PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 900 lir - Leto XLIV. št. 153 (13.091)

Trst, nedelja, 17. julija 1988

V Varšavi končan dvodnevni vrh vzhodnoevropskega vojaškega bloka

Potrjeni predlogi o razorožitvi Konec teorije o delni suverenosti

Predlog o zmanjšanju števila vojaških enot v Evropi - Odpadla razprava o napetosti med Romunijo in Madžarsko - Pobuda za splošno razorožitev in izgradnjo enotne evropske domovine

VARŠAVA — S sklepnim dokumentom se je včeraj v Varšavi zaključil dvodnevni vrh Varšavskega sporazuma. Vzhodni blok tako predlaga Zahodu postopno zmanjšanje števila vojaških enot v Evropi in predvsem zmanjšanje klasične oborožitve. Poleg tega naj bi v celoti odpravili kemično orožje in se skupno borili proti ekološki katastrofi, ki grozi Evropi. Varšavski vrh je tudi potrdil vse mirovne predloge, ki jih je sovjetski partijski voditelj Gorbačov izrekel že med svojim nedavnim obiskom na Poljskem. Pri tem je na prvem mestu omenjena vseevropska konferenca o razorožitvi, na kateri pa naj bi sodelovale tudi ZDA in Kanada.

Varšavski vrh pa bo šel v zgodovino še po eni pomembni razpravi. Prvič se je namreč na takem nivoju uradno govorilo o pravici socialističnih držav, da si zgradijo tak socializem, ki je v skladu z njihovimi potrebami in pogoji, kar z drugimi besedami pomeni konec znane teorije Leonida Brežnjeva o omejeni suverenosti držav socialističnega bloka in o enem samem modelu socialistične izgradnje.

Toda v Varšavi se proti pričakovanjem niso niti dotaknili napetosti med Romunijo in Madžarsko, kakor tudi niso govorili o umiku sovjetskih čet iz vzhodnoevropskih držav. Mnogi so namreč pričakovali, da bo Madžarska prva postavila zahtevo o umiku Rdeče armade z madžarskega ozemlja. Do tega po vsej verjetnosti ni prišlo zato, ker bi podobno zahtevo lahko postavile tudi vse ostale države iz vzhodnega bloka, ki na svojem ozemlju gostijo sovjetske čete. Toda o tem vprašanju niso razpravljali tudi zato, ker je Sovjetska zveza dala jasno vedeti, da Evropa ni Afganistan in da se je pripravljena o umiku čet pogovarjati le ločeno z vojaškimi oblastmi v posameznih državah.

Zato pa je bilo v poljskem glavnem mestu dosti govora o medsebojnem sodelovanju in še posebej o razvoju skupnega tržišča po zgledu ES. Zanimivo je, da je varšavski vrh poudaril tudi pozitivno vlogo neuvrščenih držav pri reševanju ključnih vprašanj svetovne politike, vzhodnoevropski predstavniki pa so se tudi zavzeli za pravičnejšo gospodarsko ureditev v svetu.

Zasedanje v Varšavi je predstavljalo tudi prvo srečanje vodij vzhodnoevropskih socialističnih držav po sestanku Gorbačova z Reaganom. Ob tem so prisotni podprli sovjetska stališča in poudarili predvsem nujnost čim hitrejšega sporazuma o skrčenju vseh vrst oborožitve.

Varšavski zaključni dokument vsebuje tudi predloge o razorožitvenih akcijah na področjih, ki niso v strogi domeni obeh blokov. Te akcije zadevajo predvsem srednjo in severno Evropo ter Balkan, kar ima za cilj, kot piše v skupnem dokumentu sedmerice držav vzhodnega bloka, izgradnjo enotne evropske domovine, ki naj bi se raztezala od Atlantika pa do Urala.

V SZ objavili Titova pisma in ostro kritizirali Stalina

MOSKVA — Sovjetska tiskovna agencija TASS je včeraj napravila še dva koraka na poti revizije sovjetske zgodovine, saj je v svojem časopisu Eho Planete prvič po 40 letih objavila Titova pisma Stalinu in odgovor CK KPJ na obtožbe sovjetske partije in informbiroja. Avtor članka Grigorij Poljagajev je zapisal, da je resolucija informbiroja o položaju v Komunistični partiji Jugoslavije zgovoren primer Stalinovega vmešavanja v notranje zadeve neke bratske partije — primer, ki se ga je treba sramovati.

Eden od namestnikov direktorja agencije TASS pa je včeraj, ne da bi imenoval Stalinovo ime, navedel, da je gruzinski diktator ubil več komunistov kot Hitler, Mussolini, Franco in Salazar. Anatolij Krašikov pa je poudaril, da so v Sovjetski zvezi kljub temu še vedno ljudje, ki se nočejo odpovedati takim metodam, ki ne trpijo nobene kritike in so že sprožili pravi lov na čarovnice, s katerim blatijo časopisje, ki se zavzema za glasnost in perestrojko.

Karabinjer težko ranil osumljenca

NEAPELJ — Na karabinjerski postaji v kraju Pomigliano d'Arco pri Neaplju je prišlo v noči na soboto do tragičnega dogodka, ki je spravil v smrtno nevarnost komaj 15-letnega Antonia Leoneja.

Malo prej so fanta in njegovega vrstnika Andrea Prevete karabinjerji zalotili v ukradenem avtomobilu, ki se ni ustavil na dani znak. Po krajšem zasledovanju je karabinjerjem uspelo ustaviti zasledovano vozilo, fanta pa so odpeljali na postajo. Med čakanjem na izpraševanje je karabinjer, čigar imena niso objavili, odložil službeno pištolo na mizo, ne da bi se zavedal, da je orožje pripravljeno na strel. Pištola se je namreč nepričakovano sprožila in krogla je Antonia zadela v obraz, mu povzročila možganske poškodbe in mu težko poškodovala desno oko. Fanta so z rešilcem takoj odpeljali v bolnišnico, zdravniška ekipa, ki ga je operirala, pa je v večernih urah sporočila, da je njegovo stanje kritično, a ne brezupno.

Preiskovalni sodnik in namestnik državnega pravdnika sta pozneje zaslišala Antoniovega prijatelja o dogodku, vendar je fant potrdil verzijo, ki jo je dal karabinjer, in sicer, da se je strel sprožil samo po usodnem naključju. Isto je ponovil tudi podčastnik, ki je bil priča tragičnemu dogodku. Tudi karabinjer, ki je povzročil nesrečo, je potreboval zdravniško pomoč, saj se je potem, ko se je zavedal tragedije, zgrudil in se ranil v glavo.

Milijoni domačih in tujih turistov hitijo v letovišča

V Angliji popoln kaos na letališčih na nemških avtocestah pa le po polževo

RIM, LONDON, BONN — Množična selitev turistov se sicer ponavlja iz poletja v poletje, vsakič pa imamo občutek, da se položaj slabša. Kot da ne bi nasveti pristojnih oblasti prav nič zalegli, moramo tudi tokrat pisati o izrednem navalu na italijanske avtoceste, tako da se vrste pred cestninskimi postajami daljšajo v nedogled. Samo med petkom in soboto je proti letoviščem v srednji in južni Italiji krenilo skoraj tri milijone domačih voznikov. Če jim prištejemo še pet do šest kilometrov dolgo vrsto, ki se je včeraj popoldne ustvarila na mejnem prehodu na Brenneru, bo slika bržkone jasna.

Kljub temu da italijanski turistični delavci tožijo nad nepričakovanim padcem števila tujih turistov, pa so letovišča ob Jadranskem morju, na otokih in v gorskih središčih polno zasedena. Dren pa žal botruje tudi številnim nezgodam, o katerih tiskovne agencije redno poročajo. Poleg smrtnih prometnih nesreč so namreč v teh dneh zabeležili tudi več primerov nezgod na morju in v kopališčih. Med žrtvami so tudi otroci, ki so morda le za trenutek ušli pozornosti staršev, kar je bilo usodno.

Položaj na domačih letališčih so, kot smo že poročali, za silo uredili, zato pa se je hudo poslabšal v tujini. Najhujše izkušnje imajo tokrat Angleži in upati je le, da bo njihova pregovorna flegma prevladala. Letalski leti beležijo celo 48-urne zamude in potniki, ki čakajo na vzlet, so se dobesedno zabarikadirali v čakalnicah. Dogaja pa se tudi, da se cele družine resignirano vračajo domov, potem ko je bil odhod letala, s katerim bi morali odpotovati, napovedan in odpovedan kar 22-krat. Nič kaj tolažilna pa niso niti pojasnila direkcij letališč, saj menijo, da bo treba čakati na normalizacijo angleškega letalskega prometa vsaj še... tri leta. Za primerjavo naj napišemo, da je angleški zračni prostor začepljen podobno kot cestninske postaje pri Milanu ali Rimu in da se je samo ta konec tedna odločilo za potovanje z letalom približno 150 tisoč Otočanov.

Za (dopustniški) prostor pod soncem pa se drenjajo tudi Nemci. Stanje na nemških prometnih žilah bi lahko opredelili z eno samo, zelo zgovorno besedo — s kaosom. Množične in predčasne dopuste spodbuja predvsem izredno slabo vreme, saj se tamkaj temperatura suče okrog 14 stopinj in tudi ko ne dežuje, je nebo čemerno in sivo. Na avtocesti med Salzburgom in Münchnom se kovinska kača premika po polževo v trojni koloni, ki občasno doseže 125 kilometrov dolžine. Na drugih manjših prometnicah pa prav tako beležijo od 15 do 30 kilometrov dolge kolone. Vse to seveda žre živce in bencin, za slednjega pa je treba na črpalkah čakati tudi več ur.

V položaju, ki je res nemara malce preveč črnogled in odbijajoč (a resničen), se še najbolj znajdejo mladi. Letos so namreč spet zaživeli »avtostoparji«, ki običajno v dvoje moledujejo za prevoz. Poleg neskončnih čakalnih dob in neprijetnosti organiziranih potovanj se mora mladina namreč spogledovati tudi s plitkim žepom in visokimi cenami turistične sezone južno od Alp.

Jutri v Alabami demokratska konvencija

Jutri se v Alabami začne konvencija demokratske stranke, pred tem pa bo predsedniški kandidat Dukakis skušal prepričati temnopoltega pridigarja Jacksona, naj ne povzroči razkola v stranki. Dukakisu je medtem priskočil na pomoč tudi bivši predsednik Carter (Telefoto AP)

Po prvih analizah Američanov v njihovem letalskem oporišču

Nejasnosti o radioaktivnem radonu v Avianu

AVIANO — Vest o prisotnosti radioaktivnega radona, ki daleč presega poprečne vrednosti, v ameriškem oporišču v Avianu je včeraj dobila svojo potrditev v krogih vojaškega letalstva ZDA. V Avianu naj bi radioaktivna koncentracija radona presegla vrednost 740 becquerellov na liter, kar je mnogo več, kot znaša italijansko poprečje, ki je ustaljeno na približno 25 becquerellih. Predstavnik ameriškega vojaškega letalstva je sicer izjavil, da povsem točnih podatkov nimajo, da pa je po njihovih meritvah Aviano po radioaktivnosti na prvem mestu med 17 ameriškimi oporišči v tujini. Do teh podatkov so prišli po celi vrsti meritev, s katerimi so začeli že decembra lani.

Te navedbe so vzbudile že vrsto vprašanj v Italiji predvsem zaradi nepopolnosti in nejasnosti ameriških podatkov. Tako za zdaj še ni povsem jasno, kako so v Avianu prišli do teh podatkov. Po trditvah odgovornih za radioaktivnost okolja v Italiji je treba ugotoviti, kdaj so bile meritve opravljene in koliko časa so trajale. Da bi prišli do realnih podatkov, je potreben čas od šestih mesecev do enega leta, koncentracije radona pa so odvisne od vrste tal, vlažnosti, toplote, prisotnosti vetrov in tudi od ur, ko so bile opravljene meritve.

V Italiji trenutno ne obstajajo predpisi, ki bi določali zgornje meje koncentracije radona, ki se sprošča ob naravnem razpadu urana in radija. Šele jeseni bo višji državni inštitut za zdravstvo začel s prvo akcijo sistematičnega merjenja koncentracije radona. Na podlagi zbranih podatkov naj bi nato ugotovili, če te koncentracije predstavljajo nevarnost za zdravje ljudi ali ne. Kot je znano, prevelike količine radioaktivnega radona povzročajo pljučnega raka.

Radon sam po sebi ni nevaren, saj se kot plin izgubi v atmosferi brez vsakih posledic za zdravje ljudi. Nevaren postane šele, ko se začne kopičiti v prostorih, kot so na primer nezračne kleti. Tam radon začne nato prodirati skozi tla in materiale, ki so jih uporabili za gradnjo. Toda preveliko koncentracijo plina lahko odpravimo že s prezračevanjem. Najbolj nevaren je, če ga neposredno vdihavamo. Pri tem radon sicer razpade, na stenah bronhijev in v pljučih pa se kopičijo radioaktivni elementi, ki nastanejo ob razpadu radona.

Že jutri bo tudi avianski župan Giovanni Tassan-Zanin poslal uradno zahtevo deželni upravi, da čimprej poskrbi za meritve v stanovanjih prebivalcev Aviana in ugotovi, če gre za nevarno koncentracijo radona. Te meritve naj bi opravili odgovorni pri krajevnih zdravstvenih enotah v sodelovanju z ameriško vojsko, ki razpolaga z vsemi potrebnimi instrumenti. Avianski župan je zahtevo poslal na podlagi uradnega poročila vodstva ameriškega oporišča, ki je Aviano uvrstilo med kraje z visoko rizično stopnjo. Če bo ugotovljeno, da je v stanovanjskih objektih prevelika koncentracija radona, bo treba bivališča spremeniti tako, da kopičenje tega plina ne bo več mogoče.

O radonu v Avianu pa bodo že jutri govorili tudi v poslanski zbornici, kjer so demoproletarski poslanci s tem v zvezi postavili vprašanje ministrom za obrambo, zdravstvo in okolje. Ob tem pa poslanci DP zahtevajo tudi takojšnjo preiskavo o možnih posledicah za zdravje prebivalcev.

Vrhovni sovjet bo razpravljal o Karabahu

MOSKVA — Prezidij vrhovnega sovjeta bo jutri poskušal razvozlati karabaški klobčič, ki se je še bolj zapletel, potem ko je karabaški oblastni sovjet odločil, da se bo Gorski Karabah odcepil od Azerbajdžanske SSR. Sklicanje prezidija je zahtevala Armenija, ki je mnenja, da je treba to vprašanje čim prej rešiti.

Agencija TASS navaja, da se položaj v Gorskem Karabahu še zaostruje. Zaradi večdnevne splošne stavke že primanjkujejo živila, oskrba prebivalstva z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami pa je nezadostna. Vsi dosedanji poskusi, da bi Armence prepričali, naj se vrnejo na delo, so se izjalovili, saj niso rešili osnovnega vprašanja: upravne usode Gorskega Karabaha, ki noče več biti v sklopu Azerbajdžanske SSR.

Ob vse večji tuji konkurenci, visokih cenah in pomanjkljivih izvenpenzionskih storitvah

V Jugoslaviji trenutno precej manj turistov kot lani izjalovile so se optimistične napovedi odgovornih

LJUBLJANA — V Jugoslaviji trenutno letuje približno 440.000 turistov, največ kajpak (kar 400.000) ob Jadranu. Med njimi je 330.000 tujcev. V primerjavi z letom poprej je število manjše skoraj za deset odstotkov, še slabši so rezultati primerjave s preoptimističnimi napovedmi z začetka leta. Takrat je namreč Zvezni zavod za statistiko (na podlagi podatkov turističnih delovnih organizacij) napovedal za letos štiri odstotke več turistov in prav toliko več nočitev. Ti povečani odstotki naj bi šli predvsem na račun 25 tisočih novih turističnih postelj in boljše zasedenosti preostalih.

Za zdaj je najslabši obisk v Črnogorskem Primorju, kjer je enajst odstotkov manj gostov kot lani, ob severnem in srednjem Jadranu je gostov manj za šest odstotkov, na Slovenskem Primorju za štiri odstotke, iz Istre pa prihajajo veliko bolj spodbudne številke, saj je tam gostov prej več kot lani v tem času. Prav gotovo kaže zadnji podatek pripisati razumnejši cenovni politiki, ustrezni propagandni aktivnosti in ne nazadnje nekaj novim vodovodom (tudi v Slovenskem Primorju), ki so dokončno obračunali z lanskimi vodnimi oziroma bolje sušnimi težavami. Prištejmo še novo puljsko letališče in vsesplošno zboljšanje kakovosti tako infrastrukturnih objektov kot nepenzionske ponudbe in tako zaokrožimo najsvetlejši predel letošnje turistične sezone v Jugoslaviji - Istri torej.

Slovensko Obalo in Kras je zajelo masovno poletno turistično preseljevanje, tako kot pretežni del celotnega Jadrana, šele prejšnji konec tedna, ko je na primer na petih koprskih mejnih prehodih z Italijo mejo prestopilo 188 tisoč tujih državljanov - kajpak v Jugoslavijo. Izstopilo jih je 52 tisoč. Hkrati je zadnji petek in soboto priplulo na slovensko obalo še 225 jaht, na sečoveljskem letališču pa je pristalo 22 letal. Podobna gneča je bila v soboto tudi na ostalih mejnih prehodih, na Šentilju je na primer v desetih kolonah vstopilo prek 90 tisoč potnikov (izstopilo 23 tisoč). Približno štiri tisoč turistov je minuli konec tedna ostalo na slovenskem delu Jadrana, kjer skupno počitnikuje približno 14 tisoč turistov, od tega skoraj 11 tisoč tujih oziroma le dva odstotka manj kot lani. Nekaj podobnega se je ponovilo tudi včeraj, ko je bila na vseh mejnih prehodih izredna gneča. Večina hotelov je zasedenih skoraj 90-odstotno, nasploh pa je hotelska zasedenost za pet odstotkov boljša od lanske, v kampih je za prav toliko odstotkov manj gostov. Tako v hotelih kot kampih cen za tuje turiste letos skoraj niso spreminjali. Najslabše so se odrezale zasebne sobe, skoraj polovica jih je praznih, prav gotovo tudi na račun cen, ki so se močno približale hotelskim. Omenimo še, da so na Črnogorskem Primorju na primer cene znižali za približno 15 odstotkov, prav tako so znižali tudi cene prehrane v restavracijah in hotelih, kjer je zdaj mogoče dobiti tri obroke dnevno že za deset tisočakov. Končajmo statistične podatke še s predhodnimi slovenskimi junijskimi oziroma polletnimi odstotki: junija je Slovenijo obiskalo 246 tisoč turistov (113 tisoč tujih), število prenočitev znaša 809 tisoč, tujih je nekaj več kot polovica. Na morje odpade 247.628 nočitev. V prvem polletju je Slovenijo obiskalo milijon 162 tisoč gostov (358 tisoč tujih), število nočitev pa znaša 3,6 milijona (tujih 1,2 milijona nočitev).

Medtem ko so vsi ti odstotki in primerjave znatno slabše od lanskih, pa podatki o 11,5 odstotka večjem majskem tujem turističnem prometu in kar za 54 odstotkov večjem deviznem prilivu, spodbudno napovedujejo ugodnejše turistične efekte. Vendar temu ni tako, saj so tudi ti podatki (in vse povečan odkup deviz v jugoslovanskih menjalnicah) zgolj dokaz vse bolj zaostrenih gospodarskih razmer. V teh je namreč odklenkalo tudi deviznemu črnemu trgu. Tako tujci menjujejo devize izključno v menjalnicah, nemalokrat pa se jim pridružijo še domačini, ki morajo vse bolj pogosto načenjati v prejšnjih letih privarčevane (največkrat črne) devize oziroma rezerve. Tako na slovenskem republiškem komiteju za gostinstvo in turizem ne napovedujejo nič boljše turistične bere od lanske, čeprav načrtovane 1,9 milijarde dolarjev deviznega priliva Jugoslavije ne bi smelo biti vprašljive (lani je Jugoslavija zaslužila 1,6 milijarde deviznega priliva). To je kajpak skromna številka, ki je ni težko doseči, saj je nekajkrat manjša od priliva konkurenčnih turističnih držav. Ob njej je kajpak treba pristaviti, da se od konkurenčnih razlikuje tudi jugoslovanska metodologija ugotavljanja deviznega priliva. Ta namreč še vedno zgolj prešteva goste in postelje ter pozablja na (čeprav skromno) nepenzionsko ponudbo, trgovino, prevoze in podobno.

Zato načrtovanega deviznega priliva v Jugoslaviji nikoli ni težko doseči in seveda prav tako nič težje ne preseči.

Končajmo z ugotovitvijo slovenskega republiškega komiteja za turizem in gostinstvo, da za boljše rezultate res nimamo pogojev. Slovenija na primer sploh ne gradi novih turističnih zmogljivosti in čeprav še nekako uspeva zadržati lansko raven kakovosti in cen, koraka konkurenca s hitrejšimi koraki in jo s tem avtomatično peha v ozadje. Mimogrede še to, v zadnjih petnajstih letih je delež jugoslovanskih prenočitvenih zmogljivosti evropskega turističnega kolača zdrsel s 4,3 na 3,9, število gostov s 4 na 3 in devizni priliv s 3,1 na 1,6 odstotka.

ANITA VOŠNJAK

Zemljiška ureditev v Romuniji: načrtna asimilacija manjšin?

BUKAREŠTA — Romunski tisk in televizija sta potrdila, da je vlada že začela izvajati tako imenovano zemljiško ureditev na nekaterih severnih področjih države. Romunsko partijsko glasilo Scinteia namreč poroča, da so v pokrajini Ilfov, ki leži severno od Bukarešte in se razteza do vznožja Karpatov, oblasti že razdelile 3.400 stanovanj družinam iz manjših naselij, ki jih nameravajo uničiti. Naselja, ki štejejo manj kot 30 tisoč prebivalcev, so večinoma raztresena okrog glavnega mesta.

Načrt za zemljiško ureditev je Ceausescu predstavil decembra lani na vsedržavni konferenci komunistične partije. Takrat je med drugim dejal, da bodo najmanj polovico od 13 tisoč kmečkih naselij spremenili v večja kmetijska središča. Odločitev je takoj sprožila vrsto reakcij na mednarodni ravni, češ da bo tak ukrep izničil romunsko kmečko tradicijo. Nekoliko ostreje so reagirali zagovorniki manjšin, saj so opozorili, da se za pojmom zemljiške ureditve skriva načrtna asimilacija madžarske in nemške manjšine, ki živita pretežno na »odpisanem« območju. Na meji med Romunijo in Madžarsko je prišlo tudi do demonstracij, ki so dosegle višek konec junija. Takrat le za las ni prišlo do diplomatske afere med obema državama.

Romunska vlada je seveda odločno zanikala, da gre za kakršnokoli nasilno odseljevanje etničnih skupin, zanimivo pa je dejstvo, da je v istem duhu govoril tudi vsedržavni minister za šolstvo Julius Furò, ki je madžarske narodnosti. V izjavi za tuje časopisne agencije, med temi je tudi ANSA, je namreč poudaril, da je tako natolcevanje nesmiselno, če zaradi drugega ne, pa vsaj zaradi dejstva, da predstavljajo manjšine v Romuniji le 8 odstotkov celotnega prebivalstva. Medtem pa v pokrajini Ilfov še naprej gradijo stanovanjske bloke, še pred koncem leta bi jih morali dokončati najmanj 12 tisoč. Dve tretjini dolgoročnega načrta za zemljiško ureditev pa naj bi končali šele leta 2 tisoč.

V pariškem hotelu požar terjal pet smrtnih žrtev

PARIZ — V noči na soboto je v požaru, ki je izbruhnil v nekem pariškem hotelu, umrlo pet tujih turistov. Najmanj trinajst jih je bilo huje ranjenih, žrtev pa zaenkrat še niso identificirali.

Saint Vincent de Paul je hotel slabše kategorije, v trenutku nesreče pa ni bil polno zaseden. Ogenj je zajel stopnišče in ga popolnoma uničil, tako da je gostom iz višjih nadstropij ostalo le malo možnosti za rešitev. Kaže, da je plamene povzročila eksplozija majhne jeklenke, kakršne običajno rabimo na taborjenju, ki jo je eden od gostov imel v spalnici. Večino gostov so rešili gasilci s pomočjo lestev, s katerimi so se povzpeli do višjih nadstropij. Požar pa jim je uspelo pogasiti le po večurnem trdem delu.

Na sliki: (telefoto AP)**: gasilci rešujejo goste, ki so jih plameni vklenili v višjih nadstropjih.**

Jugoslovanski izvoz se je povečal

BEOGRAD — V prvi polovici letošnjega leta so izvoz in cene v Jugoslaviji poskočile, toda istočasno sta se zmanjšala proizvodnja in uvoz. To je najkrajše poročilo s tiskovne konference zveznega zavoda za statistiko v Beogradu.

V minulih šestih mesecih je bila proizvodnja manjša za 1,7 odstotka kot v istem času lani, medtem ko se je junija v primerjavi z majem povečala za 4,5 odstotka, kar pa seveda ni moglo nadoknaditi izpada iz predhodnih mesecev. V vsakem primeru pa je junija prišlo do tako dolgo pričakovane oživitve proizvodnje.

Statistiki so v prvem polletju zabeležili rast proizvodnje na Kosovu za 3,9 odstotka, v Črni gori za 1,4 odstotka, na ožjem področju Srbije za 0,9 odtotka in v Vojvodini za 0,3 odstotka. V Sloveniji pa je proizvodnja v prvih šestih mesecih padla kar za 4,5 odstotka, v Makedoniji za 3,3, na Hrvaškem za 3,1 in v Bosni in Hercegovini za 1,2 odstotka.

Proizvajalčeve cene so se junija - v primerjavi z istim mesecem lani - dvignile za 177,1 odstotka, medtem ko so bile maloprodajne cene (inflacija) višje za 175,5 odstotka.

Redka svetla točka med temi številkami je izvoz, saj so Jugoslovani od začetka januarja pa do konca junija ustvarili vrednost v višini 5 milijard 877 milijonov dolarjev, kar je za 15,7 odstotka več kot lani v istem času. Ta je bil na konvertibilnem področju še celo večji - za 20,1 odstotka.

Vrednost uvoza je bila za 0,4 odstotka manjša kot lani. (dd)

V Ljubljani srečanje med DP in SZDL

LJUBLJANA — V pogovorih med delegacijo Proletarske demokracije - Tržaškega gibanja in Socialistično zvezo delovnega ljudstva Slovenije so v Ljubljani proučili vprašanja slovenske manjšine v Italiji, političnih, gospodarskih in kulturnih odnosov med obmejnimi območji ter deželami delovne skupnosti Alpe Adria. Italijansko delegacijo je vodil deželni svetovalec Proletarske demokracije Giorgio Cavallo, v njej pa so bili še Paolo Parovel (Gibanje za Trst) in profesorja Samo Pahor in Pino Pečenko kot predstavnika slovenske komponente te politične skupine.

Delegacijo sta sprejela podpredsednik SZDL Ciril Zlobec in odgovorni za manjšinska vprašanja Željko Jeglič.

Papež Wojtyla maševal na Adamellu danes pa bo na Južnem Tirolskem

PASSO TONALE — Tretji dan svojih poletnih počitnic je papež Janez Pavel II. preživel delovno na gori Adamello, kjer je imel na višini 3200 m v kraju Lobbia Alta svečano mašo v spomin na 70. obletnico krvavih bojev med Italijani in Avstrijci v I. svetovni vojni.

Pri tem se je papež spomnil vseh žrtev, prisotne pa je pozval k boju za mir in razumevanje na svetu. Svečani maši na povsem zasneženem Adamellu je prisostvovalo približno 2000 tisoč vernikov in 300 alpincev. Mnogi od njih so v Lobbio Alto prišli po dolgi in naporni hoji, na katero so se podali že v petek.

Danes bo papež maševal na Južnem Tirolskem v svetišču Pietralba na višini 1500 m. Janeza Pavla II. naj bi po nekaterih napovedih pričakalo 35.000 vernikov, od katerih jih je precej prispelo že včeraj. Ob 10.30 bo papež skupno s 7 škofi in 170 duhovniki daroval mašo v štirih jezikih: italijanskem, nemškem, ladinskem in latinskem. Po maši se bo v svetišču sestal z mladimi verniki in menihi, ki tam živijo, že popoldne pa bo s helikopterjem poletel do Stave na Tridentinskem.

Na sliki: Na zadnjem vzponu proti gori Adamello, kjer je včeraj daroval svečano mašo, je papežu pomagal eden od duhovnikov v njegovem spremstvu. (Telefoto AP)

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Roma - Via G. B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

OBVEZNIŠKA POSOJILA S ŠESTMESEČNIMI OVREDNOTENIMI OBRESTMI IN POVIŠANJI GLAVNICE

Sporočamo, da sta v smislu pravilnika spodaj navedenih posojil vrednost kupona in vrednost poviška kapitala v izplačilu sledeči:

POSOJILA	Kuponi izplačljivi 1.1.1989	Poviški kapitala polletje 1.8.1988 31.1.1989	Poviški kapitala skupna vrednost 1.2.1989
1983-1990 ovrednoteno I. emisija **(Curie)**	8,—%	—3,163%	—17,369%
1984-1992 ovrednoteno I. emisija **(Crookes)**	6,50%	—1,663%	—4,30%
1984-1993 ovrednoteno III. emisija **(Oersted)**	4,85%	+0,90%	+8,64%
	izplačljivi 16.2.1989	polletje 16.8.1988 15.2.1989	skupna vrednost 16.2.1989
1986-1996-2001 ovred. I. emisija **(Newton)**	4,85%	+0,485%	+3,16%

Podrobnejše obrazložitve zgoraj navedenih vrednosti so objavljene v Uradnem listu.

Predsedoval ji bo Manlio Cecovini (LpT)

V sredo prva seja deželne skupščine

Novo deželno tajništvo KPI

TRST — Novoizvoljeni deželni svet Furlanije-Julijske krajine se bo prvič sestal v sredo, 20. t. m., ob 10. uri. Na osnovi 14. člena deželnega statuta je bila seja sklicana z odlokom dosedanjega predsednika deželnega odbora Biasuttija, predsedoval pa ji bo anagrafsko najstarejši svetovalec, medtem ko bosta dva najmlajša predstavnika skupščine opravljala vlogo tajnikov.

Na osnovi anagrafskih podatkov bo torej prvi seji deželnega sveta v šesti zakonodajni dobi predsedoval Manlio Cecovini, karizmatični vodja Liste za Trst (rojen v Trstu 29. 1. 1914), tajnika pa bosta socialist Ferruccio Saro (rojen 21. 4. 1951 v Vidmu) in komunist Lodovico Sonega (rojen v Charleroiu 20. 2. 1956.

Po umestitvi začasnega predsedstva skupščine bodo novoizvoljeni svetovalci zaprisegli, nakar je na dnevnem redu predvidena izvolitev predsednika skupščine; za njegovo izvolitev je pri prvih dveh glasovanjih potrebna absolutna večina glasov (torej 32), pri tretjem pa le relativna (izvoljen je pač svetovalec, ki je prejel najvišje število glasov).

V novi deželni skupščini bo sedelo 62 svetovalcev, ki bodo zastopali 13 političnih strank (KD ima 24 svetovalcev, PSI 12, KPI 11, MSI-DN 3, Lista za Trst, PSDI in Zelena lista po 2, PRI PLI, DP, MF, Zeleni in SSk pa po enega).

V novo deželno skupščino nista bila izvoljena ne demokristjan Antonio Comelli niti misovec Alfio Morelli, ki sta bila daljnega leta 1964 izvoljena v prvo deželno skupščino in nato kot edina dva svetovalca potrjena v vseh petih mandatnih dobah. Sicer pa je prišlo do korenitih zamenjav v deželnem zakonodajnem telesu, v katerem bo odslej le 32 »starih« svetovalcev. Število predstavnic nežnega spola se je povečalo od tri na štiri: potrjeni sta bili svetovalki Maria Santa Piccoli (KD) in Augusta De Piero Barbina (KPI), njima sta se pridružili Perla Lusa (KPI) in Paolina Lamberti (PSI), medtem ko Cornelia Puppini (MF) ni tokrat kandidirala. In še zadnja zanimivost: povprečna starost svetovalcev je 48 let, kot v bistvu v prejšnji mandatni dobi.

Medtem pa se v strankah nadaljuje razprava o volilnih izidih in političnih perspektivah. V petek je zasedal deželni komite KPI, ki je med drugim izvolil tudi novo tajništvo. V njem so deželni sekretar Roberto Viezzi, Tullio Paiza, Maurizio Pessato, Antonio Di Bisceglie, Edvin Švab, Lionello Bellina, Marcello Riuscetti in Maurizio Lamberti; zadnji trije so novi člani tajništva; o ženskem predstavništvu v tem strankinem telesu bo odločala deželna ženska komisija. Deželno tajništvo KPI so torej zapustili Ester Pacor, Ugo Poli, Renzo Travanut, Renzo Redivo in Renzo Toschi.

Deželni komite je določil tudi nove delovne naloge, ki so: Arrigo Pascolat, ekonomija in masovne organizacije; Gastone Adrian, kmetijstvo; Jelka Gerbec, reforma države; Roberto Grandinetti, mala in srednja industrija; Mario Colli, sredstva množičnega obveščanja; Renzo Toschi, razširjeno podjetništvo; Enzo Scampolo, problemi dela; Arnaldo Baracetti, mednarodno gospodarsko sodelovanje; Luigi Vidal, vprašanja tretje dobe; Gastone Millo, pomorsko gospodarstvo; Giulio Magrini, lov in ribolov; Silvano Tarondo, trgovina in turizem; Claudio Tonel, mednarodni odnosi; Eligio Simsig, deželni izdatki.

S sežanskimi taborniki na letovanje

Taborniški odred Srečka Kosovela Sežana, ki združuje približno sto članov, organizira vsako leto taborjenje za svoje člane. Tako so prejšnja leta letovali v Strunjanu, Robiču pri Kobaridu, Brjah pri Vipavi, Punteželi in drugod. Letos so se odločili za Zabiče pri Ilirski Bistrici. Za letovanje, ki bo potekalo od 18. do 28. julija, se je prijavilo 35 ljudi, od tega kar 25 otrok, pretežno osnovnošolci. Vodil jih bo starešina Dušan Štolfa, taborovodja pa je Eleonora Stanić.

Pred odhodom smo jih povprašali, kaj vse bodo na taboru v Zabičah počeli in zakaj so se odločili prav za celinsko tabojrenje. O tem nam je Dušan Štolfa povedal:

»Kljub temu da vlada manjše zanimanje za celinske tabore, smo se dogovorili, da ga letos organiziramo na ilirskobistriškem območju. Kajti v največji turistični sezoni, ko je na obali polno gostov, je težko najti primeren kraj in prostor za letovanje, poleg tega pa je ob morju težko izvajati taborniški program, ki ga imamo pripravljenega. Tudi za več kot 60 ljudi ne moremo organizirati taborjenja, ker imamo iztrošeno opremo (stare šotore), za nabavo novih pa je premalo sredstev. Nabavljamo jo postopoma.

Pripravili smo program za taborjenje v Zabičah, ki daje glavni poudarek življenju v naravi. Poleg tega pa bomo organizirali dva izleta v Opatijo na kopanje ter več izletov v okoliške gozdove in taborniške točke. Mladi se bodo v gozdni šoli privajali na življenje v naravi, mnogo pa bo igre, družabnega življenja in drugih dejavnosti, tako da ne bo nobenemu dolgčas. S seboj bomo vzeli tudi lastno kuhinjo, spali pa bomo pod šotori. Cena za tabornike - člane odreda znaša za desetdnevno letovanje 80.000 dinarjev, za netabornike pa 40.000 dinarjev več. Šotore pa si bomo izposodili pri sežanskem občinskem štabu za teritorialno obrambo, nekatere delovne organizacije v sežanski občini pa nam posojajo že nekaj let ostalo opremo, za kar se jim zahvaljujemo. Sicer pa v slovenskem prostoru zapažamo, da vidno upada zanimanje za delo v taborniški organizaciji, kajti težko je dobiti ljudi, ki bi bili pripravljeni delati z mladimi. Sežanski taborniki se bomo potrudili, da bo v naših vrstah čimveč mladih.«

Upamo tudi, da bo na taborjenju v Zabičah lepo in da se bodo s prijetnimi spomini vračali domov.

—oks—

Tretji čipkarski festival v Idriji

IDRIJA — Prizadevni člani turističnega društva Idrija in organizacijskega odbora festivala se ob podpori delovnih kolektivov, obrtnega združenja in krajevnih dejavnikov skrbno pripravljajo na organizacijo 3. čipkarskega festivala, ki bo potekal v nedeljo, 28. avgusta letos, v Idriji.

Organizatorji bodo v starem mestnem jedru rudarske Idrije, ki bo v kratkem praznovala svojo 500-letnico, pripravili letošnje srečanje slovenskih čipkaric. Program čipkarskega festivala v Idriji bo izredno pester in bo nov prispevek, da ta cenjena umetna obrt v Idriji in okolici še ne bo izumrla. Poleg prodaje izdelkov domače in umetne obrti na stojnicah v starem mestnem jedru, kjer bo bogata ponudba klekljanih idrijskih čipk, raztave čipk v novih prostorih mestnega muzeja v Idriji, predavanju o nastanku in razvoju idrijske čipke, bo za obiskovalce čipkarskega festivala v Idriji zagotovo najbolj zanimivo spremljanje tekmovanja klekljaric vseh starosti v izdelavi čipkastega vzorca.

Čipkarski festival je edina prireditev v poletni turistični ponudbi Idrije.

SILVO KOVAČ

Zapustil nas je pred desetimi leti

Albin Bubnič, privlačujoči zgled muhastega in hreščavega novinarja

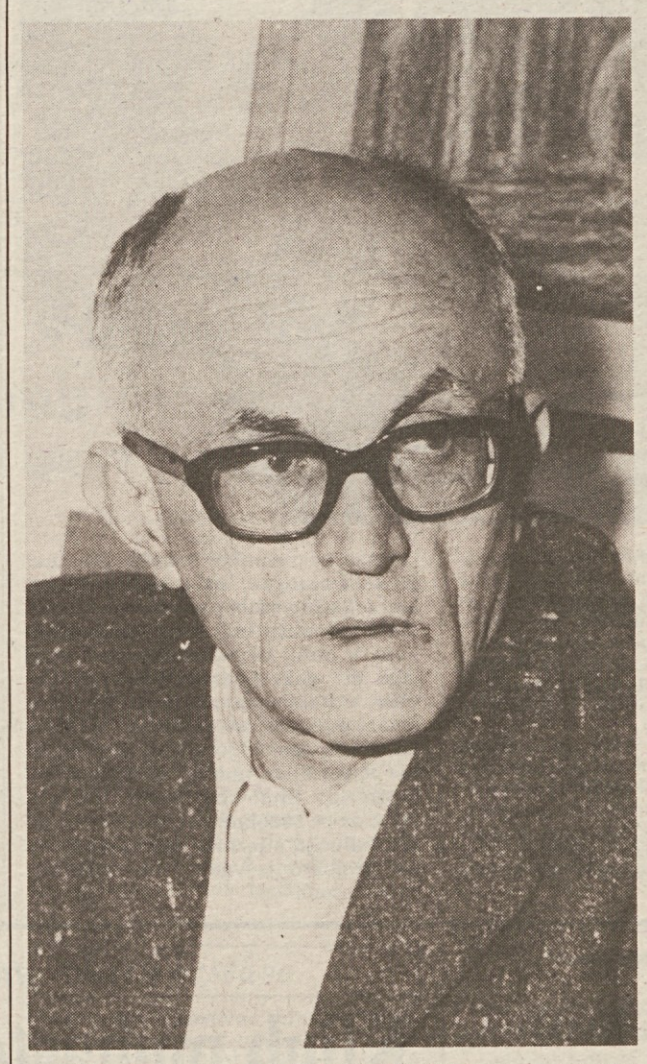

»Ali poznaš Albina Bubniča?« Vprašanje me je presenetilo, ker mi ga je zastavil eden od novinarjev iz osrčja Italije. Eden od tolikih, ki se gnetejo v prostornih dvoranah parlamentarnega tiskovnega centra, v pritličju desnega krila Palače Montecitorio. Na moj pritrdilni odgovor, ki ni skrival zadovoljstva in celo ponosa nad tem, da se nekje daleč od našega majčkenega zamejskega prostora, v krogih, kjer se ljudje sprehajajo v visokih sferah politike, pojavlja ime enega izmed nas, je iz novinarjevih ust privrela hvalnica Albinu Bubniču, človeku in novinarju, kakršnih še nisem slišal. Bolj obrnjen k drugim mlajšim novinarjem, za katere je vedel, da Bubniča niso poznali, je sivolasi dopisnik Gazzettina iz Benetk dejal, da ne bo mogel Albina nikoli pozabiti, kot bo ostal trajno vtisnjen v spomin vseh tistih, ki so za vsedržavni tisk spremljali znameniti proces o Rižarni. Bil je dejansko glavni protagonist tiste odmevne sodne razprave in s tem živ zgled prave novinarske vloge, ki ni samo ta, da spremlja in beleži dogajanje, temveč da na dogajanje tudi odločilno vpliva. Pa ne samo to, je nadaljeval rimski dopisnik Gazzettina, Bubnič je bil tudi pravi zgled novinarja, ki se nikoli ne ustavi na gladini, ki vrta v globino vsakega, še tako neznatnega problema, da zadobi ob njegovem razmišljanju in ob njegovih besedah čudežno moč in pomembnost. V mislih sem tedaj podoživljal dolge ure, ki sem jih preživel za pisalno mizo v redakciji Primorskega dnevnika, nasproti Bubničeve pisalne mize, natrpane z vsemogočim materialom. S polic za njegovim hrbtom, na katerih bi težko našel prost prostorček, je rado zadišalo po orumenelem papirju, po medenih tepkah ali po brkinskem jabolčniku in po ponošenih čevljih, kajti njegov kotiček redakcije je bil hkrati njegova pisarna, kuhinja in shramba, včasih pa celo prenočišče. Podoživljal sem tudi vse tiste trenutke, ko sem kot novinarski kratkohlačnik prisedal za večerjo k njemu in k pokojnemu Mitku Šiškoviču v domačnostni šentjakobske gostilne Jadran. Tiste urice so bile prave univerzitetne lekcije. »Nobena šola te ne bo naučila novinarskega poklica,« je imel navado reči. »Ta poklic moraš potegniti iz globin svojega srca in svojih možganov. Iz opazovanja in premlevanja.« Opazoval sem silovite besedne spopade med njim in Šiškovičem o političnih razmerah v Trstu, o še ne povsem prebavljenih usedlinah dogodkov iz naše povojne preteklosti, o slovenski zamejski šoli, ki stagnira, o razlaščanju slovenske zemlje, o vlogi kmetijstva v našem gospodarstvu, itd. Oba sta imela svoj prav. S težavo sem premleval in se opredeljeval, a spoznal sem, da čar in moč znanja in srčne kulture presegata pojem ozkega opredeljevanja.

Večkrat sem se spraševal, kaj pravzaprav v tem ali na tem človeku zanemarjenega videza, bohemskega načina življenja, nerazločnega govorjenja in včasih nenavadnega, skoraj muhastega vedenja, tako privlači in očara.

Zguban in nenegovan obraz pod odsevajočo plešo, ponošene obleke, hreščav, besede požirajoč glas, vse to je delovalo na prvi pogled odbijajoče. Ko pa si se zazrl v globino nemirnih oči in ujel nit njegovih misli, te je nevidna sila potegnila v orbito njegove osebnosti. Nehote sem potegnil primerjavo z Rasputinom. V dneh največje zaupljivosti sem se rad pošalil na račun njegove pregovorne uspešnosti pri nežnem spolu ter ga prav tako za šalo vprašal, v čem je skrivnost te uspešnosti, ko mu pa fizična lepota, besedna galantnost, prostorna denarnica, pretirana slava ali kaj podobnega ne morejo ravno z obema rokama priskočiti na pomoč. S kančkom nečimrnosti je resno odgovarjal, da je vsa skrivnost zelo prepogosto v iskrenem pristopu do sočloveka. Iskrenost ogreje dušo vsakogar, če le ni preveč mrzel.

V današnji sibirski zimi medčloveških odnosov, ko je hlad krepko pronicnil tudi skozi nekdaj nepropustne stene tovarištva, iskrenosti in lojalnosti tudi v našem ožjem novinarstvu, čutim še hujše domotožje po Albinovih časih. Saj ni bilo vse zlato, kar se danes sveti v pozlačenih odtenkih spominov. Tudi tisti rod, ki je rastel in dozoreval v konfinaciji, v Koronejskih zaporih ali v Regina Coeli, v Mauthausnu, na razbeljenem terenu NOB, ni bil imun pred napadi človeških slabosti in strasti, vendar ga je le povezovala trdna rdeča nit plemenitega poslanstva, ki se danes cefra na stotine interesnih niti. Bubnič ni poznal čudežne kompjuterske škatle, ki piše in briše, skrajšuje in podaljšuje članke. Celo pisalnega stroja se ni dotaknil. Njegovo delovno orodje je bilo črno nalivno pero, ki je počasi, s težavo polnilo bele liste. A te drobne, težko čitljive besede so, bolj kot zelene premikajoče se vrstice na ekranu, odsevale v dobrem in slabem ljubezen do naših ljudi, iskreno skrb za njihovo usodo in zdrav ponos na pripadnost svojemu časopisu in poklicu.

V Montecitoriu ni dopisnik Gazzettina edini, ki se spominja Albina Bubniča. Več je takih, ki povezujejo Primorski dnevnik z dobitnikom prestižne vsedržavne novinarske nagrade »Cronista dell'anno«. Leta 1976 je bil italijanski kronist leta Albin Bubnič. Italijanski kronisti so mu priznali velike zasluge pri razkrivanju pošastne zgodovine tržaške Rižarne.

»Bil je zanimiv in očarljiv človek,« se ga spominja eden od tistih, ki so bili svojčas v vodstvu Zveze, in mimogrede vpraša: »Kdaj pa je umrl?« Moral sem mu priznati svoj slab spomin za letnice, nekaj pa me je tedaj prešinilo: »Mar ne poteka prav v teh zadnjih junijskih dneh deset let, odkar smo se v njegovih Pregarjih za zmeraj poslovili od njega?« Takoj sem preveril datum njegove smrti - 23. junij! Prepozno. Koledar mi neizprosno potrjuje, da je okrogla deseta obletnica za nekaj dni mimo. Pa nikjer ene same besedice o njem! Samo v Rimu, pa čeprav povsem naključno in nevede, je tujec proslavil spomin človeka, ki smo ga vsi mi iz njegove slovenske zamejske »domovine« potisnili v pozabo, kot je šel v pozabo Bubničev sklad in natečaj za mlade raziskovalce zgodovine.

Ta misel me je napotila, da zapišem nekaj besed o Albinu. Iz njegovih nekdanjih pripovedovanj ga vidim, kako se bosonog podi po brkinskih sadovnjakih, kjer se je dalo v tistih mršavih časih po prvi vojni poleg otroške zabave za silo napolniti kruleči želodček. Vidim ga, kako se kasneje, lačen znanja in spoznanj, odpravi po prašni cesti v semenišče, a se med duhovniškim in učiteljskim poklicem kmalu odloči za slednjega. To so hkrati leta prvih grozljivih izkušenj in spoznanj. Njegove šole modrosti se nadaljujejo v Koronejskih zaporih, v Mauthausnu. In vidim ga še vedno živo pred seboj, kako suče svoja peresa v boju proti razlaščanju slovenske zemlje, za razvoj slovenske šole, proti zapostavljanju kmetijstva, za ohranjevanje kulturnih tradicij, proti raznarodovalni politiki tržaških upraviteljev, za odkrivanje popolne resnice o Rižarni.

Sicer pa nimam namena prepisovati njegovega življenjepisa iz starih časopisov in leksikonov. Hotel sem le zabeležiti bežno in skromno pričevanje o človeku, ki je kot vsakdo izmed nas protislovno doživljal protislovja svojega časa, a s človeškim in poklicnim navdušenjem, ki ga danes vse redkeje opažam pri ljudeh, vsak dan bolj vklenjenih v ozko pristransko logiko. Globoko je vrtal v probleme in če je naletel na gnilobo, se ni zlepa ustrašil. Pripadal je generaciji, katere večjemu delu ni bilo treba umikati pogleda pred pogledi bližnjega, generaciji, ki ji ni manjkalo človeškega in narodnega ponosa.

DUŠAN KALC

Koper: Nasvidenje, zapiramo!

KOPER — Poldrugi mesec je minil, odkar bi morale trgovine v Kopru urnike prilagoditi poletnemu času in vrata namesto ob 19. uri zapirati ob 20. uri. S svetlo izjemo Soče in Nanosove blagovnice, se večina trgovcev v Kopru ne zmeni za občinski odlok iz 1985. leta. Izgovor, da je za vse skupaj kriv Slavnik, ker ni spremenil urnikov večernih odhodov avtobusov na podeželje, pa je jalov, čeprav je res, da bi se tudi Slavnik moral ravnati v skladu z določili odloka. V mnogih koprskih trgovinah smo tako sredi belega dne (ob 19. uri je sonce še visoko na nebu) priča neprijetnim situacijam, ko iz polnih trgovin »naganjajo« ljudi, ko domačini in turisti začudeno gledajo na uro, zaprta vrata in urnike. Človek ima občutek, da ponekod prav res nočejo zaslužiti ali pa se potruditi, da bi bil zaslužek večji. Koper kot prehoden turistični kraj stalnih turistov gotovo še dolgo časa ne bo imel, prav lahko pa bi postal nakupovalno središče, saj si tujci ob ogledu znamenitosti radi ogledajo tudi trgovine in zapravijo kak dinar. Pa naj bo to za hrano ali kaj drugega. Pred desetimi, petnajstimi leti je bil Koper v večernih urah dokaj živahno, razgibano mesto, zdaj je pravo nasprotje tega. Kar pridite, pa si po 19. ali 20. uri zaželite časopis, razglednico, spominek. Da ne govorimo o tem, da v turistični sezoni v nedeljo ni moč dobiti niti enega časopisa, ne tujega ne domačega, kaj šele kaj drugega. Tisti, ki utemeljujejo gradnjo marine v Kopru, radi poudarjajo, da je to mesto, kjer turisti, gostje prvič pridejo v stik z morjem, tu se oblikujejo prvi vtisi... Kaj prijetni v tako »mrtvem« mestu res ne morejo biti. Pa ne samo zato, ker trgovine prezgodaj zapirajo.

DUŠAN GRČA

nevar 2

Vabi prijatelje in znance na obisk v novo odprto

ZLATARNO v Ul. Roma 11

(vogal Ul. Machiavelli) - Tel. 362483

Rekordni naval turistov

Kilometrske kolone avtomobilov na obmejnih prehodih in cestah

Včeraj je dežela Furlanija-Julijska krajina doživela rekordni naval turistov. Nepregledne kolone avtomobilov so se vile proti Trstu od mejnega prehoda na Kokovem in po avtocesti, ki pelje iz Benetk.

Turisti so se pričeli gnesti na obmejnih prehodih in cestninskih postajah že v poznih nočnih urah. Povsod so čakali v dolgih vrstah, večina pa je bila namenjena proti mejnim prehodom, ki peljejo v Jugoslavijo. Cariniki na Fernetičih, pri Rabujezu in na Pesku so morali odpreti vse prehodne pasove. Kljub temu, da se je ustvarilo več kolon, so se pločevinasti "repi" vili po dva, tri, štiri kilometre. Dotok novih turistov pa ni prenehal niti v najbolj vročih dnevnih urah. Ko smo nekaj po 14. uri telefonirali v Rabujez, nam je obmejni stražnik povedal, da je kolona avtomobilov dolga približno tri kilometre. Tržaškim izletnikom, ki so se neprevidno podali proti Škofijam, so se množično pridružili nemški, holandski in drugi turisti. »Tisti, ki si pač lahko privoščijo potovanja,« je dejal stražnik.

Njegov kolega na Fernetičih je imel preveč dela, da bi se lahko z nami pogovarjal. Hitro nam je povedal, da so avtomobili razporejeni v tri kolone, vsaka je dolga približno 700 metrov, nato se je oprostil in dejal, da mora nadaljevati s kontrolo dokumentov. Cariniki in policaji morajo poleti pošteno garati, in to v hudi vročini in med oblaki izpušnih plinov. Ni čudno, če so kdaj nestrpni ali sitni...

Na Pesku je bil promet gost, vendar ne tako kot ponoči in v dopoldanskih urah, ko je izstopna kolona vozil dosegla celo 5 kilometrov dolžine. Navalov seveda ni še konec in tudi težav ne, posebno za tiste avtomobiliste, ki vlečejo za seboj rulotko ali gliser. Cesta do omenjenega mejnega prehoda pelje navkreber in ko so kolone dolge, se morajo avtomobili pomikati meter za metrom. Gorje sklopkam in hladilnim napravam!

Čisto drugače je bilo na manjših mejnih prehodih, kot sta pri Lipici in Lazaretu, da ne govorimo o prehodih, namenjenih maloobmejnemu prometu. Vsekakor je priporočljivo, naj se tudi danes domači izletniki izogibajo velikih mednarodnih prehodov, saj je tam gneče dovolj.

Pisali smo o rekordnem navalu, kar pa ni čudno, saj smo sredi počitnic, kar velja še posebej za severne dežele, kjer so dopusti bolj smotrno porazdeljeni. V Italiji še vedno čakamo na avgust in veliki šmaren. Takrat se povprečni Italijan spravi na pot, da v kolonah preizkusi svoje živce. Ljudje s Severa se nam zdijo veliko bolj hladni in potrpežljivi, morda zato, ker ne razumemo njihovih kletvic... Je pač tako, da se sodobne počitnice pričnejo in zaključijo z jeznim godrnjanjem; to kar je dobro, je vmes, med prihodom in slovesom.

Okvirni repertoar gledališča Verdi za sezono 1988/89

Zaradi finančnih težav okrnjena operna sezona

Prihodnja operna sezona tržaškega opernega gledališča Giuseppe Verdi bo predvidoma obsegala le sedem predstav: šest oper in baletno predstavo. Do takega sklepa je prišlo predvsem zaradi finančnih težav, ki jih preživlja tržaška operna hiša. Vest je sicer še neuradna, do uradne predstavitve dokončnega sporeda sezone 1988/89 bo baje prišlo proti koncu tega meseca. Vsekakor pa je že sedaj znano, da bosta v prihodnji sezoni na sporedu dve predstavi manj kot lani. Kljub temu pa okvirni proračun že presega razpoložljiva sredstva, tako da se ponovno pojavlja tisto zaskrbljujoče stanje, ki že dalj časa ovira in bremeni nemoten potek poletnih prireditev in kakovost predstav. Zdi se namreč, da še ni prišlo do ugodne rešitve finančnega vprašanja, pri čemer bi morale z denarnimi prispevki priskočiti na pomoč predvsem Dežela, Pokrajina in Občina. Iz deželnega denarnega sklada je sicer že prišla vsota, s katero so poravnali račune lanskega leta. Novi upravni svet, ki bo izvoljen na začetku prihodnjega leta, pa se bo moral kljub temu spoprijeti s finančnimi težavami.

Po jesenskem koncertnem ciklusu se bo operna sezona 1988/89 uradno začela pozneje kot ponavadi, in sicer 2. decembra, s premiero opere Pikova dama Petra Iljiča Čajkovskega, ki jo bo vodil grški dirigent Spiros Argiris, sedaj stalni dirigent gledališča Verdi, režiral pa jo bo Giorgio Pressburger. Vlogo stare grofice bo odigrala mezzosopranistka Nora Jankovič. Na vrsti bo nato Wagnerjev Parsifal, ki ga bo prav tako dirigiral Argiris. To znano Wagnerjevo delo traja pet ur in ga bodo baje izvedli v nemščini. Ostale opere, ki jih predvideva okvirni repertoar, so Puccinijeva Madame Butterfly pod vodstvom dirigenta Maurizia Arene, Verdijeva Traviata z dirigentom Nicolom Rescignonijem, Rossinijev Seviljski brivec, ki ga bo vodil Evelino Pidò, in pa Donizettijeva Linda di Chamonix pod vodstvom Umberta Masinija. Baletno predstavo, ki jo predvidevajo, pa bo postavil plesni ansambel Verdija na glasbo Nina Rote in s koreografijo Gina Landija.

Prošnje za povišek minimalnih pokojnin

Od 1. julija 1988 dalje imajo socialno najbolj ogroženi upokojenci pravico do 50.000 lir mesečnega poviška. V poštev pridejo imetniki minimalne oziroma socialne pokojnine, ki izpolnjujejo naslednja dva pogoja: da so dopolnili 65 let in so brez vsakega drugega dohodka. Če letni dohodek ne presega 650.000 lir (3.916.550 lir za oba zakonca), pritiče povišek v sorazmerno znižani obliki. Patronat INAC v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, bo sprejemal prošnje od ponedeljka dalje. Interesenti naj poleg pokojninske knjižice prinesejo s seboj tudi morebitno davčno prijavo. (B. S.)

Drevi na trgu v Mavhinjah

Škovace Karst Brothersov za prikrajšano občinstvo

Prvi kabaretni večer, ki sta ga v četrtek pod pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina priredili glasbena zadruga Ars nova in gledališka zadruga Novi tržaški teater, je bil zaradi meteorološke "nevšečnosti", žal, prekinjen. Na občinstvo, ki je res v velikem številu prihitelo na lepi mavhinjski trg, se je namreč ulil gost dež. Škovace, kabaretno predstavo Karst Brothersov, je nemilo nebo na tak način grobo prekinilo in prisotni niso imeli storiti drugega, če ne to, da so nemudoma odhiteli pod kakšno zasilno streho. Poletna nevihta pa ni obetala nič dobrega, tako da je bilo treba opustiti vsakršno upanje, da bi predstavo lahko nadaljevali.

Vsekakor pa so kabaretisti nemudoma pomislili na prikrajšano občinstvo in se pri priči odločili, da bodo Škovace spet ponovili, in sicer nocoj, ob 21. uri, na vaškem trgu v Mavhinjah. Predstava bo namenjena predvsem vsem tistim, ki so bili v Mavhinjah že v četrtek, vabljeni pa so tudi drugi! Vstop bo tokrat prost, saj bi bilo skoraj nemogoče ločevati med "prikrajšanci" in "novinci". Sicer pa se bodo le-ti velikodušnosti Karst Brothersov lahko oddolžili tako, da bodo segli po denarnici in prostovoljno prispevali...

Današnja bo seveda druga in zadnja priložnost, da si Škovace ogledamo na mavhinjskem trgu, saj so Karst Brothersi že izjavili, da se bodo uradno pritožili na meteorološki zavod zaradi izredno neugodnih vremenskih pogojev, ki neusmiljeno pestijo njihovo poletno sezono. Drugače pa bodo Škovace v sredo, 20. t. m., ob 21. uri, tokrat v koprskem Lapidariju (za Pokrajinskim muzejem). (dam)

Zgoniško otroško slaščičarno so zaprli zaradi počitnic

V osnovni šoli 1. maj 1945 v Zgoniku je v petek popoldne padel zastor nad letošnjo uspešno izvedbo dvotedenskega poletnega centra, ki ga je priredila zgoniška občinska uprava. Srečanje s starši so popestrile deklice, ki so uprizorile posrečeno lutkovno predstavo s tremi prizori, in sicer Papiga sladkarij, Janko in Metka ter Zvezdica zaspanka. Otroci, ki so samostojno pripravili besedilo in lutke, so sami poskrbeli tudi za animacijo in podajanje teksta. Duhovito je bilo tudi zastavljanje vprašanj staršem, ki so morali pravilno odgovarjati. V skladu z geslom poletnega centra, ki je nosil naslov »Slaščičarna«, je sledila obilna zakuska in raznorazne sladkarije so šle prav vsem dobro v slast.

Ena izmed požrtvovalnih animatork, učiteljica Neva, ni skrivala svojega zadovoljstva. »Ta dva tedna, ki smo jih prebili z otroki, sta vsem skupaj minila prehitro. Otroci so se res sprostili in se disciplinirano skupinsko zabavali. Vsekakor sem prijetno presenečena nad delavnostjo in ustvarjalnostjo otrok, katerih pristop je bil zelo pozitiven in nad pričakovanji. Samoiniciativno so oblikovali in barvali razne vrste sladoledov, izdelali so lutke, risali in pri tej kreativni dejavnosti jih je vodila njihova bujna domišljija. Če primerjam s kolonijami, s katerimi imam že nekaj izkušenj, lahko trdim, da je taka oblika poletnega centra še veliko bolj uspešna, ker so se otroci zelo sproščeno vključili in socializirali.«

Ob slovesu so se otroci veselo odpravljali domov s polnimi rokami ročnih del, ki so jih sami izdelali, obenem pa so se že pogovarjali, kako se bodo čez leto dni spet vrnili v poletni center. **(B. S.)**

Veselo snidenje po letovanju v Tolminu

Kljub muhastemu vremenu lepe počitnice

Prisrčen mamin objem na sežanski železniški postaji

»Zakaj nas niste prišli obiskat?« To je bila prva pripomba, ki smo jo slišali v petek zvečer na sežanski železniški postaji, kamor so se naši mladi vrnili z letovanja v Tolminu.

Kritično pripombo smo sprejeli. In da bi to svojo pomanjkljivost popravili, smo se lotili mrzličnega povpraševanja o tem, kako so se imeli, kakšno je bilo vreme, kako so bili z letovanjem zadovoljni, kako je s skupino, ki je podaljšala letovanje z odhodom na Triglav itd.

Odgovorov je bilo veliko in vsi so odražali zadovoljstvo, kar pomeni, da je kolonija dobro uspela. Pa četudi ne bi veliko spraševali, je bilo dovolj pogledati obraze udeležencev in z njih razbrati, da so se vrnili polni vtisov, spominov in z željo, da bi se takšne počitnice še ponovile.

123 je bilo udeležencev letošnjega poletnega letovanja v Domu učencev Svetozar Marković v Tolminu. »Tokrat smo bili že tretjič v Tolminu. Ker ponavadi le po dvakrat ponavljamo letovanje v istem kraju, je že to znamenje, da smo se v Tolminu še posebno dobro počutili,« nam je povedal vzgojitelj Valter Ukmar in njegovim besedam je pritrdila tudi koordinatorka tokratnega letovanja Sonja Pečar.

»Če moramo izreči kakšno kritiko, potem gre ta edino na račun muhastega vremena. To nam je prekrižalo marsikateri načrt. Ni pa vplivalo na naše dobro počutje. Mladi so imeli toliko alternativnih dejavnosti: igranje košarke, nogometa, odbojke, risanje, petje, pa še plesno šolo (vodila jo je učiteljica Justina iz Škofje Loke), da se resnično niso imeli časa dolgočasiti.«

Kolikor je torej muhasto vreme dopuščalo, so vendarle opravili nekaj izletov: izlet z Bohinjskega jezera čez Komno, Bogatin v Tolmin in drugi enodnevni izlet do slapa Savica, nato na Soriško planino in na hrib Lajnar.

Mladi so bili razdeljeni v devet skupin, ki so imele seveda tudi svoja imena: Zmagovalci, Old starci, Mafija, Cigani, Ciapini, Morske zvezde, Modrasi, Karamele in Štrige. Sami so si pospravljali sobe in tudi sicer skrbeli, da je bilo v domu vse v redu. Spremljalo jih je 17 vzgojiteljev, ki so skrbeli za to kopico mladih od 10. do 17. leta starosti, med katerimi je bilo tudi devet prizadetih, ki so se s svojimi spremljevalkami — po mnenju njih samih, pa tudi vseh ostalih — zelo dobro vključili v življenje na tem letovanju.

Ves dan je bilo torej živahno in prijetno: če niso šli na sprehod ali izlet, so bili zaposleni z raznimi športnimi dejavnostmi. In tu je prišlo prav lepo dvorišče pred domom. »Zelo smo bili zadovoljni tudi s hrano. Moramo reči, da se je kolektiv tamkajšnjega doma resnično potrudil in smo mu dolžni še enkratne zahvale.«

Večerne zabave pa so bile poglavje zase. Vsaka skupina je imela dolžnost, da pripravi svoj program, da ustvari nekaj novega, prijetnega. Vsi so se potrudili in tako so bile te prireditve, če že ne vedno po kvaliteti, pa vsaj po doživljanju, enkratne.

Preteklo nedeljo so mlade obiskali starši, pa še nekaj drugih obiskov so imeli: prišla je logopedinja — članica socio-pedagoške službe pri KZE, v imenu SKGZ sta jih obiskala tajnik Duško Udovič in Nerina Švab za odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ, prišel pa je seveda tudi ravnatelj dijaškega doma Srečko Kosovel Edvin Švab.

»Najbolj lepo in veselo pa je bilo v četrtek, na poslovilnem večeru. Vzgojitelji smo pripravili skeč na temo življenja na letovanju in tu je bilo smeha in zabave na pretek. Tako razigrani so bili, da smo jih komaj spravili k počitku.«

Za večino se je torej v petek zvečer letovanje zaključilo. Skupina devetnajstih pa se je še isto jutro odpravila na Triglav. Spremljajo jo trije vzgojitelji (vodi jih Valter Ukmar) in štirje predstavniki Slovenskega planinskega društva Trst (tu je glavni gorski vodnik Boris Paoli). »Seveda ne bomo silili na Triglav, če bi se vreme poslabšalo. V tem primeru imamo že alternativni pohod. Starši so torej lahko brez skrbi.«

Skupina se bo vrnila v sredo, prav tako ob 19.45 na sežansko železniško postajo.

»Pa le zapišite, da nam je bilo zelo lepo in prijetno, kljub muhastemu vremenu!« Tudi brez tega priporočila bi zapisali o tem letovanju vse dobro, saj je bilo vse, kar smo slišali in izvedeli, le potrditev, da je bila že tretja izbira Tolmina za poletno letovanje zelo posrečena. Če je vreme malo ponagajalo, pa je bilo vse ostalo tako lepo, da je bil prav na mestu nasmešek in vesel stisk rok mladih, ki so se poslavljali od svojih prijateljev in hkrati pozdravljali zadovoljne starše.

NEVA LUKEŠ

Letovanje repentabrskih starostnikov v Dolomitih

Repentabrska občinska uprava že vrsto let omogoča starejšim občanom, da skupinsko preživijo nekaj brezskrbnih dni počitnic. Tako se je v preteklih dneh zaključilo hribovsko letovanje v kraju Laggio di Cadore pri Bellunu, kjer je enajst repentabrskih starostnikov bivalo trinajst dni. Dovolj je bilo časa za izlete, sprehode, spoznavanje okolja in predvsem za prijetno počutje v sproščeni družabnosti, tako da je vsem skupaj čas potekel kar prehitro. Čez mesec dni pa pride na vrsto še druga skupina starostnikov, ki si bo privoščila morsko letovanje v Bibionu. **(B. S.)**

Danes praznik Dela in Unità v Trebčah

Zaradi slabega vremena je v petek odpadel praznik Unità in Dela v Trebčah. Zato pa so se prireditelji odločili, da se bo praznik nadaljeval še v ponedeljek. Sinoči je bil na sporedu ples ob zvokih ansambla Lojzeta Furlana, danes pa bo igrala domača godba na pihala Viktor Parma. Ob 20.30 bo govoril tajnik pokrajinske federacije KPI Nico Costa. Praznik komunističnega tiska v Trebčah se bo zaključil v ponedeljek, ko bo spet nastopil ansambel Lojzeta Furlana.

Jutri in v torek na odprtem

Ognjeviti flamenko na Gradu sv. Justa

Kot smo že poročali, je Avtonomna turistična in letoviščarska ustanova za Trst in njegovo obalo za tople julijske večere pripravila nekaj ognjevitega: nastopa skupine Ballet teatro Espanol, ki bosta jutri in v torek ob 21.30 na odprtem prizorišču Gradu sv. Justa.

Največje pozornosti bo seveda deležen stari ljudski ples flamenko, znamenitost, ki nam ponavadi pride najprej na misel, kadar slišimo besedo Španija. To je eden izmed najbolj zapletenih ljudskih plesov, ki se je ohranil v svoji prvotni obliki vse do danes. Iz njega diha ciganski narod in njegov način mišljenja, ljubezni, sovraštva — skratka, njegov način pojmovanja življenja.

Skupina prihaja v Trst po dolgi turneji, med katero so obiskali več kot šestdeset francoskih in italijanskih mest. Povsod so se ob velikem navdušenju občinstva predstavili s programom, ki ga je v celoti pripravil in režiral njihov koreograf Rafael Aguilar. Tudi v Trstu bodo začeli z »El Rangom«, baletom, prirejenim po drami Federica Garcie Lorce Hiša Bernarda Albe, ki je doživel velik uspeh že leta 1979 na festivalu v Spoletu in v izvedbi plesalca Antonia Gadesa. Tokrat bomo v njem lahko videli Trinidad Artiguez in Manuelo Aguilar. Sledil bo Ravelov »Bolero«, ki ga bosta odplesala Miguel Angel in Antonio Canales. Večer španskih plesov se bo zaključil z nastopom enajstletnega Belema Martina, ki je pravi čudežni otrok španskega plesnega odra. Izvedel bo »Antologijo flamenka« in nam tako predstavil zgodovino tega plesa, ki je "vsrkal" dušo ciganskega naroda in osvojil velik del Pirenejskega polotoka.

Letoviščarska in turistična ustanova opozarja na še eno poživitev poletnih dni: na Gradu sv. Justa bo vse do 24. julija na ogled velika razstava bolonjskega slikarja Roberta Ranelija. Razstavljenih je 54 del, ki zajemajo obdobje od leta 1979 do danes, in razkrivajo pot modernih umetniških raziskovanj preko kulture »New Dada« do tragične in najvišje katarze snovi po Burriju.

Umetnikova dela so namerno predvsem avtobiografska. Ob dobrem obvladanju tehnike in barv slikar raziskuje različna duševna stanja, ki jih poraja naš vsakdan.

Ranelijeva razstava je odprta vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, in sicer od 10. do 13. in od 15. do 19. ure.

Deželni svet se bo nemudoma lotil problema podjetij v krizi

Razvoj položaja v zvezi z bivšo rafinerijo Aquila oziroma prizadevanj za uresničitev alternativne industrijske dejavnosti, razmere v tovarni Iret in neobredni pregled odnosov z državnim industrijskim koncernom IRI so teme, ki se jih bodo deželni poslanci lotili takoj po umestitvi deželne skupščine, v sredo, 20. julija. Tako vsaj zagotavlja dosedanji podpredsednik deželnega odbora, socialist Carbone, ki je še dodal, da bodo znova sklicali tudi sindikate in prizadete strani, da bi skupaj ugotovili najbolj žgoče krizne točke v tržaški in goriški pokrajini.

Carbone je s tiskovnim sporočilom tudi zagotovil, da se bo Dežela s temi vprašanji spoprijela kljub temu, da bo stari odbor ostal pravnomočen le še za vprašanja rednega poslovanja. Sestanki bodo na ta način dobili politični predznak, saj bodo imeli značaj pripravljalnega dela za bodoče deželne upravitelje, ki se bodo morali korenito soočiti z navedenimi problemi. Glede odnosov z IRI pa Carbone še dodaja, da deli stališča sindikatov v zvezi s položajem obrata Isotta Fraschini: na zadnjem srečanju s finančnimi družbami IRI je bila namreč prav Dežela tista, ki je predlagala, da bi na območju oziroma v prostorih tega obrata uresničili novo industrijsko dejavnost.

Upanje za posadko ladje Piave

De Mita velel, naj pripeljejo odpadke iz Nigerije v Italijo

V kočljivo in za Italijo nečastno afero v zvezi z zaplembo ladje Tržaškega Lloyda Piave je včeraj posegel predsednik vlade De Mita. Ministru za civilno zaščito Vitu Latanziu je naročil, naj nemudoma poskrbi, da bodo odpeljali iz Nigerije v Italijo strupene odpadke, ki so jih v afriško državo poslala nekatera italijanska podjetja.

Minister Latanzio je že za ponedeljek sklical sestanek, ki se ga bodo udeležili predstavniki zunanjega ministrstva, trgovske mornarice, ministrstva za zaščito okolja in zakladnega ministrstva. Skupaj naj bi pripravili načrt za odstranitev strupenih odpadkov iz Nigerije. Zadeva ni tako preprosta, saj gre za 420 kontejnerjev, ki so napolnjeni s snovmi, ki bi lahko povzročile pravo ekološko katastrofo.

Poseg predsednika italijanske vlade bi moral rešiti tudi kočljiv problem ladje Piave, ki so jo nigerijske oblasti zaplenile z vso posadko vred. Odločitev nas nikakor ne sme presenetiti, saj Nigerija ni imela na razpolago veliko učinkovitih sredstev, s katerimi bi lahko odbila napad nekaterih italijanskih industrijcev. Menimo, da beseda napad nikakor ni preostra, saj strupeni kontejnerji ogrožajo življenje ljudi in narave.

Veletrgovec s kavo Illy obtožen valutnih prekrškov

Utajil naj bi tudi 17 milijard lir davkov

Proces proti štirim članom znane tržaške družine trgovcev s kavo Illy se bo začel 22. novembra na tržaškem prvostopenjskem sodišču. Proces po hitrem postopku bi se moral začeti že pretekli teden, toda na zahtevo branilcev ga je sodišče preložilo.

Obtožba proti 63-letnemu podjetniku Ernestu Illyju, njegovi 57-letni ženi Anni Rossi in njunima sinovoma Riccardu (33 let) ter Francescu (35 let) je podobna oni, ki je pred leti pripeljala pred sodnike predsednika Triestine in lastnika podjetja Fissan De Riùja, notarja Sandrinellija, trgovca Polajaza in še nekaj drugih premožnih Tržačanov: ustanavljanje kapitala na tujem. Ernesto Illy — kot predsednik družbe Illy Caffè — in njegovi svojci — kot člani upravnega sveta omenjene družbe — so konkretno obtoženi, da so med leti 1979 in 1986 ustanovili v Švici kapital v znesku 300 milijonov lir tako, da so se posluževali tujih podjetij, ki pa so obstajala le na papirju in so imela samo posredniško vlogo.

Ernesto Illy se bo moral braniti tudi zaradi davčne utaje, saj so finančni stražniki, ki so vodili preiskavo pod vodstvom namestnika državnega tožilca Coassina, zapisali v obtožnici, da naj bi Illy med leti 1982 in 1986 utajil 17 milijard lir. Vsa družina se bo morala nadalje zagovarjati pred obtožbo, da je ponarejala družbeno bilanco in da je delničarjem posredovala lažne informacije.

Vespist ranjen trije avti pa poškodovani

Ulica Sanzio je bila včeraj zvečer prizorišče slikovite prometne nesreče, v kateri se je poškodoval 25-letni vespist Bruno Bernardi, doma iz Ul. S. Pelagio 27. Zaradi trčenja z avtom znamke zastava z jugoslovansko evidenčno tablico je zletel s svojega dvokolesnega vozila na tla ter si zlomil rebro in nos ter se obenem potolkel po vsem telesu. V katinarski bolnišnici so ga sprejeli na ortopedski oddelek. Zdravniki so mu napovedali 40 dni zdravljenja.

Bernardi se je ob 19. uri vozil s svojo vespo po Ul. Sanzio. Na križišču z Ul. Donatello je iz doslej še nepojasnjenih razlogov prišlo do trčenja z zastavo, ki jo je upravljal Fabrizio Zubin iz Umaga. Bernardi je priletel na asfalt, vespa brez voznika se je zaletela v pando, ki je v tistem trenutku pripeljala mimo, zastava pa je trčila v renault. Izvide o nesreči so opravili mestni redarji.

razna obvestila

Taborniki Rodu modrega vala - Trst in Gorica se zberemo jutri, 18. julija, ob 7.30 na železniški postaji v Sežani za skupen odhod na taborjenje na Ravne na Koroškem.

ZSKD obvešča, da so uradi odprti vsak dan od 8. do 14. ure, ob ponedeljkih in četrtkih tudi popoldne od 15.30 do 18.30.

SK Devin - kajakaška sekcija prireja od 18. do 22. julija začetniški tečaj kajaka v Sesljanskem zalivu in na Soči. Za informacije in vpisovanje telefonirati na št. 200236 - 200358 - 220718.

Šolsko skrbništvo v Trstu obvešča, da so v ministrski okrožnici št. 187 (z dne 5. julija 1988) objavljeni pogoji za vključitev v stalež učnega in neučnega osebja, za katero velja zakonski odlok št. 140 (z dne 3. julija 1988). Interesenti morajo predložiti prošnje za vključitev v lestvico na Skrbništvo, in sicer najkasneje do 6. avgusta letos.

razstave

Na sedežu Turistične ustanove v Sesljanu je odprta razstava skulptur in risb slikarja Sergia CAVALIERIJA.

V konjušnici v Miramarskem parku je odprta razstava z naslovom NOVE MEJE V ARHITEKTURI, ki prikazuje stvaritve arhitekta Maksa FABIANIJA.

V galeriji Moderna (Galerija Rossoni) je na ogled razstava slikarke Lide DEL PICCOLO JOPPOLO.

17. 7. 1985 **17. 7. 1988**

Ob 3. obletnici smrti drage sestre

Amalije Briščik por. Blažina

(MALKE)

se je spominja

sestra Berta z družino

Briščiki, 17. julija 1988

17. 7. 1980 **17. 7. 1988**

Ob obletnici smrti

Karla Križmančiča

se ga spominjajo

SVOJCI

Gropada, 17. julija 1988

17. 7. 1985 **17. 7. 1988**

Dragi nono

Mario Dolenc

Ob tretji obletnici smrti se te z ljubeznijo spominjamo

VSI TVOJI

Opčine, 17. julija 1988

Ob prerani izgubi drage žene in mame Angele izrekajo iskreno sožalje družini Križmančič

prijatelji Miran, Sandi, Doljan, Claudio, Saša, Giuseppe, Fredi in Henrik z družinami

Ob izgubi drage Angele izrekajo možu, sinu in svojcem iskreno sožalje

žene iz Prebenega

TFS Stu ledi izreka globoko sožalje Edvinu Križmančiču in svojcem ob izgubi drage mame.

†

Mirno je preminil naš dragi

Mario Sugan

Pogreb bo v torek, 19. t. m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo hči Anka s Sergijem, vnukinja Jerica, brat Guido, svakinja Pina ter drugi sorodniki.

Trst, 17. julija 1988

Ob izgubi dragega očeta in nonota izrekamo Anki in Jerici občuteno sožalje

Darka, Mohamed, Tine, Sana, Alja in Nina

Ob očetovi smrti izražajo Anki in Jerici iskreno sožalje

Bruna, Stojan in otroci

Ob izgubi dragega očeta izrekata Anki in Jerici občuteno sožalje

Gigi in Elči

Ob izgubi dragega očeta izrekata Anki iskreno sožalje

Pavel in Majda

Ob smrti dragega očeta izrekajo Anki Sugan globoko sožalje

delovni kolegi in uprava agencije Alpe-Adria, Primorskega dnevnika ter Založništva tržaškega tiska

Anki in svojcem iskreno sožalje

Ženska pevska skupina in TFS Stu ledi

†

15. t. m. je tiho odšel od nas naš dragi

dr. Stanislav Vuga

Od njega se bomo poslovili v cerkvi pri Sv. Ivanu jutri, 18. julija, ob 11. uri.

Žalostno vest sporočajo hčerka Marta, sin Andro, svak Toni, snaha Sonja, vnuki Igor, Štefan, Luka in Marjana ter ostalo sorodstvo.

Trst, 17. julija 1988

Ob težki izgubi dr. Stanka Vuge izrekajo Andru, Marti in svojcem globoko sožalje

družine Cain, Ukmar in Zoch

Ob izgubi očeta Stanka izrekajo iskreno sožalje Andru Vugi in družini

Maja in Pavel Fonda, Vida in Dario Jagodic, Neva in Etko Jogan

†

Po dolgi in mučni bolezni je umrla

Štefanija Ciacchi vd. Filippi

Pogreb bo v torek, 19. t. m., ob 9.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče k Sv. Ani.

Žalostno vest sporočata sestra Marija in ostalo sorodstvo.

Trst, Maribor, 17. julija 1988

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi nenadomestljivega

Giacoma Di Marcantonia

se zahvaljujemo vsem, ki so izrazili sočustvovanje, sosedam za pomoč, darovalcem cvetja in v dobrodelne namene, duhovnikom za žalni obred, cerkvenemu pevskemu zboru in udeležencem pogreba.

Paulo in Laura se posebej zahvaljujeta vsem sošolcem in prijateljem za izraze sočutja.

Družini Di Marcantonio in Markuža

Nabrežina, Civitella San Paolo (Rim), 17. julija 1988

ZAHVALA

Ganjena ob tolikih izrazih sočustvovanja, ki sva jih bila deležna ob izgubi drage mame in žene

Brune Sullini-Sedmak

se iskreno zahvaljujeva vsem, ki so počastili njen spomin. Posebna zahvala darovalcem cvetja in prispevkov v dobrodelne namene.

Mož Riccardo in sin Ermanno

Križ, 17. julija 1988

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Ivanke Zobec vd. Kocjančič

se iskreno zahvaljujemo cerkvenemu pevskemu zboru ter moškemu pevskemu zboru V. Vodnik in vsem, ki so počastili njen spomin.

ŽALUJOČI SVOJCI

Dolina, 17. julija 1988

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam na katerikoli način bili ob strani ob izgubi našega dragega

Robija

Posebna zahvala mladim ferlugovskim fantom in vsem vaščanom.

SVOJCI

Ferlugi, 17. julija 1988

ZAHVALA

Ob bridki izgubi drage hčerke, sestre in tete

Sonje Kokoravec

se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Posebna zahvala Godbi na pihala V. Parma in Pogrebnemu društvu iz Trebč.

Družini Kokoravec in Umek

Trebče, Trst, 17. julija 1988

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Vittoria Dorie

Posebna zahvala g. župniku, pevkam, prijateljem in darovalcem cvetja ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI SVOJCI

Nabrežina, 17. julija 1988

ZAHVALA

Ob bridki izgubi drage žene, mame in none

Pavle Grk por. Zerjul

se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

Trst, 17. julija 1988

ZAHVALA

Svojci

Giusta Bosettija

se iskreno zahvaljujejo vsem, ki so z njimi sočustvovali.

Trst, 17. julija 1988

ZAHVALA

Družina

Maria Blažine

se iz srca zahvaljuje vsem, ki so mu bili ob strani v tem težkem trenutku.

Zgonik, 17. julija 1988

Slovenske učiteljice Eme Rudolfove ni več

Kako hitro beži čas, kar neverjetno se mi zdi, da so pretekla že tri leta, kar si praznovala visok jubilej — 90 let. Ko sem te takrat obiskala na domu, si bila še tako duševno sveža, vedra, lahko rečem — polna življenja. Odšla si tako nenadoma!

Rojena na Vrabčah, mali vasici nad Vipavo, kjer je oče takrat učiteljeval. Tudi ti si se posvetila učiteljskemu poklicu in začela vzgajati mladi rod sredi prve svetovne vihre.

Prvo službeno mesto si imela v Št. Vidu, sedanjem Podnanosu. Poleg šole si se takoj vključila v javno kulturno življenje domačega društva. Še danes se spominjam tvojega nastopa v tamkajšnjem društvu. Mama me je pripeljala tja kot malo deklico. Od celega programa mi še vedno blesti pred očmi tvoja visoka postava na odru, ko si pela: »Pogled v nedolžno oko«.

Takrat je divjala prva svetovna vojna, ki je Primorsko hudo prizadela. Po razpadu habsburške monarhije je naše kraje zasedla italijanska vojska, ki ni skrivala svojih ciljev. Začela je ukinjati naše kulturno življenje in z Gentilejevo reformo prepovedovala celo materino besedo. Vse to si doživljala tudi ti, zavedna slovenska učiteljica. Po nekaj letih poučevanja na Primorskem te je fašistična oblast poslala daleč na jug, kjer si bila prisiljena živeti v nemogočih razmerah glede stanovanja, hrane in higiene. Po preteku enega leta si se vrnila domov in odšla kot mnogi kolegi v Jugoslavijo.

Po letu 1945 si se končno lahko vrnila na Primorsko in se ponovno posvetila vzgoji slovenske mladine, najprej na Goriškem, potem pa na Tržaškem. Nekaj časa pri Sv. Jakobu, potem pa na Opčinah, kjer si leta 1964 z upokojitvijo zaključila svojo vzgojiteljsko pot.

Draga Ema, prepričana sem, da se te bodo spominjale vse kolegice in kolegi, s katerimi si se srečavala na delovnih mestih kot zavedno, dobro, požrtvovalno in nadvse prijazno učiteljico.

P. M.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika Vikj

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

OBVESTILO NAROČNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Priporočamo vsem naročnikom Primorskega dnevnika, ki želijo prejemati časopis na kraju letnih počitnic, da obvestijo naš ekspedit (tel. 040/7796610 vsak dan razen nedelj od 8. do 14. ure) o spremembi naslova **vsaj pet dni pred odhodom**.

Uprava
Primorskega dnevnika

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Molière

GEORGE DANDIN ALI KAZNOVANI SOPROG

režija Dušan Mlakar

PREDSTAVE NA PROSTEM

DANES, 17. t. m. - PROSEK
v torek, 19. t. m. - TREBČE
v četrtek, 21. t. m. - SALEŽ
v petek, 22. t. m. - SLIVNO
v soboto, 23. t. m. - NABREŽINA
v nedeljo, 24. t. m. - KRIŽ

ZAČETEK PREDSTAV OB 21. URI

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

KD Barkovlje
Glasbena zadruga Ars Nova
Gledališka zadruga
Novi tržaški teater

priredijo

v soboto, 23. julija, ob 21. uri
v barkovljanskem društvu

OPROSTI, NE JURIŠ?

Kabaret

Borisa KOBALA
in
Sergeja VERČA

Predstava bo na prostem.
Vhod v Ul. Bonafata.

ars nova glasbena zadruga

GLASBENA ZADRUGA ARS NOVA

prireja od 18. do 31. julija

Poletje v zalivu

v Sesljanu

VSAK VEČER ANSAMBLI

TELEFON CALL, DIXIELAND, PLAVA TRAVA ZABORAVA, HAPPY DAY + DJ RADIA OPČINE.

Poskrbljeno bo za ribje specialitete, domačo hrano in pijačo.

Velika loterija z bogatimi nagradami.

Vstop prost!

TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR

Umetniško vodstvo obvešča, da so bili datumi nastopov potrjeni šele v teh dneh, zato

sporoča

pevcem in orkestrašem TPPZ P. Tomažič

da bo **1. vaja v sezoni 1988/89 v torek, 6. septembra, ob 20.30** v prostorih Partizanskega doma.

NASTOPI:
v soboto, 10. 9., v Meranu,
v nedeljo, 18. 9., v Vidmu,
v soboto, 15. 10., v Kopru,
v petek, 25. 11., v Novi Gorici.

V oktobru bo na sporedu snemanje novega programa.

2. septembra pa bo ob 20.30 odborova seja.

gledališča

GRAD SV. JUSTA
Jutri, 18. t. m., ob 21.30 bo na gradu nastopil BALLET TEATRO ESPANOL.

koncerti

VERDI
Festival operete - Poletje 1988. Do 10. avgusta se bodo v Trstu, v organizaciji občinskega gledališča Verdi, zvrstile tri operete: Straussov NETOPIR, Dostalova KLIVIA in Leharjeva VESELA VDOVA.

Pri blagajni gledališča Verdi so na razpolago vstopnice za drugo predstavo Dostalove operete KLIVIA, ki bo danes ob 18. uri. Dirigent Guerrino Gruber, režija Gino Landi.

Prihodnjo soboto ob 20.30 bo na sporedu tretja predstava.

kino

ARISTON - 21.30 **Beverly Hills Cop II**, ZDA 1987, r. Tony Scott; i. Eddie Murphy, Ronny Cox, Brigitte Nielsen.
EXCELSIOR I - 17.45, 22.15 **Arancia meccanica**, fant., ZDA, 1971, 137', r. Stanley Kubrick; i. Malcolm McDowell, Patrick Mogel, □□.
EXCELSIOR II - 17.45, 21.45 **Milagro**, ZDA, 1988, r. Robert Redford, i. Sonia Braga, Christopher Walken.
NAZIONALE I - 16.30, 22.00 **Dentro la grande mela**.
NAZIONALE II - 15.45, 22.00 **Play boy in prova**, kom., ZDA; r. S. Rash; i. P. Dempsey, A. Peterson.
NAZIONALE III - 16.15, 22.00 **Amore dal vivo**, porn., □□.
NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 **Il colonnello Redl**, kom., Madž./ZRN; r. Istvan Szabo, i. K. M. Brandauer, G. Landgrebe.
FENICE - 17.00 **Indiana Jones**, nato nastop orkestra ter komikov Cicilla in Galdina.
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **Miracolo sull'ottava strada**, fant., ZDA; r. M. Robbins; i. H. Cronyn, J. Tandy.
MIGNON - 16.30, 22.00 **Bigfoot e i suoi amici**, pust., ZDA; r. W. Dear; i. J. Lithgow, M. Dillon.
LJUDSKI VRT - 21.15 **Tre scapoli e un bebè**, kom., ZDA; r. L. Nimoy; i. T. Selleck, S. Guttenberg, T. Danson.
EDEN - 16.00, 22.10 **Una scatenata moglie insaziabile**, porn., i. Lady Godiva, □□.

VITTORIO VENETO - Zaprto do 1. avgusta.
CAPITOL - 16.30, 22.00 **L'implacabile**, pust., ZDA; r. P. M. Glaser; i. A. Schwarzenegger, M. C. Alonzo.
LUMIERE FICE - 20.00, 22.00 **La grande truffa del rock'n'roll**, glas.; i. Sex Pistols.
ALCIONE - Zaprto do 1. avgusta.
RADIO - 15.30, 21.30 **La baita dell'amore**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

GLASBENA ZADRUGA ARS NOVA
GLEDALIŠKA ZADRUGA NOVI TRŽAŠKI TEATER
POD POKROVITELJSTVOM OBČINE DEVIN-NABREŽINA

priredita

DANES, 17. t. m., ob 21. uri na trgu v MAVHINJAH

ŠKOVACE

Karst Brothers
(ponovitev)

VSTOP PROST!

Danes, 17., in jutri, 18. julija, v TREBČAH

Praznik Unità in Dela

Danes ob 18. uri nastop GODBE NA PIHALA V. PARMA, oba večera ples z ansamblom L. FURLAN.

Vabljeni!

23. in 24. julija v Zgoniku

FESTIVAL KOMUNISTIČNEGA TISKA

GIORNATE DELL'AGRICOLTURA — **KMETIJSKI DNEVI**

Pripravljalni odbor
vabi
vinogradnike iz tržaške pokrajine

naj sodelujejo na prodajni razstavi vin in na razstavi grozdja (špronov) v okviru Kmetijskih dnevov od 9. do 12. septembra t. l.
Interesenti naj se prijavijo v tajništvu Kmetijskih dnevov (tel. 228110 - 228127 - 228392 int. 49) ob delavnikih od 9. do 13. ure ali v tajništvih okoliških občin.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
organizira v šolskem letu 1988/89 sledeče tečaje:

1. za dodeljene uradniškemu delu s kvalifikacijo - 1. letnik (1200 ur)
2. za dodeljene uradniškemu delu s kvalifikacijo - 2. letnik (1200 ur)
3. za strojepis s kvalifikacijo (350 ur)
4. srbohrvaščine (120 ur)
5. za vodenje zadrug (60 ur)
6. za personal computing (160 ur)
7. za programerje elektronskih računalnikov (175 ur)
8. za gostince (120 ur)
9. za pomoč ostarelim na domu s kvalifikacijo (350 ur)
10. za splošno živinorejo (30 ur - za Gročano in Bazovico)
11. čebelarstva (60 ur)
12. biodinamike (30 ur)
13. za tehniko v kletarstvu, ustekleničevanje in odgovarjajoče zakonodaje (20 ur) 1
14. za tehniko v kletarstvu, ustekleničevanje in odgovarjajoče zakonodaje (20 ur) 2
15. za tehniko v kletarstvu, ustekleničevanje in odgovarjajoče zakonodaje (20 ur) 3

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 22. julija 1988 na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 (dijaški dom), tel. 577941, vsak dan (razen sobote) od 9.00 do 12.00.

Sandri in Pavlu se je pridružila mala

PETRA

S srečnima staršema se veselimo vsi godbeniki iz Nabrežine.

PETRA

se je v petek na svet prismejala.
Da bi Sandri in Pavlotu veliko sreče dala, želi

Dekliški pevski zbor Vesna

Dobrodošla

PETRA!

Sandi in Pavlu čestitamo, tebi pa voščimo vse lepo v življenju

KD Vesna in ŠD Mladina

Za uspešno opravljeno diplomsko nalogo na ekonomski fakulteti tržaške univerze čestita botri

NEVENKI SAMEC

Nataša Valentič s starši

čestitke

Na tržaški univerzi je uspešno doktorirala NEVENKA SAMEC. Ob uspehu iskreno čestita sestrična Ida z družino.

Novopečeni doktorici NEVENKI SAMEC iskreno čestitata družini Mattietti in Corbatti.

Učno in neučno osebje didaktičnega ravnateljstva Doline iskreno čestita kolegici Sonji ob rojstvu drugorojenčka Vasilija.

Družino naše dolgoletne sodelavke Sandre Gruden je osrečil prihod male PETRE. Čestitamo. Upravni odbor Doma A. Sirka v Križu.

IVO in DEVAN sta končno "zrela". Iskreno čestita MePZ Primorec-Tabor.

NATAŠI TAUČER, TANJI BIONDI, TATJANI ŽERJAL iskreno čestita z najlepšimi željami ob uspešno opravljeni maturi oz. mali maturi ŽPZ I. Grbec iz Škednja.

DOLJAKOVIM s postaje se je pridružila nova družinska članica. Srečnima staršema, nonotom, tetam in stricem čestitata ob velikem dogodku Suzana in Sergio.

optika **Vikj**

Ul. Buonarroti 6 - TRST

obvešča svoje stranke, da bo od 18. julija do 1. avgusta trgovina zaprta zaradi dopusta

mali oglasi

OSMICO Pod lipo je odprl Boris Škerk v Repnu. Toči belo vino in teran.
OSMICO ima odprto v Križu Rudi Košuta (Beljanov).
NA OPČINAH pri Kvrtičevih je odprta osmica. Vabljeni!
PRODAM motor aprilia ETX 350 v zelo dobrem stanju. Prevoženih 13.000 km, letnik 1986, za 4.000.000 lir. Tel. 220676.
PRODAM renault 5 TS, letnik '81. Tel. 229234.
PRODAM moderno stanovanje v Ul. D'Annunzio 44, 120 kv. m. Tel. 040/213448.
UGODNO PRODAM nov štedilnik, 25.400 kal., za centralno ogrevanje s kurjavo na trda goriva. Tel. 228800.
PRODAM tri litografije Bogdana Groma (1957). Tel. 213267 od 13. do 15. ure.
PRODAM motor Benelli S 50, letnik '84, prevoženih 3.500 km. Telefonirati ob večernih urah na št. 766973.
KUPIM stanovanje na Opčinah. Tel. 213267 od 13. do 15. ure.
CVETLIČARNA ANGELA iz Boljunca obvešča cenjene stranke, da bo zaprta od 18. julija do 22. avgusta.
PEKARNA ČOK/KRIŽNIČ na Opčinah, Narodna ul. 57, išče pekarskega vajenca. Tel. na št. 213645 ob delovnem času.
V JADRANOVU - 5 km po Kraljevici - si lahko rezervirate svoj vikend ali daljše letovanje v lepem, mirnem okolju, z razgledom in kristalno čistim morjem, v enoposteljnih, dvo- ali triposteljnih sobah, če telefonirate od 21. do 22. ure vsak dan na št. 003851/797102 - Marija Suvajac, Put Perčin 1, ali v Trst, tel. št. 820630, od 13. do 14. ure.
FANT, ki obiskuje strokovno zidarsko šolo, išče delo za poletno prakso. Tel. v jutranjih urah na št. 774912.
25-LETNO DEKLE išče delo kot hišna pomočnica (tudi kot stalna: ponoči in podnevi). Tel. 228834 ob uri kosila.
FANT, elektromehanik, z opravljenim vojaškim rokom in vozniškim dovoljenjem D, išče zaposlitev. Tel. 281248.
ZGUBIL se je psiček bele barve med Repnom in Zagradcem. Najditelju nagrada. Tel. 227284 ali 251074.
STRUGARJA (tornitore) iščemo za mehansko industrijo. Pisati v italijanščini na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Strugar".
REZKARJA (fresatore) iščemo za mehansko industrijo. Pisati v italijanščini na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Rezkar".
ZADRUŽNA DRUŽBA V RAZMAHU išče upravitelja. Idealni kandidat/ka naj bi bil mlad in izredno motiviran za podjetniško dejavnost. Biti mora iznajdljiv in poln idej. Sposoben mora biti za vodenje drugih oseb in imeti smisel za komuniciranje z ljudmi ter za reševanje različnih aktivnosti in problemov. Nujno je potrebno dobro znanje italijanščine. Podroben curriculum vitae poslati na: Informatica Goriziana - Gorica - Ul. Rabatta 18.
ZLATA KAPLJICA - zlatarska delavnica kupuje zlato in zlate kovance po najugodnejših cenah: Občine - Narodna ul. 130 - Tel. 214159.

USNJENA GALANTERIJA **roberta**

OPČINE - Proseška ul. 18 - Tel. 212720
Včlanjena v »Skupaj na Občinah«

Do 50% popusta na vseh artiklih

obv. občini 12.7.1988

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 17. julija 1988
ALEŠ

Sonce vzide ob 5.32 in zatone ob 20.50 - Dolžina dneva 15.18 - Luna vzide ob 8.54 in zatone ob 22.39.

Jutri, PONEDELJEK, 18. julija 1988
MIROSLAV

PLIMOVANJE DANES: ob 6.02 najnižja -56 cm, ob 12.55 najvišja 37 cm, ob 18.31 najnižja -10 cm, ob 23.45 najvišja 28 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 6.24 najnižja -50 cm, ob 13.19 najvišja 37 cm, ob 19.09 najnižja -10 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,8 stopinje, zračni tlak 1014,5 mb, veter 8 km na uro severo-severovzhodnik, vlaga 43-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Vanessa Mrau, Cristina Reganzin, Stefano Gulli.

UMRLI SO: 29-letni Giorgio Ritossa, 68-letni Giuseppe Visintini, 74-letni Oliviero Delise, 87-letni Stanislao Vuga, 90-letni Alfredo Micoli, 68-letna Maria Liana Sancin, 69-letni Mario Blasina, 26-letni Valerio Occhi, 67-letna Olga Cok, 79-letni Mario Reja, 85-letni Nicolò Ravalico, 76-letna Maria Demarinis, 73-letni Ilario Skabar, 92-letna Emma Rudolf, 76-letni Bruno Marini, 83-letna Maria Comandini, 73-letni Carlo Piazza, 51-letni Giorgio Iaconcfcic, 87-letna Anna Roiaz, 85-letna Giuseppina Moratto, 78-letna Maria Viezzoli.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 17. julija 1988
Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18.

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18.

BAZOVICA (tel. 226210), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - od 8.30 do 13.00 in od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 18., do sobote, 23. julija 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

BOLJUNEC (tel. 228124), SELJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
UL. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel.414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	43	60	72	23	75
CAGLIARI	40	52	9	8	54
FIRENCE	15	4	55	61	82
GENOVA	70	64	41	76	83
MILAN	24	56	18	79	59
NEAPELJ	13	51	88	79	50
PALERMO	44	83	55	28	89
RIM	8	88	81	39	30
TURIN	76	74	29	35	32
BENETKE	18	60	23	4	9

ENALOTTO

X X 1 2 1 1 X 1 2 1 X 2

KVOTE:

12 28.521.000.—
11 921.000.—
10 97.000.—

LINEA

»Linea« obvešča cenjene stranke, da je v teku **RAZPRODAJA** *moških, ženskih in športnih oblačil* s popusti od **20%** do **80%**

TRST - ULICA CARDUCCI 4 - Telefon 631188

Obv. občini 1/7/88

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1

9.55 Maša
12.30 Nabožna oddaja
12.45 Ekološka oddaja: Zelena linija
13.30 Dnevnik - kratke vesti
13.55 Kviz: Fortunissima
14.00 Film: Il grande sonno (krim., ZDA 1946, r. H. Hawks, i. H. Bogart, L. Bacall)
15.50 Nanizanka: Emil
16.20 Risanke: Evropske pravljice
16.35 Nanizanka: Pika Nogavička
17.30 Variete: Troppo forti
18.35 Nad.: Puccini (r. S. Bolchi, i. A. Lionello, I. Occhini, 4. del)
19.50 Vreme in dnevnik
20.30 Nadaljevanka: La piovra 3 (i. Michele Placido, Florinda Bolkan, 3. del)
22.15 Glasbena oddaja: Discoring Estate
23.05 Športna nedelja
23.30 15. mednarodna nagrada Flaiano za literaturo, gledališče, kino in televizijo (posnetki iz Pescare)
0.05 Dnevnik in vreme
0.15 Nadaljevanka: La freccia nera (5. del)

RAI 2

11.00 Film: La dama bianca (kom., It. 1938, r. Mario Mattioli, i. Elsa Merlini, Nino Besozzi)
12.15 Aktualno: Bolj zdravi in lepši
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Nanizanka: Saranno famosi
14.20 Glasbena oddaja: Koncert za naravo - WWF in ansambel Pooh
15.30 Neposredni športni prenosi: Motonavtika - SP F3 (prenos iz Lignana); motociklizem - VN Jugoslavije (prenos z Reke)
17.00 Film: Ad Est di Sumatra (pust., ZDA 1953, r. Budd Boetticher, i. Jeff Chandler, Suzan Ball)
18.30 Nanizanka: Un caso per due
19.35 Vreme in dnevnik
20.00 Športna oddaja: Domenica sprint
20.30 Film: Il genio della rapina (kom., ZDA 1971, r. Richard Brooks, i. Warren Beatty, Goldie Hawn)
22.30 Dnevnik - nocoj
22.45 Rubrika: Mixer
23.55 Informativna oddaja: Židovsko življenje in kultura
0.20 Glasbena oddaja: Umbria Jazz '88 - Chuck Mangione Band

RAI 3

11.55 Motociklizem: VN Jugoslavije - 125 ccm (prenos z Reke)
12.40 Glasbena oddaja: Koncert Andrea Mingardija
13.25 Motociklizem: VN Jugoslavije - 250 ccm, vmes Deželne vesti
14.30 Kolesarstvo: Dirka po Kalabriji, 14.55 Tour de France
16.30 Film: La grande pioggia (dram., ZDA 1939, r. Clarence Brown; i. Myrna Loy, Tyrone Power)
18.10 Oddaja v studiu: Spett.le RAI
19.00 Vreme in dnevnik, nato športna oddaja Domenica gol
19.30 Deželne vesti
19.45 Dokumentarca: Dvajset let prej - Drobci, 20.30 Živi planet - Skrivnosti džungle
21.30 Dok. oddaja: Le voci dell'occulto
22.00 Nanizanka: Sant'Eligio notte e giorno - Cora e Arnie
22.50 Dnevnik - zadnje vesti
23.05 Opera: Andrea Chenier (glasba Umberta Giordana, nastopata orkester in zbor milanske Scale pod vodstvom dirigenta Riccarda Chaillyja)

RTV Ljubljana

9.10 Video strani
9.20 Otroška oddaja: Živ žav
10.10 Nanizanka: Grizli Adams (24. del)
10.35 Nadaljevanka: Gospa Monsorojska (6. del)
11.30 Glasbena oddaja: Alpski večer 88 (4. oddaja)
12.00 Kmetijska oddaja
14.20 Video strani
14.35 Nadaljevanka: Hotel Polan in njegovi gosti (J. Koplowitz)
16.30 Film: Alamo (vestern, ZDA 1960, r. John Wayne, i. John Wayne, Richard Widmark, Lairence Harvey)
19.05 Risanka
19.18 Vreme in TV Okno
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
20.05 Komedija: Konec tedna (Momo Kapor, r. Aleksandar Djordjević, i. Rada Djuričin, Mihajlo Janketić)
21.15 Aktualno: Zdravo
22.45 Informativna oddaja za tujce
22.50 Video strani

TV Koper

11.30 Motociklizem: VN Jugoslavije - kat. do 125 ccm (z Reke)
13.30 TVD Novice
13.40 Motociklizem: VN Jugoslavije - kat. do 250 ccm (z Reke)
15.00 Kolesarstvo: Tour de France
18.45 Golf: British Open
19.30 Motociklizem: VN Jugoslavije - kat. do 500 ccm (posnetki)

Na sliki: Fausto Gresini

21.00 Atletika: Olimpic Trials
23.00 TVD novice
23.15 Kolesarstvo: Tour de France
24.00 Športna oddaja: Juke box

CANALE 5

8.30 Nabožna oddaja
8.45 Nanizanke: Arcibaldo, 9.15 Alice, 9.45 Storie di vita
10.05 Film: Fulmini a ciel sereno (kom., ZDA 1947, r. Leigh Jason)
11.30 Nanizanki: Helena, 12.00 Hotel
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show
14.00 Film: Brigadoon (glas., ZDA 1954, r. Vincente Minnelli, i. Gene Kelly)
16.00 Nan.: Lottery, 17.00 Orazio, 17.30 Glitter, 18.30 Love Boat
20.30 Film: Non mandarmi fiori! (kom., ZDA 1964, r. Norman Jewison, i. Rock Hudson)
22.25 Aktualno: Nonsolomoda
23.10 Film: Delitto al microscopio (krim., ZDA 1942, r. Fred Zinnemann, i. Van Heflin)
0.35 Nanizanki: Spy Force, 1.35 S.W.A.T.

RETEQUATTRO

8.00 Nabožna oddaja
8.30 Nanizanka: Il santo
9.15 Film: L'isola sulla montagna (dram., ZDA 1947, r. Jack Conway)
11.00 Nan.: Giorno per giorno, 11.30 Vicini troppo vicini, 12.00 Mary Tyler Moore, 12.30 Dottori con le ali, 13.30 In casa Lawrence, 14.30 Mississippi
15.30 Film: Monsieur Beaucaire (kom., ZDA 1946, r. George Marshall, i. Bob Hope)
17.30 Nanizanki: Masquerade, 18.30 Nero Wolfe
19.30 Tv film: La saga del Padrino (r. Francis Ford Coppola, i. Marlon Brando)
20.30 Film: Cinque giorni una estate (dram., ZDA 1982, r. F. Zinnemann, i. Sean Connery)
22.35 Film: The magic Christian (kom., VB 1970, r. Joe McGrath, i. Peter Sellers, Ringo Starr)
0.35 Nanizanki: Petrocelli, 1.30 Vegas

ITALIA 1

8.30 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Willy Fog, Littlest, Il pianeta delle mille avventure, L'isola delle mille avventure
10.30 Nanizanke: Boomer, 11.00 Dimensione Alfa, 12.00 Legmen
12.55 Tednik: Grand Prix
14.00 Film: L'uomo che visse nel futuro (fant., ZDA 1960, r. George Pal)
16.00 Nanizanke: Robin Hood, 16.30 I forti di Forte Coraggio, 17.00 L'uomo di Singapore, 18.00 Master
19.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Alvin, Telebungs, Berenstain
20.30 Variete: Grand Hotel
22.20 Dok.: Jonathan estate
23.15 Boks: Holyfield-Tillis
0.30 Nanizanke: Ai confini della realtà, 1.00 Taxi, 1.30 Tre cuori in affitto

TELEPADOVA

14.00 Nadaljevanka: Il gioiello nella corona
16.00 Nan.: La fattoria dei giorni felici, 16.30 Switch
17.00 Nadaljevanka: Com'era verde la mia valle
18.45 Tv film: Una donna di nome Golda (biog., ZDA 1981, r. Alan Gibson, i. Ingrid Bergman)
19.30 Nanizanka: California
20.30 Film: Gunan il guerriero (pust., It. 1982, r. Francesco Prosperi, i. John Richmond)
22.15 Film: La dottoressa del distretto militare (kom., It. 1976, r. Nando Cicero, i. Edwige Fenech)
24.00 Nanizanka: Switch
1.00 Film: Le autostoppiste (pust., 1978, r. Beverly in Fred Sebastian)

TELEFRIULI

11.15 Nanizanke: La conquista di Luke, 12.15 La vita comincia a 40 anni, 12.45 Si è giovani solo due volte, 13.15 Airline, 14.15 Corpo speciale Sandbaggers, 15.15 Dora
15.45 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
17.30 Nanizanka: Si è giovani solo due volte
18.00 Dokumentarec: La grande Epoque
19.00 Športne vesti
19.30 Nanizanka: Raffles ladro gentiluomo
20.30 Nad.: Clayanger
22.30 Nan.: Il perduto amore
23.00 Športna oddaja
23.30 Nanizanka: La vita comincia a 40 anni
24.00 Aktualnosti

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in športni pregled
20.30 Zadnje vesti in športni pregled

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledarček; 9.00 Maša; 9.45 Dnevni pregled deželnega tiska; 10.00-11.35 Nedeljska matineja: (10.00) Mladinski oder - Kralj Oh in kraljestvo Joj (Zora Tavčar, 3. del); (10.50) Filmi na ekranih (pon.); (11.00) V svetu valčka, vmes Glasbeni listi; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Veliki svet malih domovin; 13.20 Glasba po željah; 14.10-17.00 Popoldanski zbornik: (14.10) Poletni satirični minikabaret Oprosti, ne juriš? (vodita Boris Kobal in Sergej Verč); (15.00) Na počitnice, (16.00) Odstavki o pomembnih in nepomembnih stvareh, (17.00) Klasični album, (17.30) radijska drama - V mraku (Josip Tavčar); 19.20 Zaključek sporedov.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.30, 17.00, 21.00, 22.00. 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Zdravo, tovariši vojaki; 8.07 Igra za otroke; 9.05 Še pomnite, tovariši; 10.05 Nedeljska matineja; 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Zabavna glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 16.00 Lojtrca domačih; 17.05 Nedeljska reportaža; 17.30 Amaterski zbori pojo; 18.00 Zabavna radijska igra: Mojstrski podvig (Miklos Gyarfas); 18.49 Glasbena medigra; 19.00 Dnevnik; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Glasba za prijeten konec tedna; 23.05 Liter. nokturno, nato Glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)

10.30, 12.30 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Pregled dogodkov: Sosednji kraji in ljudje; 11.30 Kmetijska oddaja: Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanca in Tonka; 14.45 Lestvica najpopularnejših popevk Radia Koper: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 17.00 Glasbena oddaja: Nedeljski ritem; 18.00 Pregled športnih dogodkov in komentar; 18.05 Nedelja na športnih igriščih in izidi tekem; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)

7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.25 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 8.33 Nedeljsko jutro; 9.30 Glasba; 9.45 Orkester Casadei; 10.00 Čudovitih sedem; 10.40 Vstop prost; 11.00 Aktualno: Dogodki in odmevi; 11.15 Superpass; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasba; 15.00 Made in YU; 15.30 Hot 20; 16.00 Športno popoldne s podatki in komentarji; 18.30 Lestvica LP; 19.30 Pregled športnih dogodkov; 20.00 Nočni spored in prenos Radia Ljubljana.

RADIO OPČINE

10.00 Jutranji val; 12.30 Oddaja z odborniki SKD Tabor z Občin; 13.00 Glasba po željah; 20.00 Poletni nočni val.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1

11.55 Vremenska napoved
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Variete: Portomatto (vodi Maria Teresa Ruta)
13.30 Dnevnik
14.00 Portomatto (2. del)
14.15 Film: Stasera ho vinto anch'io (dram., ZDA 1947, r. Robert Wise, i. Robert Ryan, Audrey Totter)
15.30 Rubrika iz Parlamenta
16.00 Glasbena oddaja: Tanti varietà di ricordi
17.00 Nadaljevanka: Il grande oceano di capitan Cook (6. del)
17.55 Film: Zoo di vetro (dram., ZDA 1950, r. Irving Rapper, i. Kirk Douglas, Jane Wyman)
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 TV film: La piovra 3 (r. Luigi Perelli, i. Michele Placido in Giuliana De Sio, 4. del)
22.15 Dnevnik
22.25 Aktualno: Speciale TG 1
24.00 Dnevnik - nočne vesti
0.15 Nadaljevanka: La freccia nera (r. Anton Giulio Majano, i. Aldo Reggiani, Loretta Goggi)

RAI 2

11.55 Nadaljevanka: La Certosa di Parma (r. M. Bolognini, 1. del)
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Nanizanka: Saranno famosi - Un personaggio duro da seguire
14.30 Dnevnik
14.40 Variete: Il piacere dell'estate
16.10 Film: Mare matto (kom., It. 1963, r. Renato Castellani, i. Jean Paul Belmondo, Thomas Milian)
18.00 Aktualna odd.: Spaziolibero
18.20 Dnevnik - športne vesti
18.35 Nanizanka: Un caso per due - Rabbia
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport
20.30 Nanizanka: L.A.LAW. - avvocati a Los Angeles
21.20 Aktualno: Spremenljivo jasno - Maroko (vodita Maria Giovanna Elmi in Osvaldo Bevilacqua)
22.40 Dnevnik - kratke vesti
22.55 Variete: Improvvisando (vodita Massimo Catalano in Marta Flavi)
23.50 Dnevnik - zadnje vesti
24.00 Glasbena oddaja: Umbria Jazz '88 - Dizzy Gillespie Big Band

RAI 3

12.00 Kolesarstvo: Tour de France
13.05 Nad.: Edoardo VII Principe di Galles (r. J. Gorrie, 1. del)
14.00 Deželne vesti
14.10 Šport: jahanje (iz Cervie); 14.30 EP v umetnostnem drsanju (iz Palerma); 14.45 kolesarstvo - Tour de France; 16.15 bezbol (tekma it. prvenstva); 16.25 offshore (prenos iz Catanie)
17.00 Film: Il successo (kom., It. 1962, r. Mauro Morassi, i. Vittorio Gassman, Anouk Aimeé)
18.45 Športni dnevnik: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Dokumentarna oddaja: Dvajset let prej - Drobci
20.00 Izobraževalna oddaja: Vezuv
20.30 Nanizanka: Professione pericolo
21.20 Dnevnik - večerne vesti
21.30 Film: Impulse (groz., ZDA 1984, r. Graham Baker, i. Tim Matheson, Meg Tilly)
23.00 Dnevnik - zadnje vesti
23.15 Športna rubrika: Prvaki - Tujci prihodnje sezone v Italiji

RTV Ljubljana

16.45 Video strani
17.00 Naš utrip (pon.)
17.15 Aktualna oddaja: Zrcalo tedna (pon.)
17.30 Poletna noč (pon.)
18.20 Otroška oddaja: Radovedni Taček - Tekmovanje
18.35 Otroška nadaljevanka: Mala Nada (6. del)
19.05 Risanka
19.18 Vreme in Okno
19.24 TV Okno
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
20.05 Nadaljevanka: Joe Wilson (Avstral., r. Geoffrey Nottage, 3. del)
21.05 Aktualna oddaja: Dinar
21.50 Dnevnik
22.05 Poletna noč, vmes ameriška nadaljevanka Napoleon in Josephine (r. Richard T. Hefron, i. Armand Assante, Jacqueline Bisset, Jane Lapotaire, Anthony Perkins, Leigh Taylor-Young, 3. del)
0.30 Informativna oddaja za tujce
1.05 Video strani

TV Koper

12.00 Kolesarstvo: Tour de France
13.00 Športna oddaja: Juke box
13.30 TVD Novice
13.40 Rubrika o ženskem športu: Donna Kopertina
14.00 Kolesarstvo: Tour de France
16.30 Kronika in reportaže: Šport spektakel
19.00 Odprta meja

Danes v Odprti meji med drugim:
TRST — Stranke o sestavi nove deželne vlade
LISERT — Kolone na avtocesti
GORICA — Ob zaključku tekmovanja Seghizzi
TRST — Glasba mladih na Gradu
TRST — Razgovor z bivšim gojencem in novo dijakinjo Zavoda združenega sveta
TRST — Car cirkuškega sveta

19.30 TVD Stičišče
20.00 Nan.: I ragazzi del sabato sera
20.30 Športni dogodek
22.30 TVD novice
22.40 Kolesarstvo: Tour de France

CANALE 5

8.15 Nanizanke: Arcibaldo, 8.40 Alice, 9.10 Storie di vita, 9.30 General Hospital, 10.30 Strega per amore
11.00 Kvizi: Fantasia, 11.30 C'est la vie, 12.00 Doppio Slalom
12.30 Nanizanka: Hotel
13.30 Nad.: Sentieri
14.30 Nan.: Dottor Kildare
15.00 Film: L'amico pubblico numero Uno (kom., ZDA 1938, r. Jack Conway, i. Clark Gable, Myrna Loy)
17.00 Nan.: Il mio amico Ricky, 17.30 L'albero delle mele, 18.00 I cinque del quinto piano
18.30 Kvizi: Tuttinfamiglia, 19.10 Cantando cantando, 19.40 Tra moglie e marito
20.30 Film: Ferragosto in bikini (kom., It. 1960, r. Marino Girolami, i. Walter Chiari, Raimondo Vianello)
22.15 Kviz: Passiamo la notte insieme
23.00 Film: 23 passi dal delitto (dram., ZDA 1956, r. Henry Hathaway, i. Van Johnson, Vera Miles)
1.00 Nanizanka: Spy Force

RETEQUATTRO

8.00 Nanizanka: Il santo
8.50 Film: Casa Ricordi (biog., It. 1954, r. Carmine Gallone, i. Paolo Stoppa, Gabriele Ferzetti)
11.00 Nanizanke: Giorno per giorno, 11.30 Vicini troppo vicini, 12.00 Mary Tyler Moore, 12.30 Dottori con le ali, 13.30 In casa Lawrence
14.30 Nadaljevanke: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo
16.30 Nanizanka: Executive Suite
17.30 Nadaljevanka: Febbre d'amore
18.30 Nanizanki: Ironside, 19.30 Attenti a quei due
20.30 Film: Il diavolo in calzoncini rosa (pust., ZDA 1959, r. George Cukor, i. Sophia Loren, Anthony Quinn)
22.30 Film: Le armi della vendetta (pust., It.-Fr. 1954, r. Bernard Borderie, i. Isa Miranda, Valerie Lagrange)
0.25 Nanizanke: Petrocelli, 1.20 Vegas

ITALIA 1

8.30 Nanizanke: Rin Tin Tin, 8.55 Flipper, 9.25 Time Out, 10.15 Chopper Squad, 11.05 Ralph Supermaxieroe, 12.00 Movin'On
13.00 Otroška oddaja Ciao Ciao, vmes risanke Lo specchio magico, C'era una volta Pollon, Snorky
14.00 Glasbena oddaja: Deejay Beach
15.00 Nanizanka: Hardcastle and McCormick
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Alice, Fiorellino, Kolby, Il tulipano nero
18.00 Nanizanki: Gemelli Edison, 18.30 Skippy il canguro, 19.00 Chips
20.00 Risanka: Una per tutte, tutte per una
20.30 Nan.: Magnum P.I., 21.30 Downtown, 22.30 Sulle strade della California, 23.30 Star Trek, 0.30 Ai confini della realtà, 1.00 Taxi, 1.30 Giudice di notte

TELEPADOVA

15.15 Nadaljevanki: Ciranda de Pedra, 16.30 Piume e paillettes
17.00 Dokumentarec
17.30 Risanke
19.30 Nan.: Brillante
20.30 Film: Il figlio di Zorro (pust., It.-Šp. 1973, r. Gianfranco Baldanello, i. Robert Widmark, Fernando Sancho)
22.15 Športna rubrika: Speedy
22.45 Film: Dio perdoni la mia pistola (vestern, It. 1969, r. M. Gariazzo in L. Savona, i. Wayde Preston, L. Nusciak)
0.30 Nanizanka: Switch

TELEFRIULI

13.00 Dokumentarec: Zvok in podoba
13.30 Nad.: Leonela
14.30 Risanke
15.30 Glasbena oddaja: Music box
17.30 Rubrika: Prehrana in dobro počutje
18.15 Nadaljevanka: L'isola del gabbiano
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Nan.: Si è giovani solo due volte, 20.30 Derby thrilling
22.30 Dnevnik
23.00 Rubrika: Dan za dnem
23.30 Dražba
24.00 Informativna oddaja: News dal mondo

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi
23.45 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 9.10 Glasbeni listi; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert v cerkvi sv. Jurija v Porcii: komorni ork. RTV-Lj (dir. Stojan Kuret); 11.30 Poldnevniški program: (12.00) Naše ljube navade in razvade, (12.40) Sreča je kakor sonce, Glasbeni listi; 13.20 Slovenske ljudske pesmi; 13.40 Glasbeni listi; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Popoldanski zbornik: (14.30) Glasbene diagonale, (16.00) S poti po Afriki, Glasbeni listi; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: teden Čajkovskega; 18.00 Kmetijski tednik: od trte do vina; 18.15 Glasbeni listi.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Počitniško popotovanje; 8.30 Glasbena lepljenka; 9.05 Z glasbo v dober dan; 10.05 Tekoča repriza; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pod domačo marelo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 14.05 Križemkraž; 14.15 Mladi glasbeniki; 14.40 Mozaik; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Ansambel Marela; 18.25 Zvočni signali; 19.25 Obvestila in glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Iz studia 26; 20.00 Pesmi slovenskih skladateljev; 20.30 Vedre note; 21.05 Zaplešite z nami; 22.20 Melodije; 23.05 Literarni nokturno; 0.05 Nočni OV program.

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 MIP; 17.05 Top ten po svetu; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Iz kulturnega sveta; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Zaključek.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.35 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Naše poletje; 7.45 Razglednica; 8.00 Otroška oddaja; 8.15 Program, ki je nekaj več; 8.20 Popevka tedna; 8.40 Glasba; 9.32 Feeling; 9.45 Orkester Casadei; 10.40 Vstop prost; 11.00 Superpass; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Glasba skozi čas; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Zdravo, otroci; 16.00 Popevka tedna; 16.50 Pismo iz...; 17.00 Bubbling; 17.33 Čudovitih sedem; 18.00 Music business; 18.30 Mali koncert.

RADIO OPČINE

10.00 Tedenski horoskop; 13.00 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst (pon.); 18.30 Športni komentar; 20.00 Klasična glasba; 21.00 Zarjavele trobente, nato Poletni nočni val.

Pri izvozu Moščenice vso noč in ves dan

Tisoči vozil po naši avtocesti v glavnem na poti v Jugoslavijo

Višek turistične sezone ne označujejo samo plaže, polne kopalcev, polni hoteli, bodisi da gre za kraje ob morju ali v gorah, marveč tudi dolge kolone motoriziranih turistov na vseh cestah.

Voziti v vseh krajih Evrope pomemi dodatno skrb in utrujenost za vse tiste, ki so se odločili, da v tem času preživijo zasluženi in vse leto zaželeni dopust. Ure in ure vožnje, še zlasti iz kontinentalnih krajev Evrope do zaželenega obmorskega kraja ob Sredozemlju utrudijo še najbolj sposobnega in vztrajnega voznika. Stvar postane šu hujša, če moraš v dolgih kolonah čakati na državnih mejah ter na vstopih in izvozih z avtocest.

Kolone turistov se po evropskih cestah vijejo že ves julij. Do konic prihaja še zlasti ob koncu tedna, še zlasti v začetku ali na polovici meseca. Že v noči od petka na soboto so se dolge kolone vozil premikale na vseh italijanskih avtocestah. Iz severnoevropskih dežel so desettisoči drveli proti morju. Mnogi med temi so bili namenjeni v Jugoslavijo. Na avtocesti iz Benetk v smeri Trsta in iz Avstrije skozi prehod na Trbižu so se tudi včeraj vso noč in ves dan vile dolge kolone vozil. Na izvozu z avtoceste pri Moščenicah je bilo včeraj treba čakati v kolonah, dolgih več kilometrov, tudi

po pol ure in več. Nekateri turisti, s katerimi smo se včeraj pogovorili na izstopni postaji pri Moščenicah, so nam povedali, da so bili na poti že od petka popoldne, mnogi vso noč. Dobro so vedeli, da jih na mejnem prehodu z Jugoslavijo, bodisi da so bili namenjeni v smer Ljubljane, Dalmacije ali Istre, čakajo še dodatne vrste in čakanje. A kaj, turizmu in »počitku« je treba tudi nekaj žrtvovati. Prometni policisti, ki so vzorno urejali promet tam, kjer je to bilo treba, pa so nam povedali, da bo čez petnajst dni, ob prehodu julija v avgust, še huje. Takrat se bodo usule še kolone vseh tistih italijanskih avtomobilistov, ki jih bodo iz tovarn poslali na kolektivni dopust.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Molière
GEORGE DANDIN ALI KAZNOVANI SOPROG
režija DUŠAN MLAKAR

PREDSTAVA NA GRADU V GORICI
v torek, 26. t. m., ob 21. uri

Predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici, telefon 33288

Vozni red avtobusa:

Poljane (pred gostilno)	ob 20.20
Doberdob (na trgu)	ob 20.25
Jamlje (pred gostilno Pahor)	ob 20.30
Dol (pri spomeniku)	ob 20.35
Gabrje	ob 20.40
Sovodnje I. postaja	ob 20.45
Sovodnje II. postaja	ob 20.47
Štandrež	ob 20.50

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Kmalu imena novim ulicam

Goriški občinski odbor bo v naslednjih dneh predložil občinskemu svetu varianto obnovitvenih del mehaničnih delavnic poklicnega industrijskega in obrtniškega zavoda v Ul. Virgilio. Vsa obnovitvena dela naj bi po novem tako veljala 2 milijardi in 300 milijonov lir, torej kar 665 milijonov lir več od prvega proračuna. Predlagali bodo spremembo podrobnejšega obnovitvenega načrta starega dela mesta. Na ta način naj bi IACP lahko razpolagal s prenovljeno stavbo na Trgu De Amicis, v Ul. Lungo Isonzo Argentina pa naj bi nekoliko skrčili teren, ki je bil namenjen za gradnjo novih hiš.

Na začetku seje je župan Scarano poročal o mnenjih rajonskih konzult iz Ločnika, Stražic, Svetogorske ulice in Placute o izbiri imen za poimenovanje nekaterih novih ulic. Vse te sklepe bodo v kratkem vzeli v pretres v občinskem svetu.

Štandreški 70-letniki

Sedemdeset jih že imajo na plečih, pa čeprav bi nekaterim tako častitljive starosti ne prisodili. V Štandrežu so se zbrali domačini, ki jim na osebni izkaznici piše, da so se rodili leta 1918, tistega leta, ko se je v Evropi končala prva svetovna vojna. Štandrež je bil porušen, zaradi tega so se mnogi rodili v begunstvu.

Zbrali so se seveda tudi soletniki, ki so se v Štandrež priselili v kasnejših časih. Spomnili so se sovaščanov letnika 1918, ki jih ni več. še zlasti Milana Pavletiča, ki so ga Nemci ujeli kot partizana in odpeljali v taborišče, kjer je umrl, ter Mirka Briska, ki je pogrešan iz vojnih časov.

Šop cvetja so položili pred spomenik padlim v narodnoosvobodilni borbi ter se pred spomenikom tudi slikali.

Na naši sliki so Ivan Marchi, Franc Brajnik, Mirko Plesničar, Rozalija Gomišček, Stanko Marušič, Giuseppe Pizzolato, Mario Damilano, Ana Zavadlav, Matilda Glessi, Stanko Nanut, Silva Nanut, Ivan Gulin, Guerino Cijan in Ana Grendene. Še na mnoga leta, 70-letniki!

Balinarji v Sovodnjah

Sovodnje so od včeraj bogatejše za en rekreacijski objekt. Na prostranem dvorišču pri Kulturnem domu, kjer se odvijajo vse vaške prireditve, le par metrov stran od nogometnega igrišča in od telovadnice, so včeraj zjutraj pobudniki izročili svojemu namenu dve balinarski stezi.

Pobudo zanje so dali najbolj zavzeti balinarji v Sovodnjah, člani domačega Kulturnega društva, ki so dolgo časa pogrešali tak objekt. Povedali so nam, da je svojčas vsaka gostilna v Sovodnjah imela vsaj dve balinarski stezi. Vse to so že pred kakimi dvajsetimi leti spremenili v parkirne prostore. Ljubitelji balinanja so morali v Štandrež, kjer je v eni gostilni ohranjeno balinišče, ali v Gorico, v gostilno sovodenjskega župana. Pred kakim letom so Vrhovci uredili dve stezi v svojem kulturno-rekreacijskem središču. Sovodenjce je to vzpodbudilo, da so se lotili urejanja tega objekta. Precej dela so naredili prostovoljno.

Včeraj, za otvoritev, so povabili balinarje z Vrha, iz Štandreža, iz Nove Gorice, Solkana, Šempetra ter Renč. Tekme so bile tudi na Vrhu. V Sovodnjah se tudi danes zvečer nadaljuje vaški praznik.

Rock-pop koncert drevi na gradu

Drevi bo na goriškem gradu s pričetkom ob 20. uri rock-pop koncert skupin I Laidos iz Trsta, Kaos iz Palmanove in Topsy iz Gorice. Koncert, ki bo gotovo privabil pod šotor na grad številne ljubitelje te glasbene zvrsti, prireja goriško kulturno mladinsko združenje, ki bo vodilo bodoče Središče za mlade v Ul. Baiamonti 22. Organizatorji drevišnjega glasbenega večera želijo na ta način seznaniti javnost s programi za uresničitev tega Središča.

■ **Šolsko skrbništvo** obvešča, da so izobesili v prostorih Skrbništva podatke o premestitvah stalnega učnega osebja višjih srednjih šol. Te bodo stopile v veljavo 1. septembra 1988.

■ **Društvo UGG** zbira dokumentarno gradivo, slike, izkaznice, dokumente, časopisne članke, da uredi svoj arhiv. Odbor apelira na vse, tudi na nečlane, ki imajo pri sebi kak dokument, da ga izročijo ali posodijo društvu v Ulici Rismondo 2 v Gorici.

kino

Gorica

CORSO 16.00-22.00 »Pazza«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 16.00-22.00 »L'ultima voglia sulle labbra«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.30-20.30 »Rockerji velemesta«.

DESKLE 19.30 »Maščevanje za posilstvo«. Jutri ob 19.30 »Resnične zgodbe XIII. del«.

Tečaji 150 ur

Teritorialna federacija zveznih sindikatov CIGL, CISL in UIL javlja, da so še v teku vpisovanja za tečaje 150 ur, ki priznajo delavcu ali odraslemu ob uspešno opravljenem zaključnem izpitu nižjesrednješolsko izobrazbo. Tečaji so popolnoma brezplačni, teh pa se lahko udeležijo vsi tisti, ki so že dopolnili 16. leto starosti in še niso zaradi kateregakoli vzroka dokončali nižje srednje šole.

Tečaji, ki trajajo eno samo šolsko leto, bodo na sporedu v popoldanskih ali večernih urah v poslopjih kake nižje srednje šole goriške pokrajine. Zainteresirane osebe se lahko javijo na sedežu sindikata CGIL (Ul. XXIV Maggio 1), na sedežu sindikata CISL (Ul. Roma 20), na sedežu sindikata UIL (Korzo Italia 54) in na tajništvu nižje srednje šole I. Trinko v Ul. Alviano do vključno 31. julija.

KZE obvešča

Goriška Krajevna zdravstvena enota štev. 2 obvešča, da so spremenili datume zdravniških pregledov za vozniška dovoljenja, namenjene invalidom in fizično prizadetim osebam. Zdravniška pregleda bosta v prostorih 1. sektorja USL v Ul. Mazzini štev. 7, in sicer 27. julija in 3. avgusta.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 10. do 16. julija 1988.

RODILI SO SE: Jason Cernecca, Annabel Zabotto, Erika Piccoli, Marco Zonch, Sara Vanacore, Federico Colussi.

UMRLI SO: 82-letni upokojenec Giuseppe Baumann, 83-letna gospodinja Marija Škocir por. Jakin, 65-letni šofer Bruno Persig, 98-letna upokojenka Amabile Cumin vd. Folla, 84-letna upokojenka Donata Covacich vd. Wizina, 89-letna gospodinja Justina Doljak vd. Pintar, 85-letna upokojenka Amabile Giorgieri vd. di Carra, 57-letna gospodinja Edda Gratton por. Nanut, 62-letni upokojenec Mirko Figelj, 53-letni industrijec Mario Moncaro, 82-letna gospodinja Maria Zuzig vd. Furlan, 85-letni upokojenec Luigi Marini, 91-letna upokojenka Maria Silvestri, 76-letna Antonia Facchinetti, 82-letna Gisella Furnalich, 58-letni Domenico Motta, 85-letna gospodinja Irma Vadigno vd. Tudisco, 94-letna upokojenka Antonia Grego vd. Masseni, 76-letna Maria Fornasaro, 83-letna upokojenka Eugenia Sfiligoj, 78-letni Oreste Crasnich, 84-letna gospodinja Virginia Brumat vd. Rosso, 74-letni upokojenec Giovanni Mugherli, 80-letna upokojenka Iolanda Lusini vd. de Maio.

POROČILI SO SE: skladiščnik Massimo Simonelli in skladiščnica Daniela Piciulin, sluga Corrado Capaccioli in vrtnarica Cinzia Zei, industrijski izvedenec Valter Skocir in prodajalka Susanna Filiciello, karabinjer Remo Di Giacomo in uradnica Lorella Sarti, policaj Giovanni Cancian in bolničarka Doris Zuccolo, karabinjer Bruno Ceccon in delavka Mirca Del Bon, uradnik Faustino Secolin in uradnica Rita Pianeti, deželni uradnik Edoardo Boschin in uradnica Rita Grasso, elektromehanik Paolo Bortolotti in uslužbenka Elena Braini.

OKLICI: Claudio Tomani in prodajalka Patrizia Vetrih, strugar Ennio Tornese in zdravstveni tehnik Alessandra Comel, tesar Alessandro Brigante in delavka Orietta Stabon.

izleti

Sindikat upokojencev in sekcija VZPI v Doberdobu priredita konec avgusta avtobusni izlet na Dunaj in na Češko. Pojasnila in vpis v trgovini pri Mili v Doberdobu do 31. julija.

prispevki

V spomin na dragega Stanka Andolška daruje družina Čubej 100 tisoč lir za Društvo slovenskih upokojencev iz Gorice in 100 tisoč lir za SZ Dom.

Vittoria Devetak z družino daruje 100.000 lir za balinarski klub Danica na Vrhu.

Namesto cvetja na grob sosede Lojze Anica in Dorica Figelj darujeta 50.000 lir za PŠD Naš prapor.

V počastitev spomina Edde Gratton por. Nanut darujeta Pavel in Tuša Lutman 100 tisoč lir za vzdrževanje spomenika v Štandrežu.

15. 7. 1986 **15. 7. 1988**

Dve leti je, odkar nas je zapustil naš dragi

Tonče Primožič

Z ljubeznijo se ga spominjajo

žena Viktorija, hči Manuela z možem Petrom in sorodniki

Gorica, Pevma, 17. julija 1988

VZPI-ANPI iz Štandreža izreka Hermanu Nanutu in svojcem iskreno sožalje ob izgubi žene in matere Edde.

terpin S.p.A. VAM NUDI

A: SPLOŠNI UVOZ - IZVOZ
Gorica - Ul. Duca D'Aosta 42
Trst - Ul. Brigata Casale 3

B: KMETIJSKE STROJE IN NADOMESTNE DELE
Gorica - Ul. Duca D'Aosta 42
Trst - Ul. Brigata Casale 3

C: SEMENA - VRTNARSTVO - KLETARSTVO
Gorica - Ul. Carducci 47

Č: ELEKTROMATERIAL IN GOSPODINJSKE PRIPOMOČKE
Gorica - Ul. Mameli 3

terpin IMPORT-EXPORT S.p.A. TRGOVINI:

GORICA - tel. 0481/32321 Tlx. 460682 TERPIN I
TRST - Tel. 040/827757 Tlx. 460682 TERPIN I

Na goriški tržnici v teh pasjih dneh

Tudi najbolj zahteven kupec lahko izpolni svojo željo

Na goriški tržnici je v teh vročih dneh nastopila običajna poletna stvarnost. Čas dopustov je iz mesta popeljal številne odjemalce in zaprl precej trgovin za sadje in zelenjavo. To ne obeta nič dobrega za branjevke in kmete, ki se v tem času morajo soočati s težavami in problemi. Deževno in vlažno vreme preteklih tednov in mesecev je omogočilo bujno rast na vseh poljih in vrtovih, seveda tudi privatnih, ter s tem založilo dobršen del potreb običajnih kupcev. Tržnica je torej polna blaga, ki ne gre v celoti v prodajo: posledica tega je padanje cen. Nižanje kupne vrednosti zasledimo predvsem na bučkah, kumarah in podobni domači zelenjavi, medtem ko je cena manj prisotnih vrst zelenjave in sadja razmeroma višja. Prodajo in miren potek dela na tržnici (na debelo) onemogočajo tudi notranji neredi in nekatere nejasnosti v zvezi z urniki. To privede do negodovanja in nezadovoljstva med vrstami tako prodajalcev kot kupcev, kar še bolj ovira tekočo tržno dejavnost. Lepši videz trga na odprtem kvarijo kupi smeti in gnili odpadki, ki predstavljajo pravo grožnjo za boljše občutje in prijetnejše delo. Na žalost je to postal že velik problem, saj se iz ustreznih nabiralnikov širi smrad, kljub temu da občinska služba vsakodnevno odnaša odpadke.

Če se malo sprehodimo med urejenimi vrstami branjevk, opazimo, da je na voljo obilo raznolike zelenjave. Tudi najbolj zahteven kupec lahko zadosti svojim željam, saj je izbira velika: paradižniki, kumare, bučke, solata, radič, fižol, krompir, rdeča pesa, bleda in seveda domače sadje, od katerega so najbolj zaželene breskve, marelice, hruške in fige. Cene niso pretirano visoke. Nasprotno: če jih primerjamo s cenami prejšnjega leta, vidimo, da sploh niso višje. Nekoliko dražje je seveda na pokriti tržnici, kjer prodajajo na drobno. Blago je tam še bolj raznoliko, ni pa v celoti iz domače proizvodnje, saj si ga v veliki meri nabavijo v

obstoječih magazinih. Stojnice se radovednemu očesu razkazujejo v vseh svojih barvah in dišavah. Poleg že omenjenih sadežev so na razpolago še lubenice, melone, jabolka, grozdje, grenivke, češnje, češplje, jagode in pomaranče. Zelo vabljivo se ponuja gozdno sadje, ki gre lepo v prodajo kljub razmeroma visoki ceni: borovnice so okrog 15 tisoč lir na kg, prav tako maline, medtem ko so divje jagode po 14 tisoč na kg. Iz pogovora z raznimi prodajalkami smo izvedeli, da je največ povpraševanja po "hitri" zelenjavi, oziroma po taki, ki je ni treba kuhati in pri tem izgubljati časa. Prodaja je omejena zaradi poletnega časa, pa tudi zaradi ugodja, ki ga nudijo velike veleblagovnice, kjer odjemalec v najkrajšem času kupi vse potrebno. K tem oviram je treba dodati še pomembno vlogo, ki jo odigrava konzervirana in zamrznjena zelenjava kot ugodno nadomestilo sveže. Ne glede na te nevšečnosti so nekateri prodajalci mnenja, da ne gre podcenjevati tradicije, ki jo predstavlja tržnica kljub spremenjenim življenjskim pogojem.

ALENKA FLORENIN

Večerno kopanje v bazenu

Športno združenje Gorizia Nuoto obvešča, da bo v obdobju od 15. julija do 15. avgusta odkriti občinski bazen dvakrat tedensko deloval z daljšim, tudi večernim urnikom. Zvečer bo bazen ob torkih in petkih odprt do 22. ure. Za ostale dneve velja dosedanji urnik. V juliju je bazen za občinstvo odprt od 13. do 20. ure, v avgustu pa ga bodo odpirali že ob 10. uri.

V septembru spet pouk v Šolskem domu

V zadnjem šolskem letu pri Glasbeni matici 86 učencev

Šola Glasbene matice v Gorici igra pomembno vlogo. V našem mestu deluje ta šola že 26. leto. Dejansko pa so njene korenine starejše. Še pred koncem stoletja je društvo Sokol nekaj let vzdrževalo glasbeno šolo, razvilo pa jo je v tem stoletju tja do prve vojne Pevsko in glasbeno društvo. Šola se je za kratek čas obnovila po prvi vojni. Isto društvo jo je obnovilo takoj po drugi vojni in je šola delovala tja do srede petdesetih let. Po nekajletnem mrtvilu je nalogo prevzela Glasbena matica. Sedaj ima ta lepe učne prostore v Šolskem domu v Ulici della Croce 3.

Sedaj so tako gojenci kot profesorji glasbe na počitnicah. Že v začetku septembra, istočasno z začetkom šolskega leta, se bodo ponovno odprla tudi vrata učilnic Glasbene šole.

V pravkar minulem šolskem letu so gojenci šole nastopili večkrat. Omenimo le nekatere teh nastopov: 20. februarja so nastopili na otvoritvi Kulturnega doma na Bukovju; 11. marca so šli na srečanje glasbenih šol čez mejo v šempeter; 23. marca so nastopili na reviji glasbenih šol Primorske v Izoli; 8. aprila je bila druga zaključna revija glasbenih šol v dvorcu Zemono pri Vipavi; 11. aprila je bila otroška prireditev v Kulturnem domu Andrej Budal v Štandrežu.

Gojenci so nastopali tudi na drugih prireditvah, ki so jih prirejala društva ali druge ustanove.

Goriški gojenci Glasbene matice so v marcu bili na tekmovanju harmonikarjev v Novem mestu, v aprilu na tekmovanju mladih violinistov v Fari, vedno v aprilu na medšolskem klavirskem tekmovanju v Novi Gorici. Tu je gojenka Damijana Čevdek zasedla 1. mesto v 3. kategoriji.

Glasbena matica je priredila tudi dva koncerta, in sicer tistega skupine Chromas in tistega Corrada Rojaca.

Gojenci so nastopili na zaključnih produkcijah v Gorici, Števerjanu, Sovodnjah in Doberdobu.

V lanskem šolskem letu so imeli vsega skupaj 86 učencev. Osem teh je zaprosilo za izpit na državnem konservatoriju. Štirje od teh so že z uspehom izdelali, drugi pridejo na vrsto. Vsakoletni uspehi gojencev šole Glasbene matice na konservatoriju so dokaz, da je pouk na šoli Glasbene matice kvaliteten.

Ob koncu tega našega članka je prav, da poimensko pokažemo kdo vse so bili lanski gojenci šol Glasbene matice na Goriškem: Patrik Attolini, Danja Bagon, David Bandelli, Vanja Batistič, Andrej Bergnach, Majda Bratina, Federica Bressan, Sara Budal, Vesna Cescutti, Cristina Cigoli, Annalara Colautti, Barbara Cotič, Katja Culot, Alenka Černic, Simon Černic, Damijana Čevdek, Fabio De Castro, Cristina Delmonaco, Demetrij Devetak, Valentina Devetak, Ivana Di Dio, Danilo Durčik, Andrej Ferfolja, Walter Ferfolja, Mitja Feri, Sanja Ferlan, Peter Figelj, Romina Florenin, Gabrijela Frandolič, Riccardo Gaier, Maja Humar, Tanja Humar, Loreta Jarc, Aleksander Juretič, Marko Juretič, Aleš Klede, Elizabeta Klede, Majda Klemše, Ingrid Komjanc, Emanuela Koren, Katjuša Kosič, Tanja Kovic, Valentina Kristančič, Tanja Kuzmin, Marko Legiša, Boris Lutman, Erica Marassi, Mauro Maraž, Sabrina Martinuč, Valentina Martinuč, Florinda Mastroianni, Francesca Mauri, Sebastian Menis, Petra Miklus, Denis Mikluš, Robert Mikluš, Valentina Milocco, Denis Miserit, Tamara Miserit, Robi Moro, Francesco Muscau, Rita Muscau, Diego Naccini, Maja Ožbot, Guido Pahor, Erik Pelicon, Erika Pelicon, Tanja Pelicon, Franko Peric, David Piccolo, Ivan Pipan, Jure Pršeren, Mitja Primožič, Joško Radetti, Katja Sfiligoj, Nataša Soban, David Susič, Katja Štekar, Fabio Tommasi, Karin Tommasi, Kristian Tommasi, Magda Tomsič, Martina Urdih, Raffaella Varone in Fabio Vižintin.

Poletni vozni red avtobusov

GORICA-TRST

Odhodi iz Gorice - ob delavnikih: 6.36, 8.25, 12.15, 14.00, 16.15, 17.30, 19.00; ob nedeljah in praznikih: 8.30, 12.15, 17.30.

Prihodi v Gorico - ob delavnikih: 7.49, 8.03, 10.09, 13.48, 15.12, 18.09(b), 18.20(b), 18.56, 19.00, 20.18; ob nedeljah in praznikih: 9.58, 13.48, 19.00.

GORICA-GRADIŠČE

Odhodi iz Gorice - ob delavnikih: 4.48(b), 6.04, 6.15, 6.19, 6.38, 7.20, 7.30, 8.25, 8.30, 8.45, 8.50, 9.50, 10.00, 10.45, 10.50, 11.25, 11.30, 12.15, 12.50, 13.00, 13.15, 14.00, 14.30, 16.15, 17.30, 18.15, 18.45(b), 19.00, 19.40, 21.25(b); ob nedeljah in praznikih: 6.15, 7.20, 8.25, 8.30, 8.45, 11.30, 12.15, 13.00, 13.15, 16.00, 17.30, 19.40.

Prihodi v Gorico - ob delavnikih: 6.35, 7.18, 8.00, 8.08, 8.12, 9.08, 9.42, 9.58, 11.23, 12.38, 12.48, 13.31, 13.48, 13.53, 15.12, 15.23, 15.52(b), 17.43, 18.20(b), 18.38, 19.00, 19.18(b), 20.08, 20.18, 23.07(b); ob nedeljah in praznikih: 9.42, 9.58, 11.08, 13.48, 13.53, 18.38, 19.00, 20.08, 20.16, 21.58.

GORICA-MANZANO

Odhodi iz Gorice - ob delavnikih: 6.50, 8.10, 14.00, 16.25(b).

Prihodi v Gorico - ob delavnikih: 8.07(b), 12.59, 17.55(b).

GORICA-ROMANS-FIUMICELLO-GRADEŽ

Odhodi iz Gorice - ob delavnikih: 6.15, 7.20, 8.45, 9.50, 11.30, 13.00, 14.30, 17.30, 19.40; ob nedeljah in praznikih: 6.15, 7.20, 8.45, 11.30, 13.00, 16.00, 19.40.

Prihodi v Gorico - ob delavnikih: 7.18(a), 8.12(a), 9.42, 12.38, 13.53, 15.23, 18.38, 20.08; ob nedeljah in praznikih: 9.42, 11.08, 13.53, 18.38, 20.08, 21.58.

GORICA-KOPRIVNO-GRADEŽ

Odhodi iz Gorice - ob delavnikih: 8.25, 13.15; ob nedeljah in praznikih: 8.25, 13.15.

Prihodi v Gorico - ob delavnikih: 14.00, 20.16; ob nedeljah in praznikih: 20.16.

GORICA-GRADIŠČE-REDIPUGLIA-TRŽIČ

Odhodi iz Gorice - ob delavnikih: 4.43, 6.19, 6.38, 7.30, 8.30, 10.00, 11.15, 12.15, 12.50, 14.00, 16.15, 17.30, 19.00, 21.25(b); ob nedeljah in praznikih: 8.30, 12.15, 17.30.

Prihodi v Gorico - ob delavnikih: 6.17(b—c), 7.18, 8.08, 9.58, 11.23, 12.48, 13.48, 15.12, 17.43, 18.20, 19.00, 20.18, 23.07(b); ob nedeljah in praznikih: 9.58, 13.48, 19.00.

GORICA-TURJAK-TRŽIČ

Odhodi iz Gorice - ob delavnikih: 6.04, 8.50, 10.50, 14.00, 17.30(b), 18.45(b).

Prihodi v Gorico - ob delavnikih: 7.18, 8.08, 9.08, 13.55, 19.18(b).

GORICA-VILEŠ—ČERVINJAN

Odhodi iz Gorice - ob delavnikih: 6.15, 8.30, 13.00, 14.30, 17.30(b).

Prihodi v Gorico ob delavnikih: 7.18, 8.10, 12.48, 15.12, 18.38(b).

GORICA-PRAPROTNO

Odhodi iz Gorice - ob delavnikih: 12.15, 14.00, 17.30(b).

Prihodi v Gorico - ob delavnikih: 7.17, 9.41, 13.39, 15.54, 19.16(b).

GORICA-KRMIN

Odhodi iz Gorice - ob delavnikih: 6.50, 8.10, 10.40, 12.15, 12.55, 14.00, 16.25, 17.30(b), 18.15(b), 19.45.

Prihodi v Gorico - ob delavnikih: 7.17, 8.07, 9.41, 11.38, 12.43, 12.59, 13.39, 13.54, 15.54, 17.55(b), 18.33(b), 19.16.

GORICA-MARIAN

Odhodi iz Gorice - ob delavnikih: 6.50, 10.40, 10.45, 12.15, 14.00, 16.25, 17.30(b), 18.15, 19.45.

Prihodi v Gorico - ob delavnikih: 7.17, 8.00, 11.55, 12.43, 13.25, 15.54, 19.28.

GORICA-GROJNA-ŠTEVERJAN-OSLAVJE-GORICA

Odhodi iz Gorice - ob delavnikih: 7.40, 12.15, 14.30; ob nedeljah in praznikih: 7.40, 12.15.

Prihodi v Gorico - ob delavnikih: 8.10, 12.45, 15.00; ob nedeljah in praznikih: 8.10, 12.45.

GORICA-OSLAVJE-ŠTEVERJAN-GROJNA-GORICA

Odhodi iz Gorice - ob delavnikih: 10.30, 13.00, 14.00, 17.45, 19.30; ob nedeljah in praznikih: 19.30.

Prihodi v Gorico - ob delavnikih: 11.00, 13.30, 14.30, 18.15, 20.00; ob nedeljah in praznikih: 20.00.

GORICA-PALMANOVA

Odhod iz Gorice - ob delavnikih: 8.33.

Prihod v Gorico - ob delavnikih: 13.28.

LEGENDA: (a) - ne vozi skozi Romans, (b) - vozi od ponedeljka do petka, (c) - vozi skozi Sovodnje.

Izlet upokojencev

Nad sto upokojencev, članov goriškega društva, je v nedeljo šlo na daljši izlet po Kanalski in Soški dolini. Z dvema avtobusoma so šli iz Gorice in drugih krajev navsezgodaj. Pripeljali so se do Žabnic, od tam so z žičnico šli na Višarje. Še pred poldnem so šli mimo Rablja in preko Predela v Gornjo Soško dolino. Kosilo so imeli v Trenti, kjer so se ustavili več časa in tako tudi odpočili. Tu so si ogledali tudi muzej Alpina. Na poti domov sta bila še dva obvezna postanka v Bovcu in v Kobaridu.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje organizira v šolskem letu 1988/89 na Goriškem sledeče tečaje:

1. za dodeljene prodaji s kvalifikacijo - 2. letnik (1000 ur)
2. za personal computing (80 ur)
3. angleščine (120 ur)
4. za vodilno osebje v podjetjih (30 ur)
5. za analizo finančnega upravljanja (80 ur)
6. iz kletarstva (30 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 22. julija 1988 na sedežu Zavoda, Ul. Croce 3, tel. 81826 vsak dan (razen sobote) od 9.00 do 12.00.

FJ Ferro Julia

ŽELEZNINA - ORODJA - VIJAKI
AVTOMEHANIKA BARVE - LAKI

Tržič (GO)
TRGOVINA in RAZSTAVA:
Ul. Carducci 30 - Tel. 0481/74371 SKLADIŠČE: Ul. Portanzie 12

Ob 60-letnici fašističnega nasilja

Goriška Zadružna zveza in njen nasilni razpust

Marko Waltritsch

7.

Dva meseca po razpustu izvoljenih organov Zadružne zveze, 22. marca 1928, je komisar Petrella sklical v dvorano Trgovskega doma (ta se je po fašistični zasedbi takrat imenovala Sala Littorio) zastopnike posojilnic in zadrug, ki so bile članice Zadružne zveze. Bajè niso zastopniki vseh članic dobili vabil. Te so tiskali šele nekaj dni prej, predsedniki zadrug so jih dobili šele dan pred napovedanim sestankom.

Iz poročila slovenskega udeleženca na tem sestanku, ki je bilo dostavljeno v vednost Vilfanu, povzemamo naslednje. Prisotnih je bilo približno 50 ljudi. Po poročilu Petrelle je njegova izvajanja v slovenščino prevedel ravnatelj zveze Bajc. Ta je podal tudi bilanco za prejšnje leto. Iz te bilance je izhajalo, da je imela Zadružna zveza imobiliziranega preveč denarja. Vsega posojenega denarja članicam je bilo 4.739.000 lir. Od tega je bila dolžna samo Čevljarska zadruga v Mirnu 1.189.550 lir. Drug velik dolžnik je bilo Katoliško tiskovno društvo v Gorici, ki je bilo dobilo od Zadružne zveze posojilo 784.000 lir. V lastno hišo na Verdijevem korzu je bila takrat Zadružna zveza vložila 585.000 lir, precej je bil narasel njen dolg pri Goriški hranilnici, za kar je ta povečala višino prejšnje njene vknjižbe na stavbo. Nad dva milijona in pol lir torej v tri namene, medtem ko je za vse ostale zadruge ostajalo le nekaj nad dva milijona lir. Komisar Petrella je očital prejšnjim voditeljem Zveze, da so dopustili, da nista niti Čevljarska zadruga niti Katoliško tiskovno društvo v letu 1926 plačala niti lire obresti.

Takoj po Petrellovem in Bajčevem poročilu je predsednik Kmečke posojilnice v Sv. Križu Karel Černigoj prebral v slovenščini sestavljeno resolucijo, naperjeno proti komisarski upravi, ki jo je istega dne v pisarni dr. Josipa Biteznika podpisalo 34 zastopnikov posojilnic in zadrug, ki so potem šli na to zborovnje. Prišlo je do oporekanja, resolucijo je Petrella le vzel na znanje.

Potem pa je nekdo med prisotnimi vprašal ravnatelja Bajca, zakaj je bilanca za leto 1927 tako neugodna, medtem ko so bile one za leto 1926 in za prejšnja leta pozitivne. Ravnatelj Bajc pa je odgovoril, njegova izvajanja so seveda vzbudila razburjenje v dvorani, da je bil on sestavil prav tako neugodno bilanco že ob koncu leta 1926, da je bilo stanje Zveze že takrat negativno, da pa so mu člani takratnega načelstva ukazali, da mora sestaviti pozitivno bilanco in so tako preslepili člane na občnem zboru. Prisotni niso verjeli tem Bajčevim izvajanjem, nanj so na skupščini leteli številni očitki, da se vdaja fašistom in podobno.

V nadaljevanju razprave je arh. Radovič iz Nabrežine predlagal, da bi bilo treba čimprej sanirati Zadružno zvezo in s tem v zvezi dejal, da bi morali izvoliti posvet štirih članov, ki bi sodelovali s komisarjem. V istem smislu je govoril tudi župnik Vodopivec iz Nabrežine. Nekateri zborovalci pa se niso strinjali s temi predlogi in zahtevali sklicanje občnega zbora. Župnik Budin iz Pevme je zaradi tega skušal pomiriti duhove ter podprl predlog o posvetu štirih članov.

Tedaj se je oglasil zastopnik goriške Kmečke banke Ignacij Križman in dejal sledeče: *"Kakor ste slišali, je današnje poročilo o stanju Zveze zelo neugodno. Nočem trditi, da je isto resnično, čemur ugovarjajo nekateri. Radi tega je nujno potrebno, da se izvole zaupniki, ki naj pregledajo vse knjige ter primerjajo istovetnost današnje bilance. Opozarjamo pa, ako je današnja bilanca istinita, preti marsikateri zadrugi polom, česar varujmo se, ker iz lastne skušnje mi je znano, kam bi privedel konkurz in kolika škoda preti celi naši deželi. Potrudimo se, da spravimo pasivne zadruge v možnost, da si opomorejo. Predlagam, da se izvole štirje zaupniki, ki naj pomagajo komisarju napraviti red v zvezi."*

Križmanovemu predlogu so pritrjevali tudi župnik Franke iz Oseka, župnik Filipič iz Grgarja in še nekateri drugi. Zatem je učitelj v Kamnjah Vodopivec kot predsednik Čebelarske zadruge predlagal Križmana v posvet, ta pa kandidature ni sprejel. Predlagali so dvanajst imen in iz teh je komisar izbral štiri ljudi.

Ravnatelj Slovenskega stalnega gledališča o načrtih za novo sezono

V labirintu težav potrjevati umetniški izraz

Predlog repertoarja za sezono 88/89

Abonma

Franco Brusati: GALANTNI POGOVORI, igra v dveh delih, režija Boris Kobal;

Oscar Wilde: VAŽNO SE JE IMENOVATI ERNEST, komedija, režija Marko Sosič;

Anton Pavlovič Čehov: STRIČEK VANJA, prizori iz vaškega življenja v 4 dejanjih, režija Dušan Jovanovič;

Ivan Cankar: LEPA VIDA, drama v 3 dejanjih, režija Meta Hočevar;

Hugo von Hofmannsthal: SLEHERNIK, misterij o življenju in smrti, režija Mario Uršič;

Gostovanji:

Peter Turrini: TRG V BENETKAH, komedija po Carlu Goldoniju, v izvedbi Drame SNG Ljubljana;

Joe Orton: KAJ JE VIDEL BATLER?, komedija, v izvedbi PDG

Z dr. **Miroslavom Košuto**, direktorjem **Stalnega slovenskega gledališča v Trstu**, smo se pogovarjali v njegovi pisarni v Kulturnem domu nekega vročega in soparnega dne.

»Začela bi morda z bolj splošnimi zadevami. Katera so ključna vprašanja, ki trenutno najbolj tarejo vašo ustanovo?«

»Upravni svet, ki se je sestal v ponedeljek, je obravnaval predvsem dve vprašanji: vprašanje finančnega stanja oz. proračuna za prihodnjo sezono in vprašanje repertoarja. To sta dva problema, ki nas tareta že vsa leta, sta pa med seboj tudi vzročno povezana. Repertoar je pogojen s finančnimi sredstvi, pa tudi z mnogimi drugimi dejavniki — predvsem z zelo različnimi potrebami našega občinstva in z našimi možnostmi, ki so spet odvisne od finančnih sredstev. Problem finančnih sredstev pa, po drugi strani, rešujemo vsako leto sproti, ne da bi ga dokončno rešili. Dokončno pa ga bomo lahko rešili šele tedaj, ko bomo našli zakonsko rešitev za SSG, ki nam bo vsaj za določen čas postavila finančne okvire in zagotovila sredstva. Ta hip te rešitve še ni na obzorju, čeprav so pred volitvami govorili o rešitvi, ki naj bi jo novi zakon o maloobmejnem gospodarskem sodelovanju ponujal tudi nam. Seveda tudi taka rešitev ne bi bila tista idealna, za katero si prizadevamo že toliko let — se pravi poseben zakon za SSG, ki bi nas izvzel iz parametrov ministrskih okrožnic, katere nam predpisujejo pogoje, ki jih ne moremo izpolnjevati. Poleg tega se vsebina teh okrožnic drastično spreminja iz leta v leto. Kot primer naj povem, da so pred dvema letoma terjali 150 dni predstav v matični hiši, kar smo izpolnili z vrsto manjših predstav in s komornim odrom, ki smo ga ustanovili nalašč zato. Zato so nam lani predpisali obveznost 100 predstav v matični hiši s povprečjem 276 obiskovalcev. To nam je seveda povsem onemogočilo, da bi uprizarjali manjše predstave: nismo smeli realizirati ne Strniše ne Zajca, ker bi nam preprosto znižala povprečje. Letos so si izmislili spet nekaj novega. Nujno moramo imeti vsaj 50 gostovanj v matični hiši. Vidite torej, da se pogoji menjujejo iz leta v leto, zanje pa zvemo šele takrat, ko smo odločno prepozni za načrtovanje sezone (lani smo zanje zvedeli, ko smo že sprejeli repertoar!). Sedanji minister Carraro se je sicer obvezal, da je nova okrožnica obenem osnutek zakonskega predloga, ki naj končno uredi italijansko gledališko življenje, v vsakem primeru pa naj bi brez večjih sprememb obveljala vsaj za naslednji dve leti, če zakona ne bodo sprejeli. Sedanja ministrska okrožnica v glavnem z dovolj širokim razumevanjem obravnava naše stanje — po njej je SSG hkrati z italijanskim stalnim gledališčem v Bocnu vključeno v skupino stalnih gledališč narodnostnih manjšin. Mislim, da bi morali to oviro premagati predvsem politično, na ravni pogovorov našega upravnega sveta in drugih političnih sil z ministrstvom in vladnimi predstavniki. V prejšnjih letih smo uživali otipljive sadove dobrososedskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo, kar se je pretrgalo v trenutku, ko je Jugoslavija uvedla depozit in je ministrstvo v odgovor zamrznilo delež svojega prispevka (s tem, da so nam ga v prejšnji sezoni delno povišali). Na določeno povišanje računamo tudi v bodoči sezoni, zlasti spričo dejstva, da bo ta prispevek obveljal tudi za prihodnji dve sezoni.

»Ali spremenjene razmere vplivajo tudi na vaše načrte glede gostovanj slovenskih in drugih teatrov?«

»Predlog repertoarja upošteva na eni strani ministrsko zahtevo petdesetih gostovanj, na drugi pa dejstvo, da so gostovanja slovenskih gledališč v zamejstvu vse dražja in dražja. Ta pojav nam je glede na razmerje lire in dinarja preprosto nerazložljiv, ne glede na to pa nas sili, da damo večji poudarek predstavam v lastni produkciji. S tem bomo dali več zadoščenja našim igralcem. Žal pa je naših stalnih igralcev za novo sezono samo devet. Seveda računamo tudi na naše upokojence, na nekatere goste iz prejšnje sezone in na vrsto drugih, računamo pa tudi na mlade sile iz našega zamejskega področja, čeprav med njimi primanjkuje fantov.«

»In vaša gostovanja po Sloveniji?«

»Z našimi gostovanji v Jugoslaviji se dogaja podobno: vse dražja so, čeprav je to glede na omenjen položaj dinarja upravičeno. Ob vsakem nastopu beležimo izgubo in smo zato prisiljeni krčiti število gostovanj. Vendar v prepričanju, da se morajo razmere prej ali slej spremeniti, ohranjamo vsa tista središča, v katerih smo nastopali zadnja leta. Poleg glavnih mest, kot sta Ljubljana in Maribor, štejemo za svoje stalne točke tudi obmejni pas, potem Novo mesto in Kočevje. Lansko leto je bilo za nas izjemno uspešno. Že drugič zapored smo sodelovali na »Sterijinem pozorju« (prej smo na vabilo čakali deset let), ravno v času, ko se je število predstav na tej prireditvi skrčilo z dvajset na kakih sedem ali osem najboljših. Dobili smo celo dve Sterijevi nagradi. Z isto predstavo — Nušićevo Sumljivo osebo — smo junija prejeli zlati venec revije Studio za najizvirnejšo stvaritev na festivalu satire v Zagrebu. Zaključili smo tudi festival jugoslovanske komedije v Svetozarevu, kjer smo doživljali ovacije že med samim izvajanjem Nušićevega dela. Poleg tega so na festival MES v Sarajevo povabili našega Kralja na Betajnovi kot otvoritveno predstavo, za nastop v tej igri pa je Boris Cavazza prejel tudi nagrado za najboljšo moško vlogo na festivalu Alpe-Adria.

»Kaj je bilo — poleg neizogibnih finančnih omejitev — vodilo pri sestavljanju letošnjega repertoarja SSG oz. katere izkušnje minulih let so se izkazale za najplodnejše pri izbiri del, ki jih boste uprizorili?«

»Finančne razmere seveda ne omejujejo zgolj števila samih del, pač pa tudi izbiro sodelavcev in zlasti število stalnih članov ansambla in tehničnih delavcev. Po drugi strani moramo računati z ministrsko okrožnico, to pomeni z večanjem deleža lastnih uprizoritev. Glavno vodilo so bile izkušnje iz prejšnje sezone, ki kažejo, da je za obstoj našega gledališča nujno potrebna uveljavitev v širšem gledališkem prostoru, da pa mora to gledališče računati zlasti na svoje občinstvo. Skušali smo torej sestaviti repertoar, ki bi našo publiko zadovoljil še bolj kakor lanski. Sezono bomo začeli z delom, ki je zavoljo nezgode enega od igralcev lani odpadlo. Gre za Galantne pogovore Franca Brusatija. Nato bo na vrsti delo za širše občinstvo, komedija Važno se je imenovati Ernest *Oscarja Wilda. Zatem pripravljamo* Strička Vanjo *A. P. Čehova in sicer v režiji Dušana Jovanoviča, kar je zagotovilo, da bo predstava zanimiva tudi za gledališke sladokusce, ki si želijo novosti. Nadaljevali bomo kajpak Cankarjev cikel, v katerem predstavlja vsaka uprizoritev nov in tvegan pristop do Cankarja. Letos smo se odločili za* Lepo Vido *v režijski interpretaciji Mete Hočevarjeve. Abonmajski del bi zaključili s premiero Slehernika, velikega misterija o življenju in smrti, ki bo gotovo naletel na odmev, na kakršnega mora naleteti tàko široko ljudsko delo. Premiero načrtujemo v času okoli velike noči, delo pa nameravamo uprizarjati tudi poleti na prostem. V letošnjem abonmaju bo torej kar pet del, medtem ko smo jih doslej načrtovali le tri. Dopolnili pa ga bosta še dve gostujoči komediji: ljubljanska Drama s* Trgom v Benetkah *Petra Turrinija in goriško gledališče z igro* Kaj je videl batler. *Zadnji hip smo se morali žal odpovedati igri Draga Jančarja, na katero smo resno računali. Delo je dala namreč na spored tudi ljubljanska Drama. Naš umetniški in upravni svet sta menila, da ni smotrno vlagati tolikšnih sredstev v delo, ki ga lahko povabimo v goste (kar bomo tudi storili, saj ga režira naš režiser Boris Kobal). Izvršni odbor še vedno razpravlja o uvrstitvi odrskega dela Manuela Puiga, ki bo izpadlo, če prejmemo kako izvirno slovensko delo. Računamo tudi na nekaj recitalov in predstav na komornem odru. Omenil bi zgolj recital Umberta Sabe Pesnik* in Trst *v slovenščini in italijanščini, ki je lani izpadel iz repertoarja. Imeli bomo predstave za šole, predvsem pa tečejo pogovori o tem, da bi imeli v sodelovanju z Novim tržaškim teatrom redne mesečne večere kabareta, za katere bi skrbela Boris Kobal in Sergej Verč.*

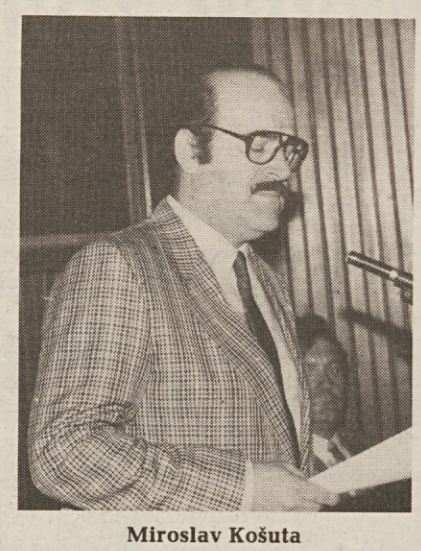

Miroslav Košuta

V gosteh bomo videli vrsto predstav iz jugoslovanskega prostora in pa predstave vseh slovenskih gledališč, verjetno pa bo zaradi stroškov šlo le za po eno predstavo v Trstu in eno v Gorici, brez ponovitev.«

»Zelo dobro se je obneslo letošnje gledališče na prostem, povedali pa ste tudi, da nameravate to pobudo nadaljevati v novi sezoni s Hofmannsthalovim »Slehernikom«.«

»V tem trenutku imamo za sabo že nekaj predstav in moram reči, da je uspeh presegel celo pričakovanja tistih optimistov, ki smo zagovarjali poletno sezono na prostem. Nesmiselno se nam je zdelo aprila in maja prirejati predstave v zaprtih prostorih, kot je Kulturni dom, saj nam statistika pravi, da ljudje tedaj ne zahajajo v gledališče. Poslužili smo se torej izreka o Mohamedu in gori in se sami odpravili k ljudem. To je po petindvajsetih letih prva redna poletna sezona (doslej smo imeli le nekaj poskusov v muhastem in nenaklonjenem maju). Občinstvo se je tem večerom množično odzvalo in nas spravilo celo v zadrego. Zato izrabljam priložnost, da se opravičim vsem tistim, ki niso imeli primernih sedišč in so predstavam le stežka sledili ali sploh niso. Za letošnje predstave smo nalašč naročili tribuno, ki pa jo montiramo pač tam, kjer se da. Očitno pa je tribuna potrebna prav povsod, kar nam bo v nauk za v bodoče. Vreme nam je bilo doslej naklonjeno, prepričan sem, da bomo — saj smo načrtovali nekaj rezervnih dni za morebitne preložitve zaradi slabega vremena — odigrali vseh 18 predstav. Dobili smo tudi prošnje (denimo iz Barkovelj), naj bi nastopili v krajih, ki jih nismo predvideli. Vsekakor velja poudariti, da je to edini način, da lahko nastopimo tudi v Benečiji in Kanalski dolini. Število predstav na Goriškem smo zmanjšali, da bi bila udeležba na predstavi na goriškem gradu čimvečja. Videli bomo, ali je pravilnejša goriška ali tržaška usmeritev, in se po tem ravnali prihodnje leto. Slehernik bo zelo velika predstava, ki je ne bo moč ponavljati v vsaki vasi, zato bomo imeli nekaj velikih predstav na izbranih prizoriščih. Med sezono, ko nam bo jasen umetniški in finančni obračun letošnje sezone, si bomo izbrali še dodatno ljudsko igro, primerno za šagre in podobne množične prireditve, kjer naj bo gledališki nastop le ena od točk in ne bo zasegel celega večera. Takšni bi bili v grobem načrti našega gledališča za bližnjo prihodnost.«

Razgovor zapisal
A. ŠUŠULIĆ

Gledališka posvetovalnica

Učeni gospod!

Kakšna sramota za mlado in neporočeno dekle, če fant razgrinja po časopisih svoja čustva!

Sem služkinja gospe Angelike. Kaj si bosta mislila moja gospa in moj gospodar gospod Dandin, če bosta prebrala Luninovo pisanje.

No, kar se mene tiče, priznam: Lubin mi je všeč in prav rada bi ga vzela za moža. Bojim pa se, da bo tako ljubosumen, kot je moj gospodar.

Jaz namreč sovražim nezaupljive moške. Hočem moža, ki se ne bi nad nobeno rečjo razburjal, ki mi bo popolnoma zaupal in ki bo tako prepričan o moji zvestobi, da bi me brez skrbi lahko videl s tridesetimi moškimi.

Najneumnejša stvar na svetu je, da ne zaupaš ženi in jo gnjaviš. Navsezadnje se prepričaš, da s tem nič ne pridobiš. To kvečjemu vodi v slabe misli. Pogosto so krivi prav možje, če zaradi svojega sitnarjenja postanejo tisto, kar postanejo! Če se mož zanese, si žena ne vzame več svobode, kot je potrebuje. To je tako, kakor če ti kdo odpre mošnjo in ti reče: Na, vzemi! Ravnal boš pošteno in se zadovoljil po pameti.

No, oprostite... Tako pač mislim... To pa naj zve iz Vašega časopisa tudi moj ljubi, ki vas sprašuje po zdravilnem leku. Potrpljenje je božja mast!

Vaša vedno vdana bralka
KLAVDINA

JAVNA OBRAVNAVA TEGA DOGODKA BO DANES, 17. JULIJA 1988, OB 21. URI NA TRAVNIKU ZA PROSEŠKIM PROSVETNIM DOMOM.

Izven abonmaja

Manuel Puig: SKRIVNOST ŠOPKA VRTNIC, igra v 2 dejanjih;

Boris Kobal - Sergej Verč: KABARET, mesečne kabaretne predstave v sodelovanju z Novim tržaškim teatrom;

Umberto Saba: PESNIK IN TRST, recital v slovenščini in italijanskem originalu;

Dane Zajc: OTROKA REKE, komorni oder, priredba Aleš Berger;

Jakob in Wilhelm Grimm: RDEČA KAPICA, predstava za šole, obnovitev z novo zasedbo.

Obnovitve

Ivan Cankar: KRALJ NA BETAJNOVI, režija Mario Uršič, izbrana za Borštnikovo srečanje;

Molière: GEORGE DANDIN ALI KAZNOVANI SOPROG, režija Dušan Mlakar, odrska verzija, predstave tudi v abonmaju;

Primož Kozak: AFERA, režija Dušan Jovanovič, predviden nastop v Mariboru in Ljubljani.

Druga gostovanja

Predvideni so nastopi vseh slovenskih gledališč, predstave pa bodo izbrane po dogovoru s Kulturno skupnostjo Slovenije. Gotovo bomo imeli v gosteh hrvaško gledališče Jazavac in nekaj italijanskih gledaliških skupin.

Knjiga Alda Rupla o fenomenih v športu

Novo v zamejski telesni kulturi

Pred kratkim je v zamejstvu izšla knjiga prof. Alda Rupla z dokaj jasnim naslovom Novo v zamejski telesni kulturi in podnaslovom Pogledi, popis dejavnosti in društev. Že takoj torej vemo za kaj tu gre. Tudi telesna kultura je... kultura (kar je seveda samo po sebi umevno) in kot taka mora izražati svojo vsestransko vsebinsko polnost tudi s publikacijami, brošurami in knjigami, ki o njej pišejo, razpravljajo, jo analizirajo in dopolnjujejo. Že zaradi tega je izid te knjige zelo hvalevredna pobuda, še bolj spodbujajoča pa postane, ko se lotimo njenega branja.

To je namreč druga knjiga Alda Rupla o zamejskem športu oz. telesni kulturi. V prvi, ki je izšla leta 1981 z naslovom Telesna kultura med Slovenci v Italiji, je predvsem dosti informacij, ki se prepletajo s problemskim pristopom do argumenta, tu pa je ta pristop že nosilen glede na to, da imamo že nekaj let prav to osnovno informacijo.

Rupel je namreč knjigo, sicer urejeno harmonično in v zelo berljivem in zanimivem slogu, zastavil na dveh nivojih: na informativnem in problemsko-tematskem. Na prvem informira bralca o novostih pri zamejski telesni kulturi v zadnjem desetletju in je torej nekako idealno nadaljevanje prejšnje knjige, na drugem pa se še dvigne in probleme te telesne kulture postavlja tematsko, analizatorsko, kritično in novatorsko. Obenem pa sam, saj je Rupel že nekaj desetletij eden nosilcev zamejskega športa sploh in zagrizen, prepričan in prepričljiv zagovornik nujne idejnosti v tem, predlaga določene nove prijeme in rešitve ter nakazuje pot, po kateri naj se pomika zamejska telesna kultura pri nas kot eden vodilnih činiteljev narodnostnega obstoja slovenskih zamejcev v Italiji. Rupel se zaveda izrednega pomena, predvsem pa še večkrat neodkritega potenciala (recimo na šolah, v rekreaciji, v raznih zunanjih manifestacijah ipd.) naše telesne kulture ter na tem gradi in razvija svoje predloge, teorije in novosti, ki se seveda oslanjajo na lastni analizi, temeljitem poznavanju argumenta, informativnosti in znanju.

Odlik te knjige je torej mnogo, predvsem pa bi omenili izredno pozitiven in konstruktiven odnos do vsega, kar je novega in takega, kar lahko našemu športu koristi. Torej po eni strani šport, obravnavan paritetno kot recimo gospodarstvo, kultura, politika, po drugi pa avtor ovrednoti šport s tem, da ga meddisciplinarno istoveti s pravkar omenjenimi resorji ter mu tako daje univerzalno-narodnostni pomen, ki si ga seveda zasluži.

Nadaljnja odlika Ruplovega zadnjega prepotrebnega dela, ki seveda preseže športni in telesnokulturni okvir, je argumentirana pristopna analiza k novostim in novim prijemom, ki v zadnjem obdobju pogojujejo našo telesno kulturo. Aldo Rupel poglobljeno govori o sponsorizacijah, o pomenu obveščanja, o športnih objektih, o angažiranosti študentov, o pomenu in vplivu šole na telesno kulturo in na telesni ter seveda duševni razvoj posameznika, o rekreaciji, ki se vse bolj sistematično razvija pri nas, o raziskovanju na telesnokulturnem področju, o pomenu znanstvenega proučevanja športnih pojavov, o športnem izrazoslovju, poleg tega pa je knjigo obogatil z nekaterimi idejnimi članki, ki so izhajali kot kurzivi v Primorskem dnevniku.

Sicer pa, Rupel je v svojem zaključku zapisal med drugim sledeče: »Kaj lahko rečemo za vnaprej, da bi vplivali na drugačnost na ravnokar obravnavanem področju? Imejmo toliko radi društveno in drugo dejavnost, imejmo toliko radi napor, ki ga opravljamo ob raznih prireditvah, da ju z dokazi ohranimo v zavesti tistih, ki se bodo v bodočnosti navduševali za podobne stvari in bodo gradili na že pridobljenih izkušnjah, da ne bodo tretji v slabi veri ustvarjali vtisa, da smo se od nekod pritepli pred tremi ali štirimi desetletji in nimamo kaj pokazati, čim morajo dokazi biti stvarno oprijemljivi...« Usmerjenost avtorjevega pisanja nam je že ob branju tega samega samcatega odstavka povsem jasna.

Knjigo Novo v zamejski telesni kulturi so skupno izdali ZSŠDI, SKGZ in športni center Kulturnega doma v Gorici. Naslovno stran in risbe je narisal Mitja Rupel, za organizacijo izdaje pa je skrbel Igor Komel. Knjiga, ki jo toplo priporočamo predvsem zamejskim športnikom (seveda tudi vsem ostalim), je izšla v Gorici s pomočjo vrste goriških tvrdk in podjetij, na koncu pa ima povzetek v italijanščini.

DUŠAN JELINČIČ

En dan v življenju našega bloka

Jože Petelin

Moja žena je bila že štirinajst dni v toplicah in grozilo mi je, da se v naslednjih dveh dneh vrne domov. Zato sem dobil besen napad bolezni, ki se ji po domače reče "čiščenje stanovanja". Že res, da se je stanovanje v njeni dolgi odsotnosti zdelo kot mesto po silovitem letalskem napadu in je kar hlepelo po radikalnem remontu, res pa je tudi, da sem jo s pospravljenim in očiščenim stanovanjem preprosto hotel razveseliti.

Zvil sem torej vseh pet preprog in jih obesil na drog pred blokom. Bilo je mirno in sončno popoldne, kot nalašč za stepanje preprog in kot nalašč za vse radovedneže, ki se s kosilom v želodcu in nasmehom na ustnicah usedejo pred odprto okno in opazujejo življenje, ki se odvija pred njimi.

»Glej in uči se,« je pripomnila Zofka iz tretjega nadstropja, srknila kavo in grdo pogledala moža, ki se je valjal v fotelju skupaj z razgrnjenim časopisom.

»Neverjetno, neverjetno,« je vzdihnila samohranilka Meta iz nadstropja više. »Prvič vidim, da moški stepa preproge! Zares čudno!«

Takih in podobnih pripomb je kar mrgolelo iz ust stanovalcev našega bloka, ki so zasedli lože pred okni, sam pa sem se počutil kot osamel igralec na odru, ko izvaja monodramo. Tercet najhujših neoporečnih in neporočenih feministk iz drugega nadstropja je z užitkom srkal čaj ob štirih, potem pa začel z delovno sejo, ki je zaradi mojega nastopa prerasla v letni občni zbor.

Izmučen od popoldanskega pospravljanja sem ob sedmih prišel v bife na pivo. Seveda je bila tu že zbrana kompletna garnitura možakarjev iz našega bloka. Zaničljivo in s prezirom so me ošvrknili s pogledi, potem pa mi je Janez, predsednik naše na pol ilegalne moške organizacije EVROPA (Emancipirano volonterska radikalna organizacija prijateljev alkohola), ki je vsak dan zasedala v bifeju, hladno rekel:

»Sklenili smo, da te izključimo iz naše organizacije! Z današnjim nemoralnim dejanjem si dokazal, kakšna copata si! Res, da si še pred tednom imel dva sijajna referata na temo "Moški kot subjekt bifejskega udejstvovanja" in "Ženske naj pijejo mleko kravje, mi pa tistega za zdravje", žal pa si z današnjim stepanjem preprog destruktivno vplival na moč in rast našega združenja! Izberi si drugi bife, kajti tu te ne želimo več videti!«

Razočaran sem odšel v sosednjo gostilno, da bi nekaj pojedel, od žalosti pa sem pil samo sadne sokove. Ko sem ob devetih prišel pred blok, je bilo nenavadno tiho. V nobenem stanovanju ni več gorela luč. Iz bifeja se ni, kot vsak večer, razlegala himna organizacije EVROPA "Ženske je treba tepst" in tudi običajnega regljanja feministk iz drugega nadstropja ni bilo slišati. Le kaj se je zgodilo?

Malce sem pomislil, potem pa ugotovil: člani EVROPE se od žalosti in razočaranja niti napiti niso hoteli in so potrti legli v postelje, vesel nežni spol se je popoldne nareglјal in se z nasmehom na ustnicah ulegel poleg njih in celo otroci našega bloka so začutili, da se je zgodilo nekaj nenavadnega, pa so povsem mirno zaspali. Vsi skupaj pa so bili povsem zadovoljni s kulturnim programom, ki so si ga popoldne ogledali kar iz svojih stanovanj in katerega glavni igralec in režiser sem bil jaz sam...

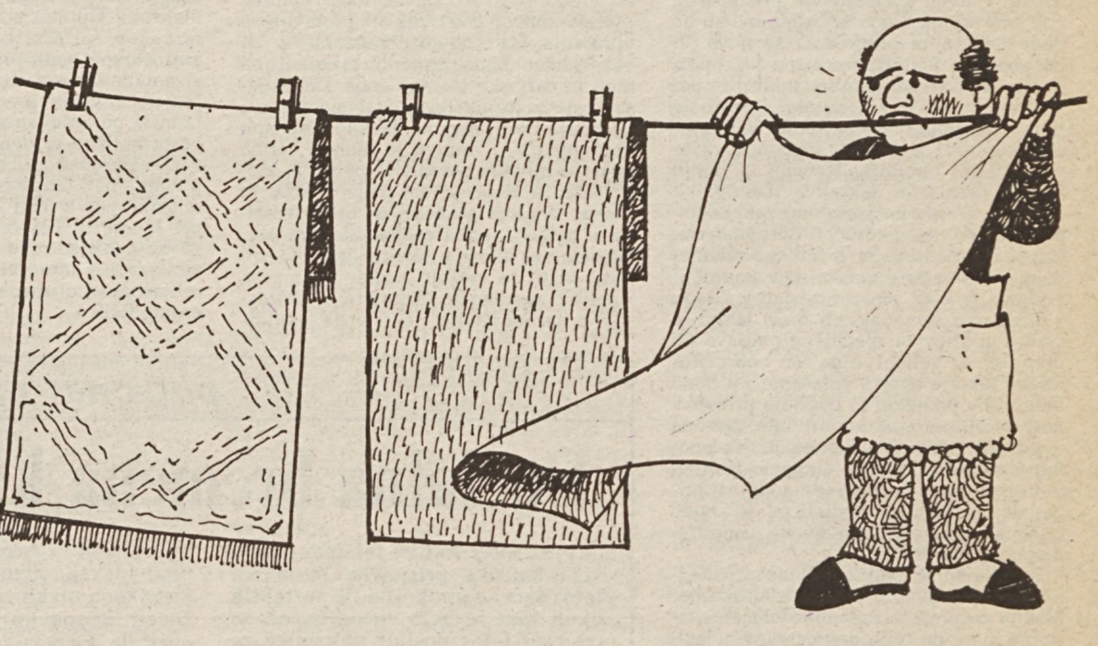

Horoskop od nedelje, 17. julija, do sobote, 23. julija 1988

Pripravlja SREČKO MOŽINA

OVEN (21.3.-19.4.) — VI IN DELO: Teden bo pretežno ugoden, vendar v sredini tedna za marsikoga tudi precej muhast in naporen. Prav lahko se zgodi, da vam bo šlo kaj malega narobe, pa se kljub temu ne predajte malodušju. Konec tedna se bo razjasnil, ker vam bodo zvezde precej bolj naklonjene. Sreda in četrtek ne bosta ugodna. VI IN DRUGI: Lahko pričakujete prijetne novosti v srčnih zadevah. Ugodna bosta petek in sobota.

DVOJČKA (21.5.-20.6.) — VI IN DELO: Pred vami je prijeten teden, ki vas bo razvedril in vam olepšal življenje. Prijetna Venera in ugodni Mars bosta pripomogla k uspešnemu razpletu vaših načrtov. Precejšnja je možnost nepričakovanega zaslužka. Nedelja in ponedeljek vam z neprijazno Luno ne bosta preveč naklonjena. VI IN DRUGI: Ne spuščajte se prehitro v nova znanstva, da ne boste razočarani. Ugodna bosta sreda in četrtek.

LEV (22.7.-22.8.) — VI IN DELO: Vstopate v izredno zanimiv in razgiban teden, ki vam bo minil v prijetnem vzdušju in razpoloženju. Izkoristite enkratno priložnost, ki se vam bo ponudila sredi tedna. Mars in Venera bosta pozitivno vplivala na potek dela in načrtov. Precej manj ugodna dneva bosta petek in sobota. VI IN DRUGI: Vzemite si več časa za pristnejši odnos z ljubljeno osebo. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

TEHTNICA (23.9.-22.10.) — VI IN DELO: Napoved je ugodna. Venera vam je še kar naprej prijazna. Verjetno boste naleteli na manjše zaplete v ponedeljek ali torek, proti koncu tedna pa se bo vse obrnilo v zaželeno smer. Čas je, da se odpravite na pot, s katero že predolgo odlašate. Rojenim od 24. do 27. 9. sovražni Mars lahko prekriža načrte. VI IN DRUGI: Bodite bolj pozorni do ljudi, ki vas imajo radi. Ugodna bosta sreda in četrtek.

STRELEC (22.11.-21.12.) — VI IN DELO: Vstopate v prijetno razgiban teden, ki vas bo z nekaterimi novostmi razveselil. Ugoden položaj Marsa bo spodbudno vplival na srečen razplet dogodkov in uresničitev želja. V začetku tedna se raje izognite pomembnejšim opravkom, ker vam sovražna Luna v Devici lahko precej ponagaja. VI IN DRUGI: Pozor! V srčnih zadevah lahko kaj zaškripa. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

VODNAR (20.1.-18.2.) — VI IN DELO: Večina zvezd vam je naklonjena, tako da kakšnih vačjih težav ne bo. Pričakujete lahko srečen razplet zastavljenih načrtov. Sredi tedna vas čaka prijetno doživetje. Precejšnja je možnost veselih novosti. Petek in sobota vam z Luno v Škorpijonu ne bosta naklonjena. VI IN DRUGI: Bodite izredno previdni do ljudi, ker vam nekdo nastavlja pasti. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

BIK (20.4.-20.5.) — VI IN DELO: Zvezde so vam prijazne, zato ne boste naleteli na hujše težave. Uspešni in spretni boste pri delu in v družabnem življenju. To je najprimernejši čas za počitek in razvedrilo. Marsikatera želja se vam bo v tem tednu izpolnila. Ob koncu tedna pa vam neugodna Luna prav lahko pokvari razpoloženje. VI IN DRUGI: Nekdo vas občuduje in si želi vaše pozornosti. Ugodna dneva bosta ponedeljek in torek.

RAK (21.6.-21.7.) — VI IN DELO: Teden bo precej miren in sproščen. Počutili se boste v formi in z lahkoto boste kos vsem nalogam, ki ste si jih zastavili. Precejšnja je možnost ugodnih presenečenj na denarnem področju. Rojenim od 22. do 25. 6. bo Mars precej nevaren, možni so spori ali nezgode. Neugodna dneva bosta sreda in četrtek. VI IN DRUGI: Vzrok vaše živčnosti je v nekem nesporazumu. Ugodna bosta petek in sobota.

DEVICA (23.8.-22.9.) — VI IN DELO: Napoved je za vas še kar ugodna. Zadovoljni boste, ker se vam bodo nekatera pričakovanja izpolnila. Računate lahko na nemoten potek zastavljenega dela. Zaupajte v svoje lastne moči in pozabite na skrbi, ki vas zadnje čase mučijo. Marsikaj se bo obrnilo na bolje. Sreda vam prinese novosti. VI IN DRUGI: Ne izdajte zaupanja, ki vam je bilo dano. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

ŠKORPIJON (23.10.-21.11.) — VI IN DELO: Obeta se vam zanimiv in razgiban teden, ki vam bo v marsičem razjasnil položaj in postavil marsikaj na svoje mesto. Merkur bo precej naklonjen rojenim od 1. do 11. 11.; obetajo se jim ugodne novosti. Neugodna dneva bosta ponedeljek in torek. VI IN DRUGI: Ne bodite preveč zaverovani samo v svoj lastni prav, tudi drugi vam lahko imajo kaj povedati. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

KOZOROG (22.12.-19.1.) — VI IN DELO: Napoved za vas tokrat ni prav ugodna. Obeta se vam spremenljiv in muhast teden, ki vam ponuja nekaj prijetnih izkušenj, lahko pa vas tudi neprijetno iznenadi. Precej previdni naj bodo rojeni od 23. do 26. 12., ker jim sovražni Mars lahko prekriža načrte. Sreda in četrtek ne bosta ugodna. VI IN DRUGI: Ne zaupajte obljubam, ki vam jih bodo dali. Ugodna dneva bosta ponedeljek in torek.

RIBI (19.2.-20.3.) — VI IN DELO: Nebo vam je prijazno, zato vam bo teden ponudil nekaj lepih priložnosti za uresničitev vaših načrtov. Vse vam bo šlo od rok in težav ne boste imeli. Ostalo vam bo precej več časa za počitek in razvedrilo. V začetku tedna raje odložite nekatere obveznosti, ker vam Luna ne bo naklonjena. VI IN DRUGI: Nekdo vas bo razočaral, naj vam to ne gre preveč do srca. Ugodna dneva bosta petek in sobota.

Pisava odkriva našo notranjost

Ureja: SIMON BORUT POGAČNIK

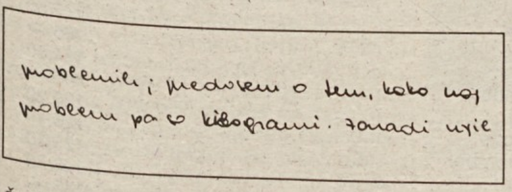

Šifra: MORDA KMALU?

Nekatera tvoja stališča so pravilna. Si zelo občutljivo bitje, zato te tudi vse prizadene in pretrese. Večkrat seveda samo zato, ker si prepričana ali si predstavljaš, da drugi tako mislijo o tebi. Nikjer pa seveda ne piše, da je to tudi res. Podobno je tudi s tvojimi kilogrami. Boj s kilogrami je splošna značilnost šestnajstih let, pogosto pa tudi kasnejših obdobij, posebno pri ženskem spolu. Če ti je res toliko do vitkosti, boš pač zvečer jedla kot berač in malce stradala, zjutraj in opoldne pa se kar normalno hrani. Pazi seveda tudi na škrob, ki je v testeninah, krompirju, kruhu, sladicah itd. Pa veliko telovadi. Ne samo v šoli, tudi doma, predvsem pred spanjem. Ne svetujem ti hitrih shujševalnih kur in nato zopet normalnega hranjenja, ker pač koža ničesar ne skrije in čez nekaj let bi se to lahko pokazalo v prezgodnjih gubicah.

Mislim, da ni vidnejših problemov, zaradi katerih bi bila resno zaskrbljena. Seveda je drugače, če te mori še kaj, kar nisi napisala. To pa obrazloži drugič, boš?

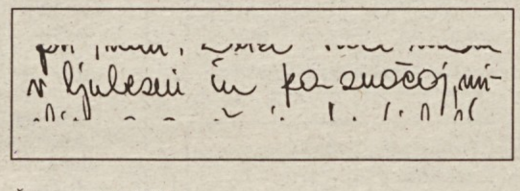

Šifra: P. DARKO

Glede sreče v ljubezni pač ne morem nič reči. Nisem prerok. Moram ti povedati, da še zase ne vem. Morda me za vogalom čaka zelo velika sreča, morda pa žepar. Kot mene, tako tudi tebe.

O tebi pa ta trenutek lahko rečem, da si zelo samozavestno bitje. Odločna si in da imaš veliko potreb, tudi spolnih. Zanimivo je tudi, da imaš kar dobro razvito domišljijo in da si dovzetna za pametne vplive (včasih pa tudi manj pametne). Želja imaš veliko. Mnoge želje se tako prepletajo in rada bi, da se ti vse čimprej izpolnijo. Počakati bo treba, počakati.

Boš zmogla? Če ne gre, se pa še oglasi. Upam, da je sedanji partner že prepričan, da imaš »samo njega rada«, kot si napisala. Ali ga tudi že nimaš...?

KUPON

za grafološko analizo ali pojasnila Simona Boruta Pogačnika

sigla: ....

Primorski dnevnik, 17. julija 1988

KRIŽANKA *(lako)*

VODORAVNO: 1. Ivan, št. 1 svetovnega tenisa, **5.** zdravilo v kroglici, **10.** grški filozof, **12.** Stane Dolanc, **14.** spravljanje zrna iz klasja, **15.** Modena, **16.** kanon, **18.** italijanska cestna služba, **19.** luža, mlaka, **20.** Elida, **22.** arabski žrebec, **23.** kemijske prvine in drevesa, **24.** krmilo pri avtomobilu, **26.** it. mesto z dirkališčem formule 1, **28.** veliko jezero, **30.** dan v tednu, **32.** splet lasi, **33.** Kreditna banka, **35.** lijak, iz katerega se žito usiplje, **36.** italijanska letalska služba, **37.** apel, **39.** ime ruske plesalke Pavlove, **40.** Bihač, **41.** plen pri lovu, **43.** Ace Mermolja, **44.** dragost, **46.** žensko ime, **47.** je lahko na kratke ali dolge proge.

NAVPIČNO: 1. gasilčev pripomoček, **2.** Norveška, ZRN, **3.** posledica gorenja, **4.** tuje žensko ime, **5.** žigi, **6.** tuje žensko ime, **7.** kralj živali, **8.** United States, **9.** koralna otočja, **11.** afriška država, **13.** gorovje v Vzhodnih Alpah, **15.** Napolijev argentinski nogometni as, **17.** letalci, **19.** vrsta hudih črevesnih obolenj z drisko, **21.** bivša it. atletinja Simeonijeva, **23.** bivši švedski teniški igralec (Björn), **25.** Nilde Jotti, **27.** Murska Sobota, **29.** pastirska pesem, idila, **31.** slovenski glasbenik (Emil), **32.** debela žična vrv, **34.** najboljši strelec pri Triestini, **37.** rod, pleme, **38.** stotinka ameriškega dolarja, **41.** deli dneva, **42.** vprašalni prislov, **44.** doktor, **45.** Anatolij Karpov.

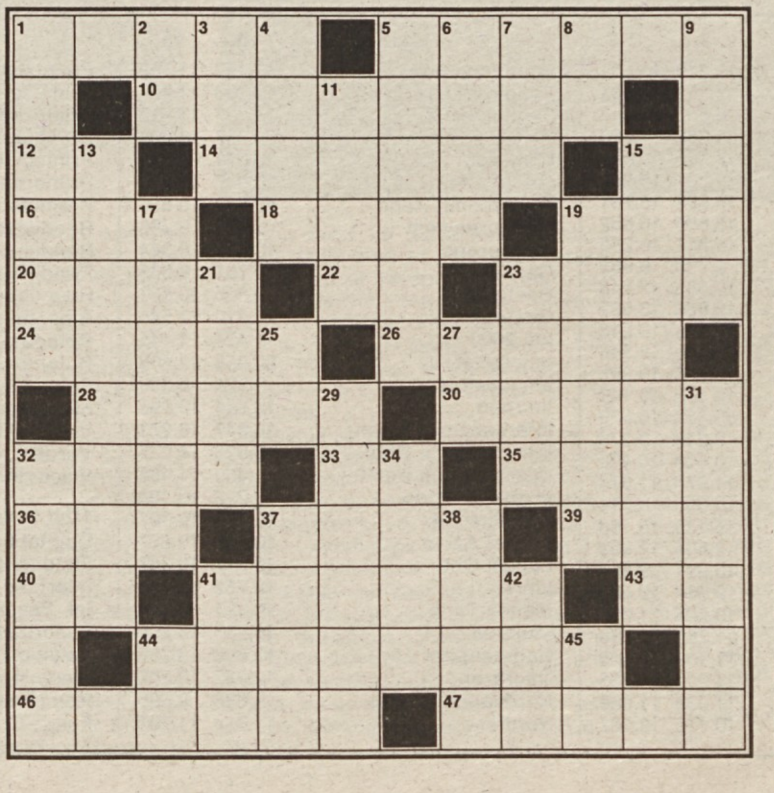

REŠITEV

VODORAVNO: 1. Lendl, 5. pilula, 10. Diogenes, 12. S. D., 14. mlatev, 15. MO, 16. top, 18. ANAS, 19. kal, 20. Elis, 22. at, 23. bori, 24. volan, 26. Imola, 28. morje, 30. sreda, 32. kita, 33. KB, 35. grod, 36. ATI, 37. klic, 39. Ana, 40. Bi, 41. ulovek, 43. A. M., 44. draginja, 46. Lorena, 47. tekač.
NAVPIČNO: 1. lestev, 2. ND, 3. dim, 4. Lola, 5. pečati, 6. Ines, 7. lev, 8. US, 9. atoli, 11. Gana, 13. Dolomiti, 15. Maradona, 17. piloti, 19. kolera, 21. Sara, 23. Borg, 25. N. J., 27. MS, 29. ekloga, 31. Adamič, 32. kabel, 34. Bivi, 37. klan, 38. cent, 41. ure, 42. kje, 44. dr., 45. A. K.

Tesnejše združevanje v Evropi odpira vrsto resnih problemov

V zadnjem času smo že nekolikokrat omenili splošne spremembe, ki bodo stopile v veljavo na prehodu med letom '92 in '93, ko naj bi odpadle vse gospodarske pregrade med državami EGS. To naj bi bil zaključek dolgega procesa, ki je stekel že 25. marca 1957, ob podpisu v Rimu osnovne listine združene Evrope. V zadnjem času so vlade držav članic EGS evropske komisije in parlament prikazale izredno politično voljo, da se dokončno reši odprta problematika; odloki in priporočila izhajajo skoraj vsakodnevno, a gospodarstveniki se sprašujejo, če bo uspelo vladam uskladiti vse predpise in poceniti pretok blaga in kapitalov, ali bo dana današnjim pregradam še nova, ki bo ponovno podražila celoten postopek. Važne so sedaj sektorialne analize in posledice, ki bi lahko nastale. Odprto je tudi neko politično vprašanje. V Evropski skupnosti ali vsaj v nekaterih državah (Zvezni republiki Nemčiji in Italiji) imajo posamezne pokrajine (Länder ali dežele s posebnim statutom) zakonodajno pravico na področju gospodarstva. Kaj se bo zgodilo s to specifično zakonodajo, ki omogoča razvoj teh področij? Podjetja se bodo morala ravnati v skladu z državno zakonodajo ali bodo lahko še vedno upoštevala specifične olajšave ali predpise, ki veljajo le na teh področjih? Ravno tako je odprto vprašanje, ali bodo lahko tuja podjetja, ki bodo na primer v naši deželi odpirala svoje filiale, deležna ugodnosti krajevne zakonodaje. Na podlagi osnutka zakona za obmejna področja bi izgledalo, da bodo te ugodnosti pripadale tudi tujim podjetjem, ki bodo imela ali ustanovila mešana ali samostojna podjetja v deželi.

Zadeve so še bolj zapletene pri mednarodnih blagovnih prevozih. Vsaka dežela je že pred leti uvedla določene zaščitne mere do tujih prevoznikov; dejansko so bili prevozi bilateralno kontingentirani, kar je omejevalo prost pretok tovornjakov. Poleg tega tuji tovornjaki niso smeli vršiti prevozov v notranjosti tuje države in končno morajo pri prehodu meje nekaterih držav (na primer Francije) plačati tuji prevozniki takso za uporabo goriva, ki ga imajo v rezervoarju. Komisiji ni še uspelo razrešiti te problematike: padel je sicer predlog, da bi se povečala iz leta v leto količina bilateralnih dovoljenj tako, da bi prišlo tik pred letom '93 do popolne sprostitve prevozov, a vendar ni bil še sklenjen sporazum. Prevozi blaga po italijanskem ozemlju so podvrženi tudi izdaji specifičnih spremnih listin (bolle di accompagnamento), ki jih mora carina overoviti na meji. Če bi odpadli carinski pregledi na meji, bi odpadla ta možnost preverjanja in bi listine zgubile svojo veljavo. Odprto je tudi vprašanje veterinarskih in fitopatoloških pregledov. Tudi tu zakonodaja ni usklajena in zaradi tega kaže, da obstaja možnost zastoja pretoka blaga, ki je podvrženo tem obveznim pregledom. Potrebno bi bilo usklajevanje predpisov in priprava enotne listine, ki bi imela pravno veljavo na področju Skupnosti.

Odprto je tudi vprašanje pomorskih in rečnih prevozov. Interni prevozi ostanejo le domena domačih ladjarjev in to na zahtevo Grčije in Španije, ki sta hoteli obdržati monopol v priobalnem prometu.

Še bolj zapletena je problematika obračunavanja in plačanja davka na dodano vrednost (IVA). Davek mora namreč plačati končni potrošnik in postavlja se vprašanje, kako bomo obračunali ta davek, kadar bodo odpadli pregledi na meji in carinske manipulacije. Danes izstavljajo izvozniki svoje račune tujemu partnerju brez navedbe davka na dodano vrednost (IVA), vendar je morala carina žigosati njihove račune. Uvoznik je moral, čim je blago prešlo mejo, plačati ta davek, ki ga je prenesel na grosiste oziroma na končne potrošnike. Stopnje davka niso usklajene v okviru držav Skupnosti in to še otežuje rešitev problema. Analitiki predlagajo rešitev te problematike z ustanovitvijo neke vrste meddržavne kompenzacijske blagajne. Postopek bi najlažje pojasnili s primerom. Italijanski izvoznik zaračuna kupcu v Nemčiji svoje blago in davek. Nemški uvoznik plača račun v celoti in prijavi tujini plačan davek v posebnem obračunskem listu. Isto mora storiti tudi italijanski izvoznik. Osrednja državna komisija zbere te podatke in jih prenese v kompenzacijske komisije EGS, kjer se bodo izravnavale razlike. Postopek je dokaj zapleten, saj bo zahteval od podjetnikov dodatno vodenje knjig ali specifične evidence; v okviru države bomo morali sestavljati skupne obračune, ki jih bodo kasneje usklajevali. Gotovo bo prišlo do časovnih razmikov, saj državne blagajne končnih potrošnikov bodo prišle do teh sredstev z zamudo. Po eni strani bi pomenila odprava carinskih pregledov določen prihranek, po drugi strani bo prinesla uvedba te verižne evidence nove stroške. Bo večji prihranek ali bo dražja nova oblika preverjanja? Odpira se novo vprašanje možnih malverzacij in možnost odkrivanja le-teh, še posebno, ker niso stopnje davka usklajene. To so le nekatere težave in čeri, s katerimi se bodo kmalu morali spopasti gospodarstveniki in državni organi EGS.

ODO KALAN

Neugodna konjunktura za investicijske sklade

Po dveh letih prave evforije so skupni investicijski skladi v zadnjem času zašli v slepo ulico, iz katere se bodo kljub nekaterim optimističnim napovedim prav gotovo težko izvlekli. Že enajst mesecev zapovrstjo se namreč dogaja, da vrednost vrnjenih skladov daleč presega vrednost novovpisanih vrednotnic. V preteklem juniju je ta negativna razlika znašala 1.455 milijard lir. V primeri z majem se položaj sicer za malenkost izboljšal, bilanca pa ostaja trdno negativna.

Kakor že omenjeno, je primanjkljaj v preteklem juniju dosegel 1.455 milijard lir. Glede na to, da je deficit v maju znašal 1.536 milijard, se je položaj v zadnjem mesecu »izboljšal« za 5,28%. Vrednost »cash flow« (novovpisanih skladov) je namreč v juniju dosegla 468 milijard lir, to je 6,6% več kakor v maju, ko je znašala 439 milijard lir, vrednost vrnjenih oziroma odkupljenih skladov pa se je zmanjšala s 1.975 milijard v maju na 1.923 milijard v juniju.

Kakor že omenjeno, gledajo nekateri poznavalci razmer z optimizmom na nadaljnji razvoj dogodkov na trgu s skupnimi investicijskimi skladi. Eden izmed argumentov, ki jih v tej zvezi navajajo, je naslenji: trg s skupnimi investicijskimi skladi se obnaša natanko tako, kakor se obnaša borza: le da se pojavljajo ustrezna gibanja pri njih z rahlo zamudo, denimo z zamudo tridesetih dni. Ker si je v zadnjem času italijanska borza ponovno opomogla, in sicer v razmerju 10%, je pričakovati, da se bo ta ugodni trend v kratkem pojavil tudi na trgu s skupnimi investicijskimi skladi. Drugi poznavalci razmer pa ugotavljajo, da se je domišljija finančnikov pri izdajanju novih investicijskih skladov (danes jih je v Italiji 88, od tega trije, rojeni v preteklem juniju) že v dobršni meri iztrošila, tako da so skladi drug drugemu podobni kot jajce jajcu. Med novejšimi skladi se res pojavljajo tudi taki, ki vnašajo določene novosti na to specifično tržišče in ti gredo menda še kar zadovoljivo v promet. Eden izmed v juniju rojenih skladov se na primer za razliko od vseh drugih glasi izključno na »hranilne delnice« (azioni di risparmio) , ki vnašajo med sklade element privlačnosti, ki je v zadnjih letih opazen tudi na delniškem trgu: hranilne delnice imajo namreč določene finančne prednosti pred navadnimi delnicami, in so zato zanimive za investitorje, ki se zadovoljujejo s tem, da iztržijo čim višje tantieme. Niso pa te delnice zanimive za finančnike, ki želijo vplivati na upravljanje ustreznih družb, saj imetnik hranilnih delnic nima pravice do glasovanja na občnih zborih delničarjev. Precej razširjeno mnenje med italijanskimi poznavalci finančnega tržišča je, da se bodo skupni investicijski skladi ponovno uveljavili le, če se bodo pravočasno prilagodili zahtevam tržišča, ki zahteva vedno nove ponudbe in vedno nove produkte. Malodane vsi pa izražajo mnenje, da je »zlata doba« za skupne investicijske sklade, ki jo je trg zabeležil pred par leti, za večne čase mimo.

patronat inac svetuje

boris simoneta

Socialna bremena kmečkih upokojencev

Vpr.: »Več kot 20 let sem plačevala kmečke prispevke in marca letos sem se upokojila. V preteklih dneh sem se zelo začudila, da so mi tudi letos poslali položnice za plačilo prispevkov, ki jih nisem in ne nameravam plačati. Verjetno gre za pomoto, saj kot upokojenka nimam več koristi, da sem še vpisana. Kateri nasvet mi lahko date?« A. M.

Leta 1957 je stopilo v veljalo obvezno zavarovanje neposrednih obdelovalcev. Sezname kmečkih zavarovancev upravlja Zavod za poenotene kmečke prispevke SCAU, ki je pristojen za vse vpise in zbrise. Obenem pa tudi unovčuje socialne dajatve, ki jih nato akreditira zavarovalnemu zavodu INPS.

Pogoje za vpis ima oseba, ki se običajno in pretežno ukvarja z obdelovanjem kmečkih površin določenih razsežnosti, da dozori forfetarnih 156 delovnih dni na leto. Ob starostni upokojitvi zakonska določila ne predvidevajo avtomatičnega zbrisa kmečkega zavarovanca, ki mora plačevati prispevke, dokler pretežno opravlja kmečko dejavnost. Ko pa preneha z obdelovanjem kmetije, mora to dokumentirati in SCAU lahko to stanje tudi preveri na mestu samem. Edinole v primeru, da se kmet invalidsko upokoji, je ta invalidnost zadosten razlog za zbris iz seznamov. Zbris je možen tudi, če so tereni neobdelani.

V vašem primeru, ki ga navajate, se do danes niste zbrisali s kmečkih seznamov in ste torej dolžni plačati zavarovalne prispevke tudi za leto 1988. Če je vaša dejavnost na kmetiji ostala občasna in omejena, lahko naredite nadomestno izjavo notarskega akta, da se pretežno ne bavite več s kmetijstvom in v primeru, da bi SCAU pozitivno rešil prošnjo, bi vam v bodoče ne bilo treba več plačevati prispevkov za pokojninski sklad, temveč le zavarovanje proti nezgodam na delu. Lažje bi bilo doseči zbris, če ste bolehni, vendar to nesposobnost za delo morate dokumentirati z zdravniškim spričevalom.

Do 25. julija plačati obrtniške in trgovske prispevke

Do ponedeljka, 25. julija, morajo obrtniki in trgovci plačati kar tri zavarovalne prispevke. Poleg drugega obroka fiksnih socialnih dajatev morajo namreč plačati prvi obrok podjetniškega dodatnega prispevka (4 oziroma 4,2% dohodka v letu 1987) in pa »davka na zdravje«. Ta dajatev letos znaša 6,5% lanskega dohodka z odbitkom 15% lani plačanega prispevka.

Berite

»Novi Matajur«

VALUTE IN DEVIZE NA MILANSKI BORZI

Valute	Efektivne valute 8.7.88	Efektivne valute 15.7.88	Devize 8.7.88	Devize 15.7.88
Nemška marka	741,71	740,79	741,71	740,79
Nizozemski gulden	658,73	656,96	658,73	656,96
Belgijski frank	35,437	35,396	35,437	35,396
Danska krona	195,38	194,44	195,38	194,44
Norveška krona	203,80	202,99	203,80	202,99
Švedska krona	215,08	215,61	215,08	215,61
Ameriški dolar	1348,25	1374,80	1348,25	1274,80
Kanadski dolar	1117,40	1137,80	1117,40	1137,80
Španska pezeta	11,192	11,167	11,192	11,167
Portugalski eskudo	9,077	9,065	9,077	9,065
Grška drahma	9,254	9,266	9,254	9,125
Avstrijski šiling	105,427	105,300	105,427	105,300
Francoski frank	220,39	219,83	220,39	219,83
Švicarski frank	829,90	893,12	829,90	893,12
Japonski jen	10,228	10,282	10,228	10,282
Funt šterling	2315,17	2313,90	2315,17	2313,90

ZLATI KOVANCI IN ŽLAHTNE KOVINE

	8.7.88	15.7.88		8.7.88	15.7.88
F. šterling zlat	144.000	145.000	Zlato (gram)	19.030	19.350
Napoleon	113.000	115.000	Srebro (gram)	306,20	331,2

TEDENSKI PREGLED TEČAJEV TEMELJNIH DRUŽB NA MILANSKI BORZI

Družbe	Datum 8.7.	Datum 15.7.	+ —%	Družbe	Datum 8.7.	Datum 15.7.	+ —%
Alleanza	44.000	43.500	-1,1	Italmobiliare	106.000	105.200	-0,7
Assitalia	15.480	15.350	-0,8	Mediobanca	18.625	18.650	+0,1
Bca Comm. It.	2.229	2.165	-2,9	Montedison or.	1.850	1.783	-3,6
Bco Roma	5.650	5.680	+0,5	Montedison ris.	865	881	+1,8
Bastogi	252	252	—	Olivetti ord.	9.860	9.750	-1,1
Benetton	10.110	10.550	+4,3	Olivetti priv.	5.873	6.240	+6,2
Nuovo Bco A.	1.020	1.020	—	Pirelli S.p.A.	2.599	2.698	+3,8
Cigahotels	3.780	4.160	+10,0	RAS	41.080	40.005	-2,6
Cred. It.	1.082	1.090	+0,7	Rinascente	4.070	4.465	+9,7
CIR	5.455	5.470	+0,3	SAI	16.940	16.500	-2,6
Eridania	4.210	4.370	+3,8	SIP	2.418	2.445	+1,1
Fiat ord.	9.481	9.390	-1,0	SME	1.984	2.051	+3,4
Fiat risp.	6.060	6.130	+1,1	SNIA Viscosa	2.240	2.370	+5,8
Generali	85.150	83.890	-1,5	Standa	19.790	19.960	+0,9
IFI risp.	16.550	16.475	-0,4	STET	3.189	3.398	+6,5
Iniz. Meta	10.330	10.605	+2,7	Toro ord.	17.990	17.725	-1,5
Italcable	10.600	10.550	-0,5	Toro priv.	11.601	11.480	-1,0
Italia Assic.	10.099	10.100	—	Unipol	16.350	16.010	-2,1

V petek se je zaključil borzni mesec z likvidacijo v juliju. Promet se je nekoliko okrepil, vendar še vedno zaostaja za obsegom, ki smo ga poznali v letih bujnega naraščanja tečajev. Vodilne družbe niso podvržene danes močnim nihanjem. To je verjetno rezultat dogovora, ki so ga sprejeli upravitelji investicijskih skladov, da obdržijo v listnicah omenjene delnice. Pozitivno je vplivala tudi izjava, ki jo je dal Agnelli na občnem zboru FIATA.Deutsche Bank se je namreč odločila, da odkupi paket delnic (2,8% glavnice) omenjene družbe in postala tako ugleden delničar turinske firme. To zavezništvo odpira nove poti sodelovanja in praktično ustavlja dotok prodaj Fiatovih delnic na borzi. J. Bradassi

(V sodelovanju s Tržaško kreditno banko)

BLAGOVNE BORZE

KOVINE

New York (stotinke dolarja za funt)

Baker wirebars	105,625-107
Baker elektrolitičen	102,40-102,90
Bakrovi odpadki št. 2.	80,50
Cink high grade	52 - 70
Cink elektrolitičen	52,50 - 72,50
Paladij 99,9	127
Platina (v dolarjih za unčo troy)	548,50-549,50
Železni odpadki (v dolarjih za tono)	121 - 122
Srebro 999 (stotinke dolarja za unčo troy)	732.—

London

Svinec bel dry fob UK	756.—
Aluminij 99,5%	—
Nikelj high purity	—
Jeklo v palicah	194.—
Cinkova pločevina	126.—
Živo srebro v jeklenkah po 76 funtov	315 - 325

SEMENSKO OLJE

Rotterdam (v dolarjih za tono cif)

Zemeljski lešniki avgust, september	795.—
Soja iz Nizozemske avgust, oktober	139,50
Palmovo olje Sumatra avgust, december	557,50
Sončnica avgust, oktober	687,50
Kokosovo olje Filipini (v dol. za long ton) avgust, september	720.—
Laneno olje julij, september	695.—
Ricinovo olje (ex tank) julij, september	1050.—

ŽITA

Winnipeg (kanadski dolarji za tono)

Rž julij	166,50
Rž oktober	168,50
Rž december	171,50
Oves julij	165.—
Oves oktober	154,50
Oves november	145.—
Ječmen julij	120,20
Ječmen oktober	125,10
Ječmen november	125,10
Pšenica julij	148,50
Pšenica oktober	143.—
Pšenica november	142.—

BOMBAŽ

New York (stotinke dolarja za funt)

Julij	57,75
Oktober	56,33
December	57,05

Aleksandrija (stotinke dolarja za funt fob)

Giza 45 fg extra	225,72
Giza 45 g	216,79

SVILA

Jokohama (jenov za kilogram)

Takojšnja dobava	13.790
Julij	13.790
Avgust	14.014
September	14.079

SKUPNI INVESTICIJSKI SKLADI

ITALIJANSKI (v lirah)	8.7.	15.7.
Ala	11.579	11.601
America	11.153	11.155
Arca BB	18.652	18.643
Arca RR	11.832	11.860
Arca 27	9.185	9.187
Aureo	15.307	15.289
Azzurro	15.803	15.791
BN-Multifondo	10.680	10.652
BN-Rendifondo	10.817	10.282
Capitalcredit	9.730	9.682
Capitalfit	12.083	12.048
Capitalgest	13.880	13.829
Cashbond	10.220	10.216
Cash Management F.	12.400	12.348
Centrale Capital	10.426	10.395
Centrale Global	10.166	10.149
Centrale Reddito	10.854	10.879
Commercio Turismo	9.244	9.233
Corona Ferrea	10.508	10.429
Eptabond	11.376	11.378
Eptacapital	10.060	10.014
Euro Andromeda	15.186	15.158
Euro Antares	12.804	12.809
Euromob. Cap. Fund.	10.991	9.964
Euromob. Redd.	9.964	10.506
Euro Vega	10.504	11.022
Fiorino	21.767	21.730
Fondattivo	11.154	11.085
Fondersel	24.230	24.255
Fondicri 1	11.039	11.083
Fondicri 2	10.112	10.107

	8.7.	15.7.
Fondimpiego	11.142	11.153
Fondinvest 1	11.953	11.967
Fondinvest 2	13.727	13.715
Fondo Centrale	13.737	13.691
Fondo Profess.	26.671	26.622
Genercomit	16.047	15.997
Genercomit Rend	10.532	10.550
Gepporeinvest	9.834	9.796
Gepporend	10.336	10.344
Gestielle B	9.701	9.665
Gestielle M	10.806	10.827
Gestiras	17.510	17.548
Imi 2000	11.427	11.445
Imicapital	22.958	22.868
Imindustria	9.324	9.308
Imirend	13.884	13.895
Interbancaria Azion.	16.347	16.273
Interbancaria Obbl.	13.993	14.017
Interbancaria Rend.	14.459	14.468
Investire Azion.	10.222	10.188
Investire Bil.	10.149	10.107
Lagest Azion.	10.690	10.657
Lagest Obb.	10.317	10.347
Libra	15.752	15.713
Money-Time	10.151	10.142
Multiras	16.236	16.204
Nagracapital	13.808	13.768
Nagrarend	12.232	12.246
Nordcapital	9.636	9.595
Nordfondo	11.774	11.791

	8.7.	15.7.
Phenixfund	9.650	9.640
Primecapital	22.483	22.428
Primecash	12.095	12.116
Primeclub Azion	9.228	9.205
Primeclub Obbl.	10.541	10.558
Primerend	17.320	17.290
Promofondo 1	10.138	10.121
Redditosette	14.761	14.759
Rendicredit	10.741	10.742
Rendifit	11.238	11.299
Risp. Italia Bil.	15.830	15.768
Risp. Italia Redd.	13.661	13.672
Rologest	10.679	10.683
Rolomix	9.846	9.834
Salvadanaio	9.619	9.591
Sforzesco	11.216	11.217
Venture-Time	10.866	10.812
Verde	11.152	11.171
Visconteo	14.668	14.640
TUJI (v dolarjih)		
Capital Italia	28,99	29,00
Fonditalia	65,11	64,27
Interfund	33,50	33,02
Int. Securities	24,17	23,78
Italfortune	37,18	36,92
Italunion	20,39	20,38
Mediolan S. F.	31,63	30,89
Rominvest	29,43	28,83
Fondo Tre R. Lit.	36.300	36.355

V Gradu Goričane muzej neevropskih kultur

Nedaleč od Ljubljane, proti severu ob stari cesti v Kranj, te obcestni smerokaz opozori, da lahko zaviješ v Goričane. To je majhen kraj, v katerem je v tamkajšnjem lepo ohranjenem dvorcu muzej, ki mu na Slovenskem ni para. Tu je muzej neevropskih kultur. Poleg tega je tu tudi spominska soba na leta protifašistične borbe.

Dvorec ima bogato zgodovino. Viri omenjajo grad Goričane, nemško Görtschach, v 13. stoletju, vendar je bila utrdba najbrž starejša. Prvič je stavbo narisal Valvasor v 17. stoletju. To je bil škofijski dvorec, ki so ga priredili v reprezentančno zgradbo sredi 17. stoletja. Grad so močno povečali sredi 18. stoletja, ko je ljubljanski škof bil Ernst Amadeus Attems iz znane goriške družine. Škof je dolga leta živel na dunajskem dvoru, kjer se je navzel veselja do dvorjanskega življenja. Nalogo za povečanje dvorca je dal znanim načrtovalcem in gradbenikom, notranjost pa dal okusno opremiti.

Na Slovenskem imamo veliko muzejev. Ta v Goričanah pa je edinstven. Pred nekaj več kot dvajsetimi leti so tu odprli oddelek Slovenskega etnografskega muzeja. Ta je že v prejšnjem stoletju dobil nekaj zbirk. Kasneje se je precej obogatil. Še zlasti po drugi svetovni vojni, ko je Jugoslavija navezala tesne stike z državami na drugih celinah. Odveč bi bilo v tem članku napisati, kaj vse hranijo v Goričanah. Najbolje je, da si kot cilj enodnevnega izleta izberemo ta kraj in se na mestu samem prepričamo, kaj je vsega tu shranjeno in razstavljeno.

Po lanskoletni absurdni prepovedi

Mladi ponovno v spalnih vrečah na stopnišču kolodvora v Benetkah

Občina in trgovci nudijo popuste za mlade

Prejšnji večer sem v Benetkah videl na stopnišču železniške postaje, tik ob Canal grandu, vse polno mladih z nahrbtniki in spalnimi vrečami, kako so se pripravljali, da bi tam prenočili kar pod milim nebom. Tu pa tam je kdo od teh stotin mladih, ki se so pogovarjali v najrazličnejših jezikih, brenkal na strune kitare, okrog njega pa se je zbrala skupinica, ki je prepevala.

Tako je v poletnih mesecih pred kolodvorom v Benetkah vsak večer. Če prične deževati, se vsa ta masa mladih premakne v notranjost postaje.

Tako je v Benetkah vsako poletje. V to prelepo mesto sredi lagune, na ogled številnih muzejev in galerij, v katerih so ob vsakem času lepe in zanimive razstave, pridejo gostje iz vsega sveta. Tisti že v letih, ki se za nekaj dni ustavijo v tem mestu in gredo v hotele, ki so zelo dragi, saj stežka dobiš dvoposteljno sobo za manj kot 150.000 lir (mnogi se zaradi tega ustavijo na »terrafermi«, v Mestrah, kjer so cene hotelov precej nižje), v najvišjih kategorijah pa je treba za lepo sobo plačati tudi do 400.000 ali 500.000 lir. Taki turisti bodo šli tudi v restavracije, v katerih boš moral za kosilo plačati od 50.000 lir navzgor.

Poleg enodnevnih turistov, ki si v Benetkah žele ogledati dve, tri, štiri razstave v enem samem dnevu, in jih vidiš po mestu sopihati z debelimi katalogi v rokah, pa prihajajo v Benetke tudi mladi. Iz vsega sveta. Ti pa imajo le malo denarja na razpolago. Hranijo se s sendviči, ki jih kupijo pri jestvinarjih. Gostinci s temi ne bodo imeli velikih zaslužkov. Hotelirji niti. Mnogi teh potujejo z avtostopom, drugi z vlakom. Bolj srečni imajo motorje ali avtomobile. Tudi mladi, predvsem mladi so željni znanja, kulture, novih spoznanj. V vsakem beneškem muzeju boš videl mnogo mladih, tistih mladih, ki prenočijo na stopnišču pred kolodvorom.

Lani je takratni odbornik za turizem Augusto Salvadori pričel proti njim pravo gonjo. Kričal je, da se morajo Benetke otresti take mladine, da prizori pred kolodvoroma ne delajo časti mestu. Na te stotine mladih turistov je nagnal mestne policaje. Ker ni bilo drugje poceni prenočišč, so se mladi umaknili v stranske uličice in tam prespali. Salvadori pa je šel še dalje. Policisti so prepovedali celo uživanje sendvičev na Markovem trgu in povsod drugje v Benetkah. Turisti naj bi bili primorani sesti za mizo v baru ali gostilni, kjer so cene, prav zaradi izjemnosti Benetk, zelo visoke. Še zlasti v lokalih v neposredni bližini Markovega trga.

Salvadori in tisti, ki so bili z njim, sploh niso računali na to, da so vsi ti mladi — študentje, bodoči zdravniki, odvetniki, poslovni ljudje, da se bodo v zrelih letih vračali v Benetke s polnim mošnjičkom denarja, da bodo takrat, v hotelu za 300.000 lir, obujali spomine na mladostne čase, ko so spali pod zvezdami.

Vsega tega letos ni več. Ni več prepovedi. Salvadori ni več odbornik. Novi upravitelji se ne spuščajo v križarsko vojno proti mladim s spalno vrečo.

Še več, občinska uprava je skupno z nekaterimi drugimi ustanovami izdala tako imenovano »Carta Giovani«. Mladi jo dobijo v raznih turističnih pisarnah, med temi tudi v tisti na glavnem kolodvoru v Benetkah. S to karto imajo mladi možnost obiskati muzeje po znižanih cenah. Prav tako imajo popuste, včasih celo 50-odstotne, tudi v gledališčih. Popuste imajo v nekaterih hotelčkih z eno ali dvema zvezdicama ter v nekaterih gostilnah, v knjigarnah, v nekaterih trgovinah s spominki.

Vsakdo, ki si nabavi »Carta Giovani«, — to dajejo le mladim med 16. in 27. letom, — dobi knjižico, v kateri so označeni muzeji, gledališča, trgovine in drugi trgovski obrati, kjer je mogoče dobiti popust. Ta velja tudi za vstop na plažo na Lidu, za prenočevanje v kampih itd.

Skratka, letos so v Benetkah za mlade poskrbeli drugače kot lani. To pa je dobra investicija, saj se bodo vsi ti ljudje brez dvoma še vrnili v Benetke. S seboj pa bodo prinesli denar. Brez tega turizem ne uspeva.

MARKO WALTRITSCH

Hitreje po avtocesti v Južno Italijo

Prav v teh dneh se na novi avtocestni obvoznici pri Vidmu odvija zelo gost avtomobilski promet, iz Avstrije ter Nemčije na jadransko obalo in v nasprotni smeri. Obvoznica, ki so jo svečano odprli pred nekaj tedni, je avtomobilistom zelo olajšala vožnjo. Avtocesta je prej bila prekinjena pred Vidmom, tako v smeri severa kot jugozahoda. Avtomobilisti so takrat morali v kilometrsko dolgih kolonah čakati najprej na izvoz z avtoceste, kjer so plačali cestnino, zatem pa na vstop na drugo avtocesto. Sedaj vsega tega ni več treba, saj voziš mimo Vidma, ne da se ti je treba ustaviti.

Nekaj podobnega že delajo oziroma načrtujejo tudi drugod po Italiji. Še zlasti pereč je problem avtocestne obhodnice pri Mestrah. Kdor prihaja iz milanske smeri ter je namenjen k nam, isto velja za tiste, ki vozijo v obratno smer, mora čestokrat, ne samo ob turističnih konicah, čakati v dolgih vrstah. Že več let načrtujejo, da bi razširili obvoznico, ki danes služi tudi lokalnemu prometu, in da bi osrednji del cestišča pustili le za potrebe avtoceste, tako da ne bi bilo več toliko zastojev.

Pri Rimu bodo že v četrtek otvorili novo obvoznico, ki so jo gradili tri leta. Kdor je doslej namareval iz severne v južno Italijo, je iz avtoceste izstopil pred Rimom, potem pa potoval po avtocestnem priključku, znanem kot »Grande raccordo anulare«. Po tem priključku gre dober del rimskega mestnega prometa, pravijo da nad 90.000 vozil dnevno.

Nova avtocesta-obvoznica se bo od sedanje Avtoceste sonca odcepila 20 kilometrov severno od Rima, pri Fiano Romano, in se priključila na južno avtocesto 18 kilometrov južno od Rima, pri San Cesareo. Gre za 45 km dolg priključek, ki bo speljan precej daleč od glavnega mesta. Predvidevajo, da bo po njem promet 20.000 vozil dnevno, seveda tistih, ki običajno obidejo Rim. Družba Autostrade je porabila 692 milijard lir. Na vsakem cestišču so tri steze, vmes je dvojna cementna varovalna ograja.

Nekateri novinarji, ki so šli na poskusno vožnjo, so ugotovili, da z alfo 164 in s povprečno vožnjo 125 kilometrov na uro, prideš iz Milana v Neapelj v pičlih šestih urah. Koliko pa je cestnina? 49.000 lir. Za turiste, ki potujejo mimo Rima, bo vožnja po novi obvoznici pomenila velik časovni prihranek in tudi manj negodovanja zaradi pogostih zaprek.

Žive šahovske figure septembra v Marostici

Prireditev je le vsaki dve leti

Vsaki dve leti, v drugem vikendu v septembru, priredijo v Marostici večjo kulturno-turistično prireditev »Partita a scacchi a personaggi viventi«, šahovsko tekmo z živimi figurami.

Marostica je staro mestece v Venetu, na poti med Trevisom in Vicenzo, nedaleč od Asola. Lep trg sredi mesta, okrog katerega so starodavni utrjen grad in bolj moderne stavbe s številnimi trgovinami, je takò tlakovan, da si na veliki šahovnici. Pravijo, da sta se plemiča Vieri da Vallonara in Rinaldo da Angarano s šahovsko tekmo borila zato, da bi se eden od njiju poročil z lepo Lionoro, hčerko graščaka v Marostici.

Podjetni domači turistični delavci so spretno izkoristili to zgodbo. Na šahovski partiji sodeluje 500 ljudi v srednjeveških oblačilih. Niso to le žive šahovske figure, marveč gre za širšo koreografsko prireditev.

Šahovske tekme (gre za znano partijo mojstra Morphyja, ki jo je igral pred 130 leti v Parizu) bodo v petek, 9. septembra, zvečer, v soboto, 10. septembra, zvečer in v nedeljo, 11. septembra, popoldne ter zvečer. Vstopnice so precej drage, od 10.000 do 35.000 lir na osebo. Vstopnic je malo, zanimanja veliko. Kdor želi na to enkratno prireditev, naj telefonira na turistični urad Pro Marostica — štev. 0424—72127 in tam rezervira vstopnico.

Izlet v Marostico in ogled te zanimive šahovske prireditve bomo lahko »zabelili« z obiskom v znanih gostiščih, ki jih je tam okoli kar veliko.

Žal je narodni park postal že preobljuden

Rezervat Ngorongoro v krateru ugaslega ognjenika

V Tanzaniji je kar 28 odstotkov celotnega ozemlja zaščitenega s posebnimi zakoni, ki zagotavljajo živalim nemoteno življenje v njihovem okolju. V narodnih parkih je lov prepovedan, poleg tega ni dovoljena nobena človeška naselitev. Divji lov je vsekakor zelo razširjena dejavnost, ki ne prizanaša niti izredno redkim nosorogom. Sam predsednik Nyerere se je pred nekaj leti osebno zavzel, da bi jih rešili izpred pušk. Od takrat je namreč nadzorstvo rangerjev strožje, glavni problem pa je še nerešen.

Prava posebnost je rezervat Ngorongoro. V jeziku swahili Korogoro pomeni "strmi vzpon", ali bolje: kraj, do katerega je zelo težko priti (definicija v domačem jeziku je vsekakor posrečena). Ngorongoro je namreč velikanski krater ugaslega ognjenika, ki se je spremenil v zaraščeno dolino, sredi katere je jezero. Krater je približno 15 km širok, stene, ki ga obdajajo, pa se dvigajo do 500, 600 metrov višine skoraj navpično. Tu živi mnogo živalskih vrst in zdi se, da taka masovnost sploh ni naravna. Biološko ravnotežje pa je na optimalni ravni in nobenega strahu ni, da bi večji sesalci plenili druge živali brez diskriminacije. Videl sem lene leve, ki so ležali pod žgočim soncem, okrog njih pa so se pasle zebre, ne da bi se zmenile zanje.

V Ngorongoru živijo tudi redki nosorogi. Videl sem jih zelo od blizu (10 m) in lahko sem se prepričal, kakšna je pravzaprav njihova značilna moč in kako čudovita je ta žival. Rog, ki ga nosi na gobcu, je res nekaj posebnega, škoda, da je za nosoroga poguben. To orožje ga brani pred sovražniki, nikakor pa pred človekom. Divji lovci lovijo nosoroge predvsem zaradi dragocenega roga. Te potem prodajajo bogatim arabskim šejkom, ki jih spremijajo v ročaje za svoje sablje ali nože. Nekateri verjamejo, da ima nosorogov

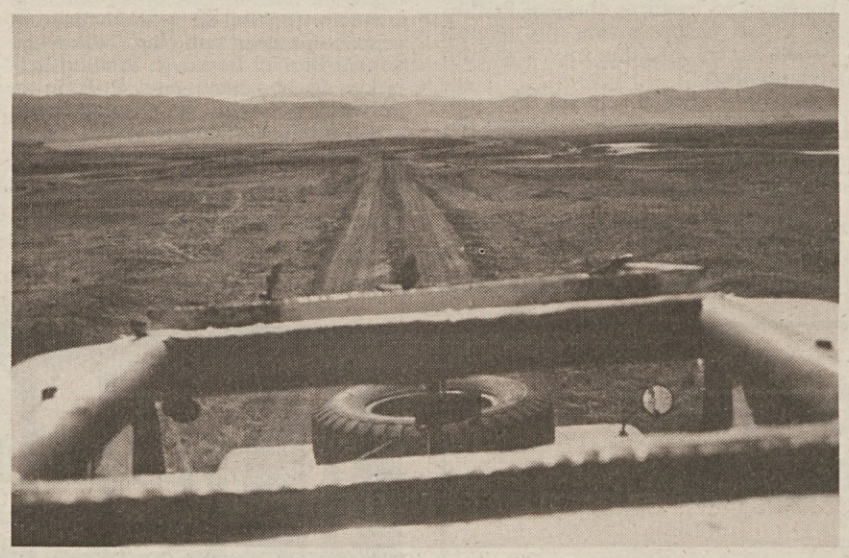

rog posebno moč, ki vrača starim šejkom moškost mladih let.

V ngorongorski rezervat sva se s prijateljem pripeljala iz mesta Arusha. V centru mesta je ulica, kjer imajo sedež številne agencije za turizem in za safarije. Po barantanju in kreganju zaradi pretirane cene sva najela voznika in kombi in se odpeljala proti naravnemu razervatu, ki je oddaljen približno 200 kilometrov. Že samo ime kraja me je pritegovalo in sem se res hotel prepričati, če je mitizacija te klasične turistične ekskurzije upravičena. Po nemogoči cesti je naš voznik drvel skozi mazajsko savano. Brez pomislekov je vozil preko lukenj in jam, ki so krepko nagnile furgon v stran. Po večurni strahoviti vožnji v vročini in prahu savane je ustavil furgon pred krasnim lodgem. Ta kraj se imenuje Gibb's Farm, lastnica pa je angleška gospa. Tudi po tanzanski revoluciji je Angležinja ostala z možem v tem čudovitem kraju, okoli katerega je veliko zelenja in plantaža kave. Danes je farma za turista čudovit kraj. Bivše angleško kolonialno okolje mu daje poseben dekadenčni čar, ki še uspešno kljubuje času. Ob farmi so bungalovi, ki so opremljeni v afriškem stilu. Ta farma je res vredna obiska.

Drugega dne sva s furgonom prispela v park Ngorongoro. Na vhodu sva z Rafkom plačala 20 dolarjev vstopnine, nato so nam dali voznika-vodiča z land roverjem, ki nas je peljal po edini strmi cesti v krater. Terensko vozilo je v teh krajih res nujno, kot sva se lahko prepričala, pa je tudi najvarnejše zatočišče pred jeznim nosorogom ali slonom. Sredi kratera je tudi jezero, v njem pa je na tisoče raznovrstnih ptic. Predvsem pa izstopajo rožnati plamenjaki. Po krateru so speljane steze za land roverje. Voznik pa rad zapelje tudi v savansko vegetacijo in išče zveri za turistične objektive. Na ta način smo se približali nosorogu. Ko sem se povzpel na streho vozila, da bi ga bolje fotografiral, je samec naenkrat vstal in odločno uprl gobec proti nam. Ker je kratkoviden, je bilo dovolj, da smo dali nekaj časa mir, potem pa se je s samico odzibal na mirnejši kraj.

Izkušnja je bila enkratna, žal pa je park postal preveč obljuden. Rangerji radi zapeljejo v neposredno bližino živali, samo da se turistom prikupijo. Ngorongoro je res idealen kraj za fotosafari, izgubil pa je veliko značilne divjine in pristnosti.

Vsekakor menim, da je izkušnja vredna podviga, ker je Ngorongorov krater edinstven. Turistične storitve pa nudijo številne organizacije. Kdor ima čas, se lahko tudi več dni mudi po lodgih, ki so postavljeni prav na vrh kratera, od koder je razgled res čudovit.

V Ngorongoro lahko pridemo iz mesta Arusha, ki se nahaja v Tanzaniji. Lahko pa pridemo tudi iz Kenije, z letalom v Moshi na Kilimanjaro Airport, nato pa turistične agencije poskrbijo za prevoz. Možen je tudi večtedenski safari po naravnih parkih. Med klasične pobude spadajo rezervati Ngorongoro, Seregeti, Tarangire river park, Lake Manyara park itd. Za čedno ceno 350 ameriških dolarjev na osebo nudijo terensko vozilo in desetali petnajstdnevno križarjenje po savani. Prenočišče je deloma organizirano v raznih lodgih, deloma pa je predvideno tudi taborjenje v savani. Treba je še dodati, da je vodnik-šofer oborožen. V glavnem pa ni nobenih težav, ker so se živali že navadile na trume ljudi v roverjih. Vsekakor se je treba držati vsaj enostavnejšega pravila: nikoli stopiti iz avtomobila na prosto, predvsem če savanska trava lahko nudi skrivališče potuhnjenim plenilcem.

MARKO JARC

Motociklizem: Poskusne vožnje za VN Jugoslavije

Sarron (Fr.) postavil rekord proge

GROBNIK (REKA) — V drugem dnevu poskusnih voženj za 38. Veliko nagrado Jugoslavije, ki bo danes na sporedu na grobniškem dirkališču, je francoski pilot Christian Sarron, v razredu do 500 ccm, na yamahi, postavil nov neuradni rekord reške proge, potem ko je svoj najhitrejši krog prevozil s hitrostjo 166,394 km na uro. Sarron si je tako zagotovil start v prvi vrsti, medtem ko se je moral svetovni prvak Wayne Gardner (Avstralija) zadovoljiti z drugim mestom. Američan Eddie Lawson, ki vodi na skupni razvrstitvi za SP, se je ponesrečil in padel ravno v zadnjem krogu, toda brez hujših posledic, tako da bo danes zanesljivo startal. Najboljši od Italijanov je bil Pier Francesco Chili (honda), ki je privozil na 9. mesto, Jugoslovan Silvo Habat (honda) pa se je uvrstil na 26. mesto.

Mnogo bolj razgibano pa je bilo vsekakor v razredu do 250 ccm, v katerem je slavil Španec Sito Pons na hondi. Tragični junak dneva je bil prav gotovo Venezuelec Carlos Alberto Lavado, ki je padel in se težje poškodoval (udarec v glavo in zlom desne mečnice ter leve petnice. Drugo mesto je pripadlo Špancu Carrigi (yamaha), medtem ko se je na tretje presenetljivo uvrstil Švicar Cornu na hondi. Med Italijani si je izhodišče s sedmega mesta zagotovil Cadalora (yamaha), medtem ko je bil prvi med Jugoslovani Martin Šraj na hondi, ki je bil 42.

V razredih do 125 in do 80 ccm je Španec Jorge Martinez na derbiju prepričljivo zabeležil najboljši znamki in bo tudi danes nesporni favorit za zmagi v obeh preizkušnjah. V kategoriji do 125 ccm sta si drugo oz. tretje mesto priborila Nizozemec Spaan (honda) in Italijan Brigaglia (gazzaniga), medtem ko je bil Matulja (mba) najboljši od Jugoslovanov z 42. mestom.

Na treningu za udeležence dirke do 80 ccm je ob navedenem Martinezu dobro vozil Švicar Dorflinger (kreuser), ki je zasedel drugo mesto, tretji pa je bil Zahodni Nemec Oertl (kreuser). Najboljši od jugoslovanskih pilotov je bil Alojz Pavlič (seel), ki se je uvrstil na solidno 18. mesto.

VRSTNI RED

RAZRED DO 80 CCM: 1. Martinez (Šp. - derbi) 1'42"839 (poprečna hitrost 145,905 km na uro); 2. Dorflinger (Švi. - kreuser) 1'43"619; 3. Oetl (ZRN - kreuser) 1'43"935. DO 125 CCM: 1. Martinez (Šp. - derbi) 1'38"820 (p. h. 151,839 km na uro); 2. Spaan (Niz. - honda) 1'39"230; 3. Brigaglia (It. - gazzaniga) 1'39"349; 4. Abold (ZRN - honda) 1'39"381; 5. Grassetti (It. - honda) 1'39"448. DO 250 CCM: 1. Pons (Šp. - honda) 1'32"041 (p. h. 163,023 km na uro); 2. Carriga (Šp. - yamaha) 1'32"449; 3. Cornu (Švi. - honda) 1'32"561; 4. Sarron (Fr. - honda) 1'32"614; 5. Roth (ZRN - honda) 1'32"889. DO 500 CCM: 1. Sarron (fr. - yamaha) 1'30"176 (p. h. 166,394 km na uro); 2. Gardner (Avstral. - honda) 1'30"511; 3. McKenzie (VB - honda) 1'30"602; 4. Rainey (ZDA - yamaha) 1'31"196; 5. Lawson (ZDA - yamaha) 1'30"196.

Na touru kolesarji včeraj prosti

Zdaj pirenejski etapi

PARIZ — Na touru so bili včeraj kolesarji prosti. Počitek je res zaslužen, a že danes in jutri čakata udeležence dirke naporni pirenejski etapi. Vse kaže sicer, da je tour trdno v rokah Španca Delgada (na sliki), ki je izrazit specialist za gorsko vožnjo in lahko svojo že čedno prednost le še poveča.

Medtem pa se je včeraj nadaljeval ženski tour. Rumena majica Jeannie Longo je zmagala 23 km dolgo etapo na kronometer ter tako povečala svojo prednost pred Italijanko Caninsovo na 40".

Atletika: na selekcijah za nastop v Seulu

Carl Lewis dvakrat pod magično mejo

INDIANAPOLIS — Absolutni protagonist prvega dne »trialsov«, kvalifikacij ameriških atletov za olimpijske igre v Seulu, je bil, kajpak, živa legenda svetovne atletike Carl Lewis. V enem samem dnevu, natančneje v razmahu nekaj ur, je kar dvakrat pretekel razdaljo 100 m v manj kot 10", kar doslej ni še nikomur uspelo. Bodisi v predteku kot v polfinalu je namreč dosegel čas 9"96. To je bil seveda tudi letošnji najboljši dosežek sploh.

Zelo dobro se je v sedmeroboju odrezala tudi atletinja Joyner-Kersee. Po štirih preizkušnjah kar za 222 točk presega svetovni rekord, ki ga je sama postavila. Na nizkih ovirah je na primer dosegla 12"71 (prej 12"85), v višini 193 cm (prej 190 cm), v teku na 200 m 22"30 (22"85).

Medtem se je že končalo tekmovanje v moškem metu krogle. Na OI so se uvrstili Randy Barnes, Greg Tafralis in James Doehring. Zmagovalec je dosegel znamko 21,88, kar je skoraj poldrugi meter manj od svetovnega rekorda Vzhodnega Nemca Ulfa Timmermanna (23,06 m).

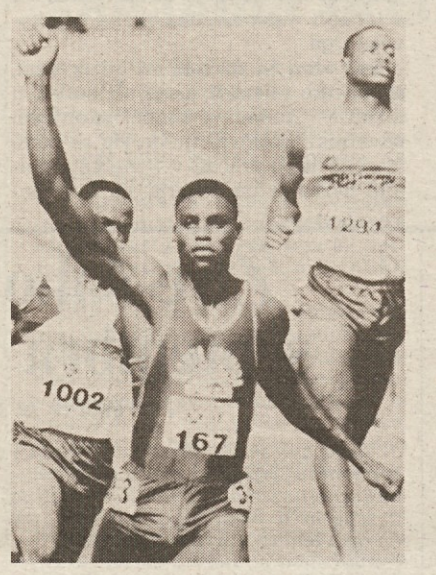

Carl Lewis

Ob zaključku redakcije smo dobili vest, da je v četrtfinalnih tekim na 100 m Florence Griffith - Joyner postavila nov svetovni rekord z znamko 10"49". Prejšnji rekord je znašal 10"76.

Shultz v Seulu

SEUL — Ameriški državni tajnik George Shultz se bo nekaj dni mudil v Seulu, da bi preveril, kako potekajo priprave na olimpiado, ki se bo odvijala v Južni Koreji od 17. septembra do 2. oktobra, predvsem kar se tiče varnosti.

Shultz je v tem oziru obiskal že šest glavnih mest azijskih držav ter dobil zagotovilo, da ne bo Severna Koreja na nikakršen način bojkotirala iger ali celo pripravljala terorističnih akcij. Tudi sovjetski zunanji minister Eduard Ševardnadze je na svojem nedavnem obisku v Washingtonu zagotovil, da se bo SZ potrudila ter po svojih močeh zagotovila miren potek bližnjih olimpijskih iger.

Plavanje: včeraj v Moskvi

Svetovni rekord I. Poljanskega na sovjetskem državnem prvenstvu

MOSKVA — Sovjetski plavalec Igor Poljanski je včeraj v Moskvi na državnem plavalnem prvenstvu opravil nepričakovan podvig: postavil je namreč nov svetovni rekord na 100 metrov hrbtno. Standardno razdaljo je preplaval v točno 55". Prejšnji rekord je tudi njegov in ga je postavil 16. marca letos v Tallinu. Takrat je 100 metrov hrbtno preplaval v 55"16.

Tenis: Cancellotti v finalu

BAASTAD — Italijan Cancellotti se je uvrstil v finale mednarodnega teniškega turnirja v švedskem mestu Baastadu. V polfinalu je s 6:4, 6:2 premagal domačina Bergstroema. V drugem polfinalu pa je zmagal Urugvajec Filippini, ki je premagal Italijana Caneja s 2:6, 6:2, 6:4. V finalu tega turnirja, ki velja za Nabisco Grand Prix in ki ima denarni sklad v višini 75 tisoč dolarjev, se bo torej Filippini srečal s Cancellottijem.

Tenis: Reggijeva v finalu

BRUSELJ — Finalistki mednarodnega ženskega turnirja v Bruslju sta Španka Arantxa Sanchez in Italijanka Raffaela Reggi. V polfinalu tega tekmovanja je Sanchezova premagala Zahodno Nemko Cuetovo s 6:0 in 6:4, Reggijeva pa je pregazila Grkinjo Angeliko Kanelopulusovo s 6:2, 6:2.

Tenis: ekshibicija v Münchnu

MUENCHEN — Na včerajšnjem ekshibicilskem srečanju v Münchnu je zahodnonemški tenisač Boris Becher premagal Američana Jimmyja Connorsa s 7:5, 6:4.

Nogomet: v Jugoslaviji se farsa nadaljuje

Čelik še naprej prvoligaš?

Zdi se, da bo nogometni klub Čelik iz Zenice ohranil status prvoligaša, kljub polemikam in dejanskim nepravilnostim iz zadnje prvenstvene tekme Priština - Čelik, kot so lahko na lastne oči videli vsi tisti, ki so tekmo gledali na ekranu.

Kot je znano, se je »obsojena« tekma končala pri izidu 3:2 v korist Čelika, ki je potreboval točki za obstanek v ligi. Znano je, da Zeničani sami niso bili kos nalogi, zato pa so jim bratsko pomagali na izpad že obsojeni Prištinci, ki so nasprotnikom po pomoti podali kar tri odločilne žoge v zadnjih treh minutah.

Sledile so seveda pritožbe vseh pravih ljubiteljev športa in še posebej nogometnega kluba Sutjeska iz Nikšića, ki je bil drugi kandidat za izpad, in ki bi ga izid iz Prištine dejansko obsodil.

Disciplinska komisija jugoslovanske nogometne zveze si je vzela nekaj časa v premislek, doslej pa so se v sredstvih javnega obveščanja sosednje države vrstili komentarji, kritike in predlogi za častno rešitev zapleta.

Včeraj so nam posredovali agencijsko vest, da je komisija za pritožbe razveljavila sklep disciplinske komisije, ki je Čeliku odvzela šest točk, ampak ga ohranila med prvoligaše in potrdila izpad Sutjeske. Nikšićani so se seveda spet pritožili, tokrat na komisijo za splošne samoupravne akte in zakonitosti v jugoslovanski nogometni zvezi. Vodstvo Sutjeske je zahtevalo naknadno preverjanje, potem ko se je izvedelo, da je bil na sejah komisije za pritožbe prisoten tudi član Čelikovega odbora Borivoj Borković. Predlog Sutjeske, da bi tekmo med Prištino in Sutjesko ponovili, so na nogometni zvezi odbili, verjetno iz strahu, da bi spet prišlo do spletkarjenja. To pa hkrati pomeni, da so sporno tekmo registrirali z rezultatom 3:2 v korist Čelika. Poletja pa še ni konec, tako da je do začetka lige mogoče pričakovati še marsikatero senzacionalno razburljivost.

Nogomet: novosti pri Veroni

Elkjaer prost

VERONA — »Odvečni« tujec Verone Danec Preben Elkjaer se je včeraj dogovoril z vodstom svoje ekipe ter si izboril »prostost«. Elkjaer ni od včeraj več vezan na svojo staro ekipo, saj je z obojestransko privolitvijo preklical pogodbo in si bo lahko svojo novo enajsterico poiskal sam. Danec bi rad ostal v Italiji in igral za kako prvoligaško ekipo, ni pa še jasno, ali mu bo to tudi uspelo. Na njegovo mesto prihaja 24-letni Argentinec Troglio, ki bo skupno s Caniggio in Bertholdom tvoril »tujo« os Verone.

Nogomet: tudi Genoa na pripravah

GENOVA — Po raznovrstnih težavah, ki jih je v zadnjem času imela Genoa (ne nazadnje obtožbe podkupovanja), so se včeraj zjutraj njeni igralci zbrali na pripravah v Madonni di Campiglio. Med tistimi, ki jih vodstvo ekipe ni potrdilo, je bivši igralec Triestine Angelo Trevisan. Slednji bo morda v prihodnji sezoni igral za Udinese, za Genoo pa bo igral dosedanji tržaški libero Biagini. Genoo bo od letos vodil Franco Scoglio.

Kolesarstvo: dirka v Camaioreju

Zmaga Sorensena

LIDO DI CAMAIORE (LUCCA) — Danski kolesar Rolf Sorensen je z uspešnim končnim sprintom osvojil 39. izvedbo Velike nagrade mesta Camaiore. Danski kolesar je privozil na cilj pred Italijanoma Gianbattistom Baronchellijem in Stefanom Tommasinijem, italijanski prvak Gavazzi pa se je uvrstil na četrto mesto.

Dirka se je začela pod hudim neurjem, ki je kolesarje spremljalo dve uri, kar je verjetno tudi vplivalo na končni vrstni red, vendar gre poudariti, da so prva mesta zasedli vsi tisti tekmovalci, ki so bili tudi neposredno po startu v vodstvu.

Startalo je 125 kolesarjev, na cilj pa jih je privozilo le dvainpetdeset, torej manj kot polovica.

VRSTNI RED

1. Sorensen (Dan.) ki je 233 km dolgo progo prevozil v 5.41', s poprečno hitrostjo 40,997 km na uro; 2. Baronchelli (It.) z istim časom; 3. Tommasini (It.) po 4 "; 4. Gavazzi (It.) po 18"; 5. Cassani (It.) 6. Pizzol (It.); 7. Chiappucci (It.); 8. Fondriest (It.), vsi v času Gavazzija.

EDOARDO FURLANI S. p. a.

TRST - Ul. Milano 25 - Tel. 040/62200

— kmetijski stroji vseh vrst

— vsa orodja za obdelavo zemlje

— stroji za obrezovanje grmičevja STIHL

— motokopač ELHO

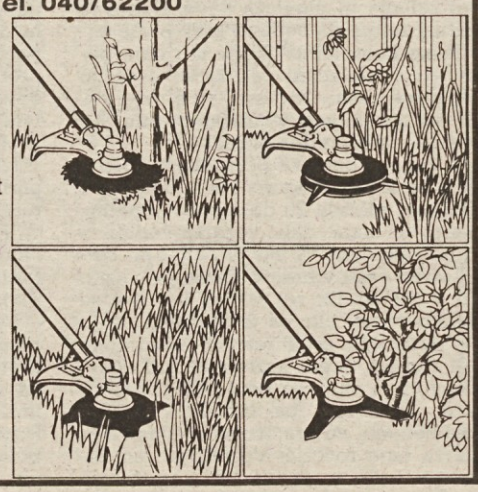

il negozietto

TRST - Drevored XX Settembre 16 - Telefon 730298

RAZPRODAJA VSAKOVRSTNIH SEZONSKIH TKANIN

S POPUSTI

od 20% do 50%

od 19. julija dalje

Obvestilo občini 6.7.88

Namizni tenis: zadovoljiv obračun Krasa Globtrade v minuli sezoni

Z. Simoneta: »Znaten napredek naših najmlajših«

A liga: nov sistem terja prilagoditev ciljev - Odklonili prošnjo Donde - Zasluge trenerja Šercerja

Tretje mesto Monike Radovič na državnem finalu Mladinskih iger v Rimu je bil zadnji vidnejši uspeh, ki ga je slovenski namizni tenis zabeležil v letošnjem letu. Na splošno je bila letošnja sezona v vseh pogledih pozitivna in tudi Zvonko Simoneta, predsednik ŠK Kras, se strinja s to ugotovitvijo.

»Sezono smo sklenili povsem zadovoljni z doseženim. Uresničili smo vse zastavljene cilje. Napovedali smo uvrstitev od prvega do četrtega mesta v prvoligaškem prvenstvu in to nam je uspelo. Naša druga ekipa članic v prvenstvu B lige je tudi zasedla končno 4. mesto, medtem ko je naša tretja članska postava izpadla iz drugoligaške konkurence. Toda v tej vrsti so nastopale same mlade igralke, da bi si nabrale nekaj izkušenj. V moški konkurenci je naša članska ekipa osvojila četrto mesto v prvenstvu C lige, na mladinski ravni pa smo se uvrstili na peto mesto v državi. Uvrstitev bi verjetno bila še boljša, če bi ne naleteli na ekipo, ki je zasedla končno drugo mesto. Naše posameznice pa so dosegle take uvrstitve, ki odražajo njihovo trenutno dejansko vrednost.

Rad bi pa poudaril, da smo znatno napredovali glede organizacije in prijemov v trenažnem procesu najmlajših, predvsem po zaslugi Matjaža Šercerja, ki je v borih dveh letih dvignil kakovostno raven dela pri nas. Vsi vadijo zagnano in resno, tudi tisti, ki tega niso bili vajeni. In prvi sadovi tovrstnega načina dela so že opazni. Radovičeva je svojo bronasto kolajno na MI osvojila po slabem letu rednega udejstvovanja.«

Verjetno se že vsaj miselno pripravljate na novo sezono, predvsem glede nastopanja v ženskem prvoligaškem prvenstvu.

Krasova ekipa A lige ne bo več nastopala v takšni sestavi

»Tako je. Letos bo v prvi ligi prišlo do nekaterih sprememb v tekmovalnem sistemu. Razširili so zbor udeleženk na dvanajst ekip, ki bodo nastopale v dveh ločenih skupinah po šest. Po koncu rednega dela prvenstva pa bo na sporedu playoff z neposrednimi srečanji ekip obeh skupin. Do spremembe formule je prišlo tako, da so ohranili vse letošnje prvoligaše in priključili vse prvouvrščene drugoligaše. Druga večja novost pa se nanaša na skorajšnjo ustanovitev klubske zveze prvoligašev. S tem v zvezi smo kot Kras iznesli svoje predloge italijanski namiznoteniški zvezi in priznati je treba, da so v dobršni meri upoštevali nekaj naših izhodišč.«

Kakšna bo pa postava prve Krasove ženske ekipe?

»S tem imamo trenutno še nekaj težav. Damjana Sedmak bo letos opustila aktivno igranje zaradi delovnih in družinskih obveznosti. Pred kratkim nas je Donda, prvokategornica iz Tržiča, ki je lani igrala za bocenski Recoaro, prosila, da bi prestopila v naše vrste. Po dolgem posvetovanju z odborniki in igralkami pa smo odločili, da bomo dali možnost igranja v prvi ligi mlajšim igralkam. Izrecno bi poudaril, da smo prošnjo Dondove odbili samo zaradi teh razlogov in da ni bilo nobenih vzrokov narodnostne narave. Kras Globtrade bo torej nastopal v postavi Batinić, Milič, katerima se bosta pridružili še dve mladinki. Matjaža Šercerja smo seveda že potrdili za trenerja. Spremenjenim razmeram pa bomo primerno prilagodili tudi svoje cilje: letos si obetamo pristanek nekje na sredini lestvice.«

Kdaj, kako in kje bodo letos potekale priprave?

»Začetek bo skupen za vse in je predviden 16. avgusta v zgoniškem športnem centru. Predhodno bo skupina mlajših tekmovalk in tekmovalcev (od 13. do 18. avgusta) odpotovala v Most na Soči, kjer se bo udeležila priprav slovenske republiške reprezentance. Do začetka pouka bodo treningi na sporedu dvakrat dnevno.

Poleg tega bi še navedel, da bo v organizaciji namiznoteniške komisije pri ZSŠDI, od 5. do 9. septembra potekal v Zgoniku namiznoteniški kamp za začetnike, medtem ko bo Kras samostojno organiziral dva začetniška tečaja v Repnu in Zgoniku, predvidoma v drugi polovici septembra.

(Igor Canciani)

A. Bersan in B. Simoneta z reprezentanco

Italijanska namiznoteniška zveza je na priprave novoustanovljene pionirske reprezentance, ki bodo potekale od 28. avgusta do 11. septembra v Cesenaticu, sklicala tudi Ano Bersan (Bor) in Biserko Simoneto (Kras Globtrade). To je še eno priznanje vrednosti našega mladinskega namiznega tenisa, predvsem pa rezultat darovitosti obeh mladih pingpongašic.

Enkratno doživetje kajakašev SK Devin po reki Tari

Kajakaška sekcija pri SK Devin je začela svojo sezono z zanimivo pobudo, ki je žela med udeleženci precej navdušenja. V juniju so namreč njeni člani organizirali odpravo na reko Taro, ki je privabila lepo skupinico pustolovcev. Spust po reki z gumijastimi čolni je trajal dva dni, v katerih sta dve ekipi preveslali 85 kilometrov. Po mnenju teh in drugih ljubiteljev narave, predstavlja spust enkratno doživetje, saj združuje vznemirljivo premagovanje brzic z ogledom naravnih lepot, ki jih ponuja reka iz neposredne bližine.

Reka Tara, ki izvira blizu albanske meje in se izliva v Drino, je dolga kakih 140 kilometrov. Z njenim kanjonom, ki je najglobji v Evropi in med najlepšimi na svetu, spada med najpomembnejše atraktive Narodnega parka Durmitor. Ta se razprostira na severnem področju Črne gore na 390 kvadratnih kilometrih površine. Kanjon reke Tare je pravi dragulj narave, kjer se skladno prepletajo impozanten relief z zanimivimi hidrološkimi pojavi in redkosti bujnega sveta flore in favne.

Po tej uspeli črnogorski pobudi ponuja kajakaška sekcija v naslednjih mesecih natrpan program. Od jutri do 22. julija prireja začetniški tečaj pod izkušenim vodstvom učitelja Petra Černèta, člana Kajakaškega kluba Soških elektrarn. Treningi bodo potekali v Sesljanskem zalivu, deloma pa na Soči. Kajakaška sekcija bo začetnikom posodila kajake in poskrbela za prevoz do Solkana.

Od 24. do 28. julija je v načrtu nadaljevalni tečaj v Bovcu, od 1. do 12. avgusta bodo v popoldanskih urah vodene ekskurzije na Sočo z namenom, da izpopolnijo kajakaši svoje znanje in tehniko. ss

Za italijanski pokal

Rolkarji pri Comu

Danes se bodo rolkarji ŠD Grmada in ŠD Mladina udeležili tekme v Lanzu in Telvii (Como), veljavne za italijanski pokal. ŠD Grmada bo nastopalo s sedmimi atleti. Nastopajoči so: v kategoriji cicibanov Erik Iori, Andrej Legiša in Andrej Mervic; v kategoriji mlajših začetnic Valentina Legiša in Elizabeta Antonič; v kategoriji junior pa Andrej Antonič in Ervin Iori. ŠD Mladina bo prisotno z enim samim atletom v kategoriji cicibanov in sicer z Erikom Tencejem. Proga, izpeljana v reber, bo imela tri razdalje, 2500 m, 5500 m in 8000 m.

(Ervin Iori)

obvestila

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT prireja v soboto in nedeljo, 23. in 24. t. m., dvodnevni izlet za izkušene planinice na Grossglockner. Interesenti se lahko vpišejo na sedežu ZSŠDI (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad., tel. 767304) ali pa telefonsko v trgovini Papi Sport (tel. 227277, Davor Zupančič). Izlet vodijo člani AO SPDT.

FC PRIMORJE obvešča, da bo v četrtek, 21. julija, ob 20.30 na sedežu kluba v Kulturnem domu na Proseku vpisovanje novih atletov — letniki '78, '79 in '80.

SK DEVIN — KAJAKAŠKA SEKCIJA prireja od 18. do 22. julija začetniški tečaj kajaka v Sesljanskem zalivu in na Soči. Za informacije in vpisovanja telefonirati na št. 200236 - 200358 - 220718.

Naša odbojkarska društva po končani tekmovalni sezoni

Pri Kontovelu uspešno širijo mladinsko dejavnost

Minulo sezono je pri odbojkarskem odseku Športnega društva Kontovel označevalo dokajšnje prebujanje na mladinskem področju. Že nekaj let z naraščajem pri Kontovelu ni bilo vse tako, kot bi bilo treba in članski ekipi je vse bolj zmanjkovalo priliva svežih moči. Vpisanih ekip je bilo malo, uvrstitve pa so bile bolj skromne, članska ekipa se je preživljala tudi s pomočjo igralk iz drugih društev. No, letos je v vseh najmlajših kategorijah prišlo do bistvenega izboljšanja položaja. Ekipa under 15 je opravila zelo solidno prvenstvo, miniodbojka je v določenem razmahu, ekipa under 14 pa je celo osvojila naslov pokrajinskega prvaka, kar je še posebej razveselilo odbornike društva.

Jana Ban, s katero smo se pogovorili o letošnji sezoni Kontovelovih ekip, pripisuje ta, lahko ga imenujemo preporod, dvema faktorjema:

»V prvi vrsti bi dejala, da smo imeli letos na razpolago več vadbenih ur v telovadnici, po drugi strani pa je bilo ozračje na treningih mnogo boljše, saj smo po dogovoru s Slogo z dotokom njihovih igralk številčno okrepili naše ekipe, ki jih je prej sestavljalo bore malo igralk. Šola tu na Proseku namreč, žal, ne premore več veliko deklet, ki bi se rade ukvarjale z odbojko. Tako pa je bilo na treningih vedno dovolj igralk, da se je lahko dobro delalo. K uspehom je precej pripomoglo tudi dobro timsko delo obeh trenerjev Tanje Conestabo in Branka Saina. Rekla bi tudi, da bi bili lahko rezultati še boljši, če se ne bi prvenstva, ki smo se jih udeležili, tako križala med sabo. Trenirali smo celo leto, nato pa smo v dveh mesecih nastopali kar v treh različnih prvenstvih. Za takšno stanje je kriva predvsem odbojkarska zveza, ki kopiči prvenstva v spomladanskih mesecih. Tako smo se morali odreči boljšim uspehom v nekaterih kategorijah.«

Mlade, ki so letos nastopale v 2. diviziji

Nekoliko slabše je bilo s člansko ekipo, ki je v prvenstvu D lige neprikrito računala na visoko uvrstitev, a se je morala zadovoljiti s sredino lestvice.

»Prvenstva članic osebno ne ocenjujem negativno. Potencialno bi ekipa res zmogla več, glede na kakovost posameznic napovedi niso bile neupravičene, a treba je upoštevati nekaj objektivnih zaviralnih faktorjev. Naša dekleta so namreč resno obremenjena s študijskimi ali službenimi obveznostmi.«

Seveda pa je zdaj že čas za vpogled v bodočnost. Povprečna starost članske ekipe ni ravno najnižja, a takojšnjih skrbi za vnaprej pri Kontovelu še nimajo.

»Zaenkrat ni še nobena igralka odrekla svoje pomoči, objektivne težave se bodo lahko porodile po poletnem premoru (za marsikatero igralko predstavlja vprašanje delovni urnik op. ur.). Zelo verjetno bomo ekipo nekoliko pomladili. Računamo tudi na doprinost Erike Garbini (povratnice iz Farca Mebla op. ur.), kolikor ji bodo to dopuščale službene obveznosti.

Kar se tiče mladinskih ekip pa še nismo odločili, v katerih kategorijah bomo nastopali. Moram vsekakor reči, da je med mladimi čutiti drugačen, boljši pristop do društvenega delovanja. Tudi nekateri starši so bolj dovzetni do naše dejavnosti. Ni še vse tako kot bi moralo biti, a stvari se le izboljšujejo.«

Širše gledano je letošnjo sezono pri nas označil pretres v postopku združevanja sil na ženskem področju. Glede tega pekočega vprašanje meni Banova sledeče:

»Je res velika škoda, da je Meblo propadlo in temu koncu bi se lahko bili izognili. Treba pa je veliko dobre volje, zaupanja, odrekanja in tudi kompromisov. Obžalujem, da odbor med samo sezono ni seznanjal društva s težavami, ki so se sproti rojevala, mogoče bi bili lahko skupaj našli kako rešitev. Sicer pa je zelo lahko biti načelno za združevanje, treba je tudi kaj ukreniti. Bojim se, da ne bo nič, dokler ne bodo vsa društva čutila resnujno potrebo po združevanju. Mogoče bo zahteva prišla od igralk samih. Zanimanje med igralkami pa lahko odslej oživimo le preko skupnih reprezentančnih nastopov.« (ak)

novo v zamejski telesni kulturi

ALDO RUPEL

Pogledi, popis dejavnosti in društev 11.

Balinarska igrišča so bila značilna za marsikatero gostilno ne samo v vaškem okolju, temveč tudi v mestu ali vsaj v predmestjih. V gostilniškem okolju je prihajalo tudi do tekmovanj in do turnirjev, ki so bili glede na trajanje pomembni. Kar pa je še v začetku tega desetletja životarilo in tu pa tam še zabrlelo, je sedaj izginilo. Tako v Gorici, pa tudi v Trstu. Upam si trditi, da je balinanje že zašlo v sicer dragoceno zakladnico ljudskih običajev, ki se jih bomo v naslednjih desetletjih spominjali kot na folklorni privesek sobotnih in nedeljskih poletnih popoldnevov in večerov, ko so družine skupinsko zahajale na gostilniška dvorišča zaradi kramljanja, petja, pitja in malice.

Obstaja, jasno, tudi drugačno balinanje: bolj organizirano, usmerjeno v tekmovanja, vključeno v vsedržavno zvezo. Tudi v tem primeru je prišlo na Goriškem do sprememb, do premikov, do drugačnosti. V začetku tega desetletja smo še lahko beležili prisotnost in delovanje športnega društva, ki se je posebej bavilo z balinanjem. Društvo Gradina so v Doberdobu ustanovili leta 1964 in se je takoj vključilo v vsedržavno balinarsko zvezo. Po letu 1977 so člani Gradine vadili in tekmovali v gostilni Peric, ki premore igrišče z dvema stezama. Vsako leto so bili prisotni na pokrajinskem prvenstvu za posameznike, dvojice, trojke in četverke. Še leta 1981 je član Gradine zmagal na pokrajinskem prvenstvu naraščajnikov. Skoraj petnajst let je društvo bilo v stalnih stikih s sorodnim društvom iz Prvačine in s tistim iz Komna, z društvom Rožna dolina iz Ljubljane in z bazoviško Zarjo. Potem je začela krivulja delovanja in zanimanja padati, čeprav ne gre pozabiti, da je Gradina sodelovala od leta 1980 dalje na zamejskih balinarskih prvenstvih. Trikrat je zasedla celo tretje mesto in enkrat — leta 1984 — je zmagala. Vendar je življenjkost v društvu padala in dosegla svoje dno ravno ob dvajsetletnici, ko je skupaj z Združenjem slovenskih športnih društev v Italiji priredilo nekakšen zaključni turnir, ki se je odvijal v Doberdobu in v Gorici. Šlo je za labodji spev nekega obdobja in neke generacije. Vzroke je treba iskati v zamiranju pripravljenosti na nadaljnji napor srednje in starejše generacije ter v preusmeritvi mladincev v drugačne panoge, predvsem v nogomet. Na zaključnem turnirju so sodelovali Doberdobci, Sovodenjci, Goričani, Solkanci in Vrhovci.

Štafetno palico našega balinanja na Goriškem so po skoraj formalnem, vsekakor pa dogovorjenem razpustu Gradine, prevzeli Vrhovci, člani Kulturnega in športnega društva Danica, ki se bavi tudi z rekreacijo v okviru gibalnih dejavnosti in prireja tekmovanja.

Na Vrhu je bilo balinanje že prej prisotno, vendar je dobilo nov zagon vzporedno z načrtovanjem in uresničevanjem vaškega družbenega središča, ki so ga gradili predvsem s prostovoljnim delom. Tako se danes udeležujejo raznih turnirjev in srečanj *Vrhovci* in ravno tako se oni povezujejo s sorodnimi društvi na drugi strani meje, zlasti na kraškem območju. Želimo si, da bi nova igrišča na Vrhu ne samevala, temveč da bi vsaj nekaj let privabljala širok krog domačinov na sprostitev v gibanju in da bi na Vrhu doživljali tudi odmevnejša srečanja in tekmovanja. Toliko torej drugačnega o balinanju. Nekoliko se je ta športna zvrst razživela tudi v okviru društva upokojencev, ki prirejajo turnirje za prehodni pokal.

V okviru društva upokojencev se je zopet pojavil tudi šah. Turnir za začetnike so priredili v pozni jeseni 1987 tudi v Dolu v okviru Kulturnega društva.

Na Tržaškem se več društev bavi z balinanjem: Gaja, Zarja, Kras in še katero.

Kot primer, ki velja tudi za druga športna in kulturna društva s športnim odsekom, navajam podroben seznam dejavnosti, ki so je bili zmožni na Vrhu v zadnjih sedmih letih. Tak pregled bi za vsa društva bil nemogoč in bi bil suhoparen, kot primer pa se mi zdi poučen.

Še enkrat naj podčrtam, da ne gre za športno društvo.

Maj 1981: nastop z nogometaši, balinarji in kolesarji na tekmovanjih v Selah na Krasu.

Maj 1981: nastop na odbojkarskem turnirju Mladinskega krožka Gorica z moško in žensko vrsto.

Junij 1981: nastop moške in ženske odbojkarske vrste na turnirju v okviru občinskega praznika v Sovodnjah.

Julij 1981: priredili so četrtič Pohod po Krasu, ki se ga je udeležilo 650 tekačev in izletnikov.

September 1981: moško odbojkarsko moštvo je na turnirju ŠD Jamlje zasedlo prvo mesto.

September 1981: odbojkarji in odbojkarice sodelujejo na turnirju »B. Frandolič« v Dolu.

September 1981: društvo priredi prvi memorial »F. Grillo«; sodeluje osem moštev z Goriškega in iz Slovenije.

December 1981: važna nogometna tekma med mladinci z Vrha in ostalih krajev v sovodenjski občini. Zmaga Vrhovcev s 6 proti 2.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 500.- din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000.- din, trimesečno 17.000.- din, letno 60.000.- din, upokojenci in študenti mesečno 4.500.- din, trimesečno 12.000.- din, letno 45.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000.- din, letno 75.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglasi 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

17. julija 1988

Po vsem svetu se vrstijo manifestacije ob njegovem 70. rojstnem dnevu

Nelson Mandela je postal simbol boja proti rasni diskriminaciji

CAPETOWN — Njegovo ime je že legenda, v Južni Afriki ga izgovarjajo samo šepetaje, v svobodnem svetu ga pojejo, na demonstracijah pa ga neutrudno skandirajo - Nelson Mandela. Verjetno je najbolj popularen politični zapornik vseh časov. Aretirali so ga 5. avgusta leta 1962, dve leti pozneje, pa ga je izvršno sodišče v Pretorii obsodilo na dosmrtno ječo. Odtlej ni v svet prišla nobena njegova fotografija, več let pa javnost sploh ni vedela, kaj se z njim dogaja. Zaporniško kazen je preživljal najprej v jetnišnici na otoku Robben, nato pa so ga preselili v varnejše celice Pollsmoora. Tam je še danes.

Nelson Mandela se je rodil 18. julija 1918 v Umtati v pokrajini Transkei. Starša sta bila nepismena, oče pa je imel še druge tri žene, kajti pleme, kateremu je pripadal, je dopuščalo poligamijo. V družini je bilo 12 bratov in sester, kot številnim drugim vrstnikom pa so tudi Nelsonu izbrali dve imeni: Nelson v čast britanskega admirala, ki je v Trafalgaru premagal Francoze in Rolihlala, ki v plemenskem jeziku Xhosa pomeni "tisti, ki ustvarja probleme". Že ime mu je bilo nekako usodno... Francoskemu novinarju Françoisu Soudanu je uspelo zbrati o Mandeli toliko podatkov, da je pozneje lahko napisal in objavil zajetno biografijo. Bržčas pa je to tudi edini vir, iz katerega je mogoče črpati zanesljive informacije o človeku, ki je mladost, srce in dušo zapisal boju proti apartheidu in ki je obenem nekako spremenil zgodovino južnoafriških črncev. Že v osnovni šoli, ki jo je obiskoval pri misijonarjih, se je redno udeleževal plemenskih obredov v domačem kraju. Navduševalo ga je zlasti delo plemenskega sodišča, ki mu je predsedoval tako imenovani "Chief", in ki je malemu Nelsonu bil tudi poverjeni varuh. Pri dvajsetih letih se je Nelson vpisal na univerzo na pravno fakulteto, kar je bilo že tedaj izjemen privilegij za črnca.

V tridesetih letih je pretorijska vlada začela uvajati enega za drugim, vseh trideset etničnih zakonov, poznanih pod imenom Colour Bar Laws, ki so črnsko večino prikrajšali najosnovnejših pravic. Pravi apartheid pa se je začel šele v petdesetih letih, ko je prišla na vlado nacionalna stranka. Število črnskih študentov se je neustavljivo večalo, vendar so lahko obiskovali le univerzo Fort Hare, katere izobrazbena raven ne more ničesar zavidati ostalim uglednim univerzam v svetu. Tu so med drugimi študirali tudi Robert Mugabe, bodoči premier neodvisnega Zimbabveja, Gatsha Buthelezi, voditelj plemena Zulu, in drugi. Že v študentskih letih je Mandela prijateljeval z Oliverom Tambom, z njim je petdeset let pozneje delil predsedniško mesto v Afriškem nacionalnem kongresu, vendar na svojevrsten način: Mandela je bil že v zaporu, Tambo pa dejanski predsednik. V drugem letniku so temnopolti študentje izvolili Mandelo za svojega zavodskega predstavnika in kmalu po izvolitvi je organiziral protestni shod in stavko proti akademskim oblastem. Profesorski zbor ga je za kazen izključil iz tečaja. Prav v tem času pa se začne Mandelova junaška, a nič manj pestra in avanturistična buditeljska kariera. V Johannesburgu, kamor je pobegnil potem, ko se ni hotel poročiti z usojeno nevesto iz plemena Xhosa (menil je, da je grda, debela in predraga), je v kratkem času prišel v stik s tedanjimi voditelji Afriškega nacionalnega kongresa. Z njimi je veliko razpravljal, študiral je ponoči, podnevi pa je opravljal najrazličnejša dela. Diplomiral je po korespondenci. Prvo "uradno" zaposlitev mu je ponudilo Združenje liberalnih odvetnikov, ki so takrat lahko še sprejemali v službo temnopolte pripravnike. Politične spremembe v pretorijskem vrhu pa so iz dneva v dan bolj zatirale črnce. Rasizem se je vse bolj uveljavljal. Po drugi svetovni vojni je Južna Afrika kar čez noč zabredla v nečloveško politično strukturo, v popoln apartheid. Mladi črnski nacionalisti so si nadeli ime »mladi levi«, demonstracije in spori so na dnevnem redu, dokler leta 1950 vlada ni odobrila najokrutnejšega zakona v sodobni zgodovini — Popolation Registration Act, na podlagi katerega so kvalificirali prebivalstvo po barvi kože in plemenski pripadnosti. Predsednik Lige mladih nacionalistov je postal Nelson Mandela, preostajalo pa mu je le še dvanajst let svobode. V tem času je Mandela odprl skupaj s Tambom odvetniško pisarno, kamor se je zatekalo vedno več črncev, ki so doživljali najrazličnejše krivice. Mandela in Tambo sta prirejala protestne shode, nenasilne protestne akcije so se postopoma spremenile v fizično obračunavanje med črnci in pretorijsko policijo. Oblasti so črncem delile posebna dovoljenja, če so hoteli stopiti v belske mestne četrti. 21. marec 1960 je bil za skupino demonstrantov, ki jih je vodil Mandela, usoden: policija je streljala na črnce, ubila 69 ljudi in nekaj otrok, ranila pa 180. Južna Afrika se je znašla v popolnem kaosu, vlada je oklicala obsedno stanje. Na zasedanju 8. aprila je parlament z glasovanjem prepovedal Afriški nacionalni kongres, s 128 glasovi proti 16. Nelson Mandela je bil prav v tistih dneh pred sodniki, ki so ga obsodili na zaporno in denarno kazen. Po prestani kazni je Mandela ustanovil novo gibanje, tokrat vojaškega značaja, Umkhonto we Sizwe — narodova sulica. Prepričal se je namreč, da z miroljubnimi in nenasilnimi akcijami, ne bodo južnoafriški črnci ničesar dosegli in da bi pasivni odpor lahko samo spodbujal Pretorio k uvajanju vedno ostrejše rasne diskriminacije.

Avgusta 1962 ga je v središču Johannesburga prestregla običajna policijska izvidnica. Na procesu po so ga obdolžili sabotaže, Mandela je priznal, da je kriv. Zahteval je le zagovor, v katerem je poslednjič izpovedal svoje pravice in javnosti govoril o »svobodni, demokratični družbi, ki mora vsem svojim članom nuditi možnost dostojnega in človeškega življenja. Za ta ideal sem pripravljen tudi umreti!« je zaključil Mandela. Junija 1964 so ga obsodili na dosmrtno ječo po najdaljšem procesu, kar jih pomni južnoafriško sodstvo.

Mandela je tako z leti postal simbol boja proti rasni diskriminaciji. Domala ves svet je v tem času zahteval njegovo osvoboditev, v zadnjih desetih letih pa so to zahtevale tudi številne demokratične vlade. Vendar mu je svobodo ponudil tudi sam južnoafriški predsednik P. W. Botha pod pogojem, da se uradno odreče nasilju kot obliki političnega boja. Mandela je pogoj zavrnil z besedami, ki so postale vodilo v boju proti rasizmu: »S svobodo ni mogoče barantati, pogaja pa se lahko samo svoboden človek. Zaporniki zato ne podpisujemo pogodb.« Mandelovo poslanstvo je takoj po njegovi aretaciji prevzela žena Winnie, s katero se je poročil leta 1958 in ki jo svet pozna kot črno "politično vdovo". (mi)

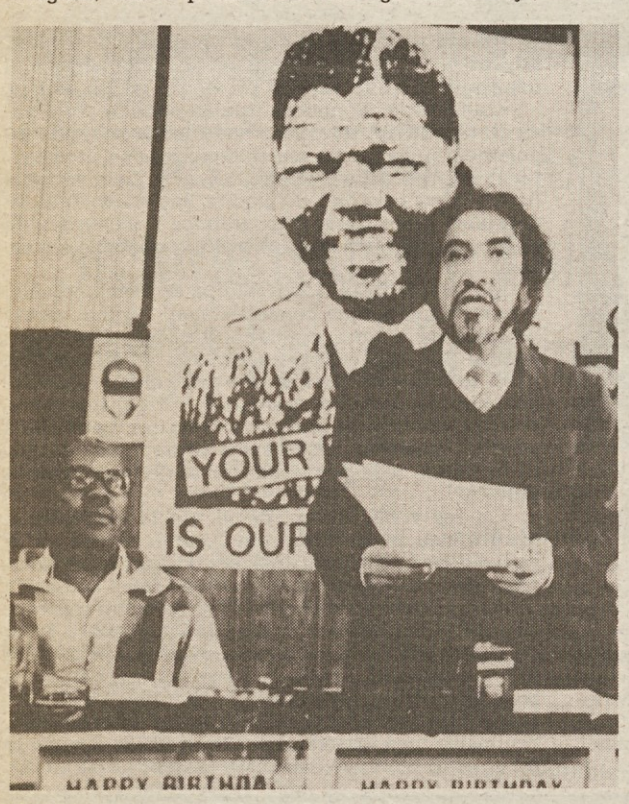

Na sliki (telefoto AP)**: ena od številnih manifestacij ob Mandelovem jubileju v Capetownu.**

Odstavili vodjo psihiatričnih služb v Piemontu

TURIN — V Piemontu so odstavili odgovornega za deželno psihiatrijo Agostina Pirello, ki je bil že dalj časa deležen ostrih kritik in napadov zaradi izredno slabe organizacije psihiatrične službe in pomoči prizadetim v Piemontu. Pirella je o odstavitvi pismeno obvestil deželni odbornik za zdravstvo, ki pa ni navedel razlogov za odstavitev.

Polemika o stanju v deželni psihiatriji se je še bolj razvnela, ko je pred kratkim neki bolničar z verigami priklenil svojo 16-letno hčer zaradi napada besnila. Ob tem je skupina petih deželnih svetovalcev v odprtem pismu zahtevala od deželnega sveta, da se dokončno uredi položaj v deželni psihiatriji. V pismu navajajo tudi podatke o popolnem neredu, ki vlada v tej stroki, o izredno pomanjkljivi skrbi za kronične duševne bolnike, za katere morajo skrbeti le njihove družine.

Pri tem je bil za glavnega krivca za tako stanje naveden Agostino Pirella, ki pa bo po sklepu deželnega odborništva za zdravstvo ostal na sedanji dolžnosti še do 1. avgusta.

ZDA skušajo preprečiti krajo svojih farmacevtskih patentov

BEOGRAD — *Washington vse pogosteje obtožuje latinskoameriške države za "intelektualno piratstvo" in krajo lastninskih pravic. Ameriško združenje proizvajalcev zdravil PMA je od ministrstva za trgovino zahtevalo, da uvede kazenski postopek proti Čilu, ker ni priznaval patentno zaščitenih proizvodov. Medtem pa so čilski proizvajalci zdravil stavkali, tako da so pripadniki PMA umaknili tožbo.*

PMA je pripravljena tožiti tudi argentinske proizvajalce. Na zatožni klopi se je znašla tudi Brazilija. Če Brazilija ne bo upoštevala zaščite patentov, bodo ZDA prisiljene izsiliti davke, tako kot so to storile z Mehiko. Čeprav so dosegli soglasnost glede uvajanja primerne zaščite patentov, je bil rok realizacije za ZDA predolg (šele leta 1997), tako da je lani Mehika ostala brez davčnih olajšav za blago vredno 400 milijonov dolarjev.

Po oceni strokovnjakov iz Južne Amerike so informacije o novih zdravilih nujno potrebne za nadaljnji razvoj domače industrije zdravil. Ko neko podjetje podpiše pogodbo o licenčni proizvodnji nekega preparata, dobi tudi ostale informacije o njem. Take vrste informacij se lahko dobijo tudi na drugi, počasnejši in mnogo bolj zapleten način. Potrebno je brskati po strokovni literaturi in opravljati zahtevne kemične analize.

Po ameriških zakonih je vsak farmacevtski preparat zaščiten 17 let, kar pa se lahko tudi podaljša s patentiranjem nove tehnologije za isti proizvod. Američani se zavedajo, da je njihova prihodnost odvisna od tehnologije, zato uradni krogi trdijo, da bodo v prihodnje bolje varovali svojo "intelektualno lastnino". Prednost bodo imeli predvsem farmacevtski proizvodi.

Evropske in azijske država imajo pravno urejeno zaščito patentov, medtem ko z Latinsko Ameriko še ni bil sklenjen dogovor. Naslednje leto bodo prišla na tržišče zdravila, ki prinašajo največje prihodke. Latinska Amerika pa bi bila rada zraven pri bogati žetvi, vendar na tak način kot doslej ne bo šlo več. ZDA bodo najverjetneje zmagale v sodnih postopkih, kar bo latinskoameriške države še bolj obremenilo, tako da same ne bodo sposobne financirati licenčne proizvodnje. Proizvajalci zdravil v Argentini, Mehiki in Braziliji bodo tako imeli manj sredstev za znanstvene raziskave in razvoj ter bodo prepuščeni na milost in nemilost multinacionalnim velikanom.

TRIESTE PORFIDI
Dobava in polaganje kamnitih tal in oblog iz porfida in peščenjaka
CEPACH & C. snc
34018 DOLINA (ob tovarni "Grandi Motori") - Telefon 040/228858

S.A.C.A.T.
nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov
UPRAVA: Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4
Ul. sv. Frančiška 38 TRST - Tel. 768667 - 772002

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS
34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 65134/5
Tx: 461012 FARCO I
Fax (040) 69490

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
Filiala v Gorici:
Ul. Trieste 160
Tel. (0481) 20769

Neposredna prodaja od proizvajalca do potrošnika sveže in zmrznjeno svinjsko meso kuhana - surova šunka

Pršut «SAN DANIELE» sušen nad 12 mesecev
Pršut «PARMA» sušen nad 12 mesecev
Pršut «SAURIS» sušen nad 12 mesecev
Pršut «NAZIONALE» Parma sušen nad 9 mesecev
Pršut «MEC» sušen nad 7 mesecev
Pršut v kosih

pleče - kotleti - jetra - srce - ledvice - jezik - tace - repi - rebrca - sveže svinjske klobase - kuhan pršut praga - hrenovke - kranjske klobase - vse vrste kuhanih in surovih salam

DUKE grandi marche
INDUSTRIJSKA CONA - TRST
Strada Monte d'oro 332
(Dolga krona)
Tel.:820334-5-6 Telex: 460237
avtobus: 23 - 40 - 41
PROSTORNO PARKIRIŠČE
ODPRTO VSAK DAN - TUDI OB PONEDELJKIH
od 9. do 13. in od 15. do 19.